

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 20.7.2021.
COM(2021) 420 final

2021/0239 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2021) 391 final} - {SWD(2021) 190 final} - {SWD(2021) 191 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Pranje novca i financiranje terorizma ozbiljna su prijetnja integritetu gospodarstva i financijskog sustava EU-a i sigurnosti njegovih građana. Prema procjenama Europolu za otprilike 1 % godišnjeg bruto domaćeg proizvoda EU-a „utvrđena je uključenost u sumnjive financijske aktivnosti”¹. U srpnju 2019., nakon niza istaknutih slučajeva navodnog pranja novca u kojima su sudjelovale kreditne institucije u Uniji, Komisija je donijela paket² u kojem se analizira djelotvornost sustava EU-a za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma („SPNFT”) koji je tada bio na snazi te je zaključeno da su potrebne reforme. U tom je kontekstu u strategiji EU-a za sigurnosnu uniju³ za 2020.–2025. istaknuta važnost poboljšanja okvira EU-a za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma da bi se Europljane zaštitilo od terorizma i organiziranog kriminala.

Komisija je 7. svibnja 2020. predstavila akcijski plan za sveobuhvatnu politiku Unije o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma⁴. U tom se akcijskom planu Komisija obvezala poduzeti mjere za jačanje pravila EU-a o borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma, kao i za njihovu provedbu te je definirala šest prioriteta:

1. osigurati djelotvornu provedbu postojećeg okvira EU-a za SPNFT;
2. uvesti jedinstvena pravila EU-a o SPNFT-u;
3. uvesti nadzor SPNFT-a na razini EU-a;
4. uspostaviti mehanizam za koordinaciju i potporu financijsko-obavještajnih jedinica;
5. provoditi kaznenopravne odredbe na razini EU-a i razmjenjivati informacije;
6. ojačati međunarodnu dimenziju okvira EU-a za SPNFT.

Provode se 1., 5. i 6. prioritet akcijskog plana, dok su za ostale prioritete potrebne zakonodavne mjere. Ovaj Prijedlog uredbe dio je paketa o SPNFT-u koji se sastoji od četiriju zakonodavnih prijedloga koji se smatraju jednom usklađenom cjelinom za provedbu akcijskog plana Komisije od 7. svibnja 2020. i kojim se stvara novi i usklađeniji regulatorni i institucijski okvir za SPNFT u EU-u. Paket obuhvaća sljedeće:

- ovaj Prijedlog uredbe o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma,
- prijedlog Direktive⁵ o uspostavi mehanizama koje bi države članice trebale uvesti radi sprečavanja korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma te o stavljanju izvan snage Direktive (EU) 2015/849⁶,

¹ Europol, *From suspicion to action: Converting financial intelligence into greater operational impact* (Od sumnje do djelovanja – postizanje većeg operativnog učinka na temelju financijskih obavještajnih podataka), 2017.

² Komunikacija Komisije – Prema boljoj provedbi EU-ova okvira za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma (COM(2019) 360 final), Izvješće Komisije o ocjeni nedavnih navodnih slučajeva pranja novca u kojima su sudjelovale kreditne institucije EU-a, (COM(2019) 373 final), Izvješće o ocjeni okvira za suradnju među FOJ-evima (COM(2019) 371 final); Izvješće o nadnacionalnoj procjeni rizika (COM(2019) 370 final).

³ COM(2020) 605 final

⁴ Komunikacija Komisije o akcijskom planu za sveobuhvatnu politiku Unije o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (C/2020/2800), SL C 164, 13.5.2020., str. 21.–33.

⁵ COM(2021) 423 final

- Prijedlog uredbe o osnivanju Tijela EU-a za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma („AMLA”)⁷, i
- prijedlog preinake Uredbe (EU) 2015/847 o proširenju zahtjeva sljedivosti na kriptoimovinu⁸.

Ovim zakonodavnim prijedlogom, uz Prijedlog direktive i prijedlog preinake Uredbe (EU) 2015/847, ispunjava se cilj uvođenja jedinstvenih pravila EU-a (2. prioritet).

Europski parlament i Vijeće podržali su plan koji je Komisija utvrdila u akcijskom planu iz svibnja 2020. U svojoj rezoluciji od 10. srpnja 2020. Europski parlament pozvao je na jačanje pravila Unije i pozdravio je planove za reformu institucijskog ustroja EU-a u području SPNFT-a⁹. Vijeće za ekonomske i financijske poslove donijelo je 4. studenoga 2020. zaključke kojima se podupire svaki od prioriteta akcijskog plana Komisije¹⁰.

U prilog potrebi za ujednačenim pravilima na unutarnjem tržištu idu dokazi iz izvješća koja je Komisija objavila 2019. U tim je izvješćima utvrđeno da je, iako su zahtjevi Direktive (EU) 2015/849 dalekosežni, izostanak njihove izravne primjenjivosti i detaljnosti doveo do rascjepkanosti u njihovoj primjeni na nacionalnoj razini i do različitih tumačenja. U toj situaciji nije moguće djelotvorno riješiti prekogranične situacije, stoga se zahtjevima ne može primjereno zaštititi unutarnje tržište. Iz toga proizlaze i dodatni troškovi i opterećenja za gospodarske subjekte koji pružaju prekogranične usluge te regulatorna arbitraža.

Da bi se pristupilo rješavanju navedenih problema i da bi se izbjegle regulatorne razlike, sva pravila koja se primjenjuju na privatni sektor prenesena su u ovaj Prijedlog uredbe o SPNFT-u, dok se organizacija institucijskog sustava za SPNFT na nacionalnoj razini utvrđuje direktivom, čime se prepoznaje potreba za fleksibilnošću država članica u tom području.

No ovaj se Prijedlogu ne svodi samo na prijenos odredbi iz postojeće Direktive o SPNFT-u u uredbu; uvodi se više sadržajnih promjena kako bi podigla razina ujednačenosti i konvergencije u primjeni pravila o SPNFT-u u EU-u:

- da bi se smanjili novi rizici i oni u nastajanju, popis obveznika proširuje se da bi uključio pružatelje usluga povezanih s kriptoimovinom, ali i ostale sektore, kao što su platforme za skupno financiranje i poslovni subjekti za migracije,
- da bi se osigurala dosljedna primjena pravila na unutarnjem tržištu, pojašnjeni su zahtjevi povezani s unutarnjim politikama, kontrolama i procedurama, među ostalim u slučaju grupa, a mjere dubinske analize stranke postale detaljnije, s jasnijim zahtjevima o razini rizika stranke,
- preispituju se zahtjevi povezani s trećim zemljama da bi se osiguralo da se pojačane mjere dubinske analize primjenjuju na zemlje koje su prijetnja financijskom sustavu Unije,
- zahtjevi u vezi s politički izloženim osobama podliježu manjim pojašnjenjima, osobito s obzirom na definicije politički izložene osobe,

⁶ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

⁷ COM(2021) 421 final

⁸ COM(2021) 422 final

⁹ Rezolucija Europskog parlamenta od 10. srpnja 2020. o sveobuhvatnoj politici Unije o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma – akcijski plan Komisije i druga nedavna događanja (2020/2686(RSP)), P9_TA(2020)0204.

¹⁰ Zaključci Vijeća o sprječavanju pranja novca i borbi protiv financiranja terorizma, 12608/20.

- pojednostavnjeni su zahtjevi povezani sa stvarnim vlasništvom da bi se osigurala odgovarajuća razina transparentnosti u Uniji i uvode se novi zahtjevi povezani s kandidatima i stranim subjektima kako bi se smanjili rizici da se iza posredničkih razina skrivaju kriminalci,
- da bi prijavljivanje sumnjivih transakcija bilo jasnije usmjereno, pojašnjavaju se upozorenja koja upozoravaju na njih, dok se obveze otkrivanja i dijeljenja informacija među pojedincima ne mijenjaju,
- da bi se osigurala potpuna dosljednost s pravilima EU-a o zaštiti podataka, uvode se obveze obrade određenih kategorija osobnih podataka te se propisuje kraći rok za pohranu osobnih podataka,
- jačaju se mjere za smanjenje zloupotrebe instrumenata koji glase na donositelja i dodaje se odredba o ograničavanju upotrebe gotovine u velikim transakcijama s obzirom na dokazani slab učinak sadašnjeg pristupa u kojem provedba zahtjeva za SPNFT u pogledu velikih gotovinskih plaćanja ovisi o trgovcima robom.

Uredbom s izravno primjenjivim pravilima o SPNFT-u koja su detaljnija od postojeće Direktive (EU) 2015/849 promiče se konvergenciju primjene mjera o SPNFT-u u državama članicama i osigurava dosljedan okvir na temelju kojeg će AMLA moći pratiti primjenu tih pravila u svojoj funkciji izravnog nadzornog tijela određenih obveznika.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Polaznu točku ovog Prijedloga čini postojeća Direktiva (EU) 2015/849 kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/843¹¹, koja se primjenom postojećeg sveobuhvatnog pristupa temeljenog na riziku produbljuje i unaprjeđuje s ciljem postizanja veće djelotvornosti i prekogranične dosljednosti u primjeni zahtjeva za SPNFT. Temelji se na izmjenama uvedenima Direktivom 2018/843, pojednostavnjuje transparentnost stvarnog vlasništva na unutarnjem tržištu i uzima u obzir aspekte u kojima je izostanak detaljnosti kriminalcima omogućio da iskoriste najslabiju kariku. Ovaj se Prijedlog mora uzimati u obzir kao dio paketa uz druge zakonodavne prijedloge koji su mu priloženi i koji su međusobno potpuno dosljedni.

Ovaj Prijedlog u skladu je s najnovijim izmjenama preporuka Stručne skupine za financijsko djelovanje (FATF), osobito u odnosu na proširenje popisa gospodarskih subjekata koji podliježu zahtjevima za SPNFT o uključivanju pružatelja usluga povezanih s kryptoimovinom te mjera koje obveznici moraju poduzeti da bi procijenili i smanjili rizike od izbjegavanja usmjerenih financijskih sankcija. U skladu sa standardima FATF-a ovim Prijedlogom se u Uniji osigurava dosljedan pristup smanjenju rizika koji proizlaze iz dionica na donositelja i isprava o vlasništvu dionica koje glase na donositelja. Nadilazeći standarde FATF-a, rješava rizike specifične za Uniju ili koji imaju utjecaj na razini Unije kao što su rizici koji proizlaze iz programa migracije ili velikih gotovinskih plaćanja.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Zakonodavstvo EU-a o SPNFT-u primjenjuje se u interakciji s nekoliko zakonodavnih akata EU-a u područjima financijskih usluga i kaznenog prava. To uključuje zakonodavstvo EU-a o plaćanjima i prijenosima novčanih sredstava (Direktiva o platnim uslugama, Direktiva o

¹¹ Sva upućivanja na „postojeće zakonodavstvo EU-a o SPNFT-u” u ovom Obrazloženju trebalo bi smatrati upućivanjima na ovu Direktivu.

računima za plaćanje, Direktiva o elektroničkom novcu¹²). U nastavku su navedeni neki primjeri osiguranja dosljednosti sa zakonodavstvom EU-a:

- uključivanjem pružatelja usluga povezanih s kriptovalutama među pravne subjekte na koje se primjenjuju pravila o SPNFT-u te uključivanjem zahtjeva o informacijama za prijenos virtualne imovine dopunit će se nedavni paket o digitalnim financijama donesen 24. rujna 2020.¹³ i osigurati potpuna dosljednost između okvira EU-a i standarda FATF-a,
- pristupom kojim se utvrđuju subjekti koji podliježu pravilima o SPNFT-u osigurat će se i dosljednost s nedavno donesenom Uredbom o europskim pružateljima usluga skupnog financiranja¹⁴ u smislu da platforme za skupno financiranje na koje se ta uredba ne primjenjuje podliježu pravilima EU-a o SPNFT-u s obzirom na to da se u toj uredbi navode određene zaštitne mjere povezane sa SPNFT-om za platforme koje podliježu pravilima,
- izmjene pravila o dubinskoj analizi stranke uključuju odredbe koje omogućuju da se dubinska analiza stranke prilagodi u slučajevima u kojima se provodi priključivanje stranaka na daljinu, u skladu s predloženom izmjenom Uredbe eIDAS u odnosu na okvir za europski digitalni identitet¹⁵, uključujući europske novčanike za digitalni identitet i relevantne usluge povjerenja, posebno elektroničke potvrde atributa. To je u skladu sa Strategijom za digitalne financije¹⁶.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Ovaj Prijedlog uredbe temelji se na članku 114. UFEU-a, istoj pravnoj osnovi kao i postojeći pravni okvir EU-a o SPNFT-u. Članak 114. primjeren je s obzirom na značajnu prijetnju koju za unutarnje tržište predstavljaju pranje novca i financiranje terorizma te s obzirom na gospodarske gubitke i poremećaje funkcioniranja jedinstvenog tržišta te na prekograničnu štetu za ugled koju pranje novca i financiranje terorizma mogu stvoriti na razini Unije.

• Supsidijarnost

U skladu s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti utvrđenima u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji, ciljeve prijedloga ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se na bolji način mogu ostvariti na razini Unije. Prijedlog ne prelazi ono što je potrebno za ostvarenje tih ciljeva.

U paketu Komisije o sprečavanju pranja novca iz 2019. istaknuto je kako su kriminalci uspjeli iskoristiti razlike među sustavima SPNFT-a država članica. Tokovi nezakonitog novca i financiranje terorizma mogu narušiti stabilnost i ugled financijskog sustava Unije i ugroziti pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Mjere donesene samo na nacionalnoj razini mogu

¹² Direktive (EU) 2015/2366, 2014/92 i 2009/110.

¹³ Osobito s prijedlogom uredbe o tržištima kriptovalutama, COM(2020) 593 final.

¹⁴ Uredba (EU) 2020/1503 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. listopada 2020. o europskim pružateljima usluga skupnog financiranja za poduzeća i izmjeni Uredbe (EU) 2017/1129 i Direktive (EU) 2019/1937 (SL L 347, 20.10.2020., str. 1.).

¹⁵ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 910/2014 u pogledu uspostavljanja europskog okvira za digitalni identitet, COM(2021) 281 final.

¹⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o Strategiji za digitalne financije za EU, COM(2020) 591 final.

negativno utjecati na unutarnje tržište i pridonijeti rascjepkanosti. Djelovanje EU-a opravdano je kako bi se u Uniji održali ravnopravni uvjeti i kako bi se na subjekte u svim državama članicama primjenjivao dosljedan skup obveza povezanih sa sprečavanjem pranja novca i borbom protiv financiranja terorizma. Zbog prekogranične prirode većine aktivnosti pranja novca i financiranja terorizma za sprečavanje tih kaznenih djela ključna je dobra suradnja nacionalnih nadzornih tijela i FOJ-eva. Brojni subjekti koji podliježu obvezama povezanim sa sprečavanjem pranja novca uključeni su u prekogranične aktivnosti, a različiti pristupi nadzornih tijela i FOJ-eva ometaju ih u postizanju optimalne prakse SPNFT-a na razini grupe.

- **Proporcionalnost**

Proporcionalnost je sastavni dio procjene učinka priložene Prijedlogu i sve predložene mogućnosti u različitim regulatornim područjima procijenjene su u odnosu na cilj proporcionalnosti. Zbog prekogranične prirode većine transakcija povezanih s pranjem novca i financiranjem terorizma potreban je usklađen i dosljedan pristup u državama članicama koji se temelji na jedinstvenom skupu pravila u obliku jedinstvenih pravila. Međutim, u ovom Prijedlogu ne primjenjuje se pristup maksimalnog usklađivanja jer nije spojiv s temeljnom prirodom sustava EU-a za SPNFT koji se temelji na riziku. U područjima u kojima se to opravdava posebnim nacionalnim rizicima, države članice mogu uvesti pravila koja nadilaze ona utvrđena u ovom Prijedlogu.

- **Odabir instrumenta**

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća odgovarajući je element kojim se može pridonijeti izradi jedinstvenog pravilnika jer je izravno i trenutačno primjenjiva te stoga uklanja mogućnost razlika u primjeni u različitim državama članicama zbog razlika u prijenosu u nacionalno zakonodavstvo. Potreban je i izravno primjenjiv skup pravila na razini EU-a da bi se omogućio nadzor određenih obveznika na razini EU-a, što se predlaže u nacrtu uredbe o osnivanju AMLA-e koji je priložen ovom Prijedlogu.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Još nije provedena potpuna *ex post* evaluacija postojećeg sustava EU-a za SPNFT u kontekstu niza nedavnih zakonodavnih promjena. Direktiva (EU) 2015/849 donesena je 20. svibnja 2015., a rok za njezino prenošenje za države članice bio je 26. lipnja 2017. Direktiva (EU) 2018/843 donesena je 30. svibnja 2018., a rok za njezino prenošenje bio je 10. siječnja 2020. Kontrola prenošenja još se provodi. Međutim, Komunikacija Komisije iz srpnja 2019. i prethodno navedena priložena izvješća služe kao evaluacija djelotvornosti sustava EU-a SPNFT koji je tada bio na snazi.

- **Savjetovanja s dionicima**

Strategija savjetovanja na kojoj se temelji ovaj Prijedlog sastojala se od više dijelova, a to su:

- savjetovanje o planu djelovanja kojim je najavljen akcijski plan Komisije. Savjetovanje se održavalo na Komisijinu portalu Iznesite svoje mišljenje od 11. veljače do 12. ožujka 2020., a od brojnih dionika prikupljena su 42 mišljenja;
- javno savjetovanje o djelovanjima iznesenima u akcijskom planu, otvoreno općoj javnosti i svim skupinama dionika, pokrenuto 7. svibnja 2020. i otvoreno do 26. kolovoza. U okviru savjetovanja prikupljena su 202 službena mišljenja;

- ciljano savjetovanje država članica i nadležnih tijela za SPNFT. Države članice imale su mogućnost iskazati svoje stavove na raznim sastancima Stručne skupine za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma, a FOJ-evi EU-a dali su svoj doprinos na sastancima Platforme za FOJ-eve i u pisanim dokumentima. Rasprave su proširene ciljanim savjetovanjima država članica i nadležnih tijela uz upotrebu upitnika;
- zahtjev za savjetovanje Europskog nadzornog tijela za bankarstvo iz ožujka 2020.; Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo svoje je mišljenje dostavilo 10. rujna;
- Europski nadzornik za zaštitu podataka svoje je mišljenje o akcijskom planu Komisije objavio 23. srpnja 2020.;
- Komisija je 30. rujna 2020. organizirala konferenciju na visokoj razini na kojoj su se okupili predstavnici nacionalnih tijela i tijela EU-a, zastupnici u Europskom parlamentu, predstavnici privatnog sektora i civilnog društva te članovi akademske zajednice.

Informacije o akcijskom planu dobivene od dionika uglavnom su bili pozitivne.

• **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

U pripremi ovog Prijedloga Komisija se oslanjala na kvalitativne i kvantitativne podatke prikupljene iz pouzdanih izvora, uključujući tehničke savjete Europskog nadzornog tijela za bankarstvo. Države članice u upitnicima su navele i informacije o provedbi pravila o sprečavanju pranja novca.

• **Procjena učinka**

Ovom Prijedlogu priložena je procjena učinka¹⁷, koja je 6. studenoga 2020. dostavljena Odboru za nadzor regulative, a odobrena je 4. prosinca 2020. Ista procjena učinka priložena je i drugim zakonodavnim prijedlozima predstavljenima zajedno s ovim Prijedlogom. Odbor za nadzor regulative u svojem je pozitivnom mišljenju predložio različita poboljšanja izlaganja, koja su i provedena.

Komisija je u procjeni učinka razmotrila tri problema: nedostatak jasnih i dosljednih pravila, nedosljedan nadzor na unutarnjem tržištu i nedovoljna koordinacija i razmjena informacija među FOJ-evima. Za ovaj Prijedlog važan je prvi od navedenih problema te su se u vezi s njime razmatrale sljedeće opcije:

1. pravila EU-a ostala bi jednaka, bez promjena;
2. osiguravanje više razine usklađenosti pravila koja se primjenjuju na obveznike i prepuštanje državama članicama da detaljno utvrde ovlasti i obveze nadležnih tijela;
3. osiguravanje više razine usklađenosti pravila koja se primjenjuju na subjekte koji podliježu obvezama za SPNFT te ovlasti i obveza nadzornih tijela i FOJ-eva.

¹⁷ Radni dokument službi Komisije – Izvješće o procjeni učinka priloženo paketu zakonodavnih prijedloga Komisije o sprečavanju pranja novca i borbi protiv financiranja terorizma te izvršavanju zakonodavstva, uključujući:

- Nacrt uredbe o SPNFT-u,
- Nacrt direktive o SPNFT-u i stavljanju izvan snage Direktive (EU) 2015/849,
- Nacrt uredbe o osnivanju tijela EU-a za SPNFT u obliku regulatorne agencije,
- Nacrt preinake Uredbe (EU) 2015/847,
- Nacrt izmjene Direktive 2019/1153 procjena učinka o olakšavanju uporabe financijskih i drugih informacija u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona određenih kaznenih djela.

Na temelju ishoda procjene učinka utvrđeno je da je najpoželjnija treća opcija. Uvođenjem dosljednijeg i detaljnijeg pristupa pravilima na razini EU-a omogućilo bi se uklanjanje postojeće rascjepkanosti i u pogledu obveza obveznika povezanih sa SPNFT-om i u pogledu aktivnosti nadležnih tijela. Obveznicima koji posluju prekogranično osigurat će jednake uvjete u pogledu pravila o SPNFT-u te će omogućiti uštede troškova provedbe. Promicat će se bolje otkrivanje i odvraćanje od pranja novca i financiranja terorizma.

U Prilogu VI. Procjeni učinka ispituju se različita područja za povećano usklađivanje pravila, uključujući popis obveznika, mjere dubinske analize stranke, prag dubinske analize stranke za povremene transakcije, zahtjeve za politike, kontrole i procedure SPNFT-a, pružatelje usluga povezanih s kriptoinovinom i transparentnost stvarnog vlasništva.

U Prilogu VIII. Procjeni učinka analizira se preispitani pristup trećim zemljama koje predstavljaju prijetnju financijskom sustavu Unije i unutarnjem tržištu u cjelini; u trenutačnom Prijedlogu provodi se taj novi pristup.

U Prilogu IX. Procjeni učinka analizira se uvođenje ograničenja za velike gotovinske transakcije; u trenutačnom Prijedlogu provodi se taj novi pristup.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Iako, kao što je prethodno navedeno, još nije provedena formalna *ex post* evaluacija ili provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva EU-a o SPNFT-u, može se izvesti nekoliko zaključaka o elementima Prijedloga kojima će se dodatno pojednostavniti i unaprijediti učinkovitost. Prvo, zamjenom određenih pravila iz Direktive ujednačenijim i izravno primjenjivim pravilima u Uredbi u državama članicama uklonit će se potreba za radom na prenošenju u nacionalno pravo te će se prekograničnim subjektima olakšati poslovanje u EU-u. Nadalje, izostavljanje trgovaca robom iz područja primjene okvira EU-a o SPNFT-u, što je povezano s predloženom zabranom gotovinskih transakcija koje prelaze 10 000 EUR, ti će se trgovci osloboditi od administrativnog opterećenja povezanog s primjenom zahtjeva za SPNFT na gotovinske transakcije koje prelaze 10 000 EUR. Konačno, viši stupanj usklađenosti pravila o sprečavanju pranja novca u nizu određenih područja olakšat će provedbu unutarnjih politika, kontrola i procedura na razini grupe na cijelom unutarnjem tržištu.

- **Temeljna prava**

Unija je odlučna osigurati visoke standarde zaštite temeljnih prava. Zaštitne mjere povezane s postupanjem obveznika s osobnim podacima prvenstveno se uvode da bi se osigurala usklađenost s mjerodavnim zahtjevima o zaštiti podataka¹⁸, osobito povezano s određenim kategorijama osobnih podataka osjetljivije prirode.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ova Uredba nema utjecaj na proračun.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i prijavljivanja**

Prijedlog uključuje opći plan praćenja i evaluacije utjecaja na posebne ciljeve, kojim se od Komisije zahtijeva da prvo preispitivanje provede pet godina nakon datum početka primjene

¹⁸ Opća uredba o zaštiti podataka (Uredba (EU) 2016/679)

Uredbe (i potom svake tri godine) te da o svojim glavnim nalazima izvijesti Europski parlament i Vijeće. Prijedlog direktive o SPNFT-u koji prati ovaj Prijedlog ima jednake odredbe o evaluaciji, pa se evaluacija tih dvaju instrumenata može objediniti u jedno izvješće. Preispitivanje se provodi u skladu sa smjernicama Komisije za bolju regulativu.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Predmet i područje primjene, uključujući popis obveznika

Većina definicija prenosi se iz postojećeg zakonodavstva EU-a o SPNFT-u, a neke se definicije dodaju, prilagođavaju ili ažuriraju.

Opseg subjekata, koji su u postojećem zakonodavstvu EU-a o SPNFT-u definirani kao obveznici te stoga podliježu pravilima EU-a o sprečavanju pranja novca i borbi protiv financiranja terorizma, izmjenjuje se na sljedeće načine: djelokrug pružatelja usluga povezanih s kriptoinovinom ujednačen je s djelokrugom Stručne skupine za financijsko djelovanje te je stoga u postojećoj Direktivi proširen; dodaju se pružatelji usluga skupnog financiranja koji ne spadaju u područje primjene Uredbe (EU) 2020/1503; dodaju se vjerovnici za hipoteke i potrošačke kredite, kao i posrednici za hipoteke i potrošačke kredite, koji nisu kreditne ili financijske institucije da bi se osigurali jednaki uvjeti među gospodarskim subjektima koji pružaju istu vrstu usluga; dodaju se gospodarski subjekti uključeni u ime državljana trećih zemalja u kontekstu programa za dodjelu prava boravka ulagateljima¹⁹; uklanjaju se trgovci robom (dosad su imali obvezu prijaviti gotovinske transakcije u iznosu većem od 10 000 EUR), osim trgovaca plemenitim metalima i dragim kamenjem koji zbog izloženosti sektora rizicima od pranja novca i financiranja terorizma trebaju nastaviti s primjenom zahtjeva za SPNFT.

Unutarnje politike, kontrole i procedure

Zahtjev prema kojem obveznici moraju imati uspostavljenu politiku za utvrđivanje i procjenu rizika od pranja novca i financiranja terorizma s kojima se suočavaju, uz pristup koji se temelji na riziku, i za smanjenje tih rizika temelji se na postojećem zakonodavstvu EU-a o SPNFT-u, ali su ti zahtjevi dodatno pojašnjeni. Obveznici na svojoj razini upravljanja moraju poduzeti sve mjere za provedbu unutarnjih politika, kontrola i procedura, uključujući imenovanje voditelja praćenja usklađenosti, te moraju osigurati odgovarajuće osposobljavanje odgovornog osoblja. Pojašnjavaju se zahtjev za dodjelu uloge službenika za praćenje usklađenosti članu osoblja te zadaće te uloge. Pojašnjavaju se i zahtjevi koji se primjenjuju na grupe, a koje je potrebno dodatno dopuniti regulatornim tehničkim standardima s detaljno navedenim minimalnim zahtjevima, uloga matičnih subjekata koji sami po sebi nisu obveznici i uvjeti pod kojima ostale strukture, kao što su mreže i partnerstva, trebaju primjenjivati mjere na razini grupe. Zadržavaju se zahtjevi primjenjivi na podružnice koje posluju u trećim zemljama.

Dubinska analiza stranke

Iako je većina odredbi o dubinskoj analizi stranke preuzeta iz postojećeg zakonodavstva EU-a o SPNFT-u, u ovom Prijedlogu navedena su brojna pojašnjenja i dodatne pojedinosti povezane s dubinskom analizom stranke. Pojašnjeno je da je temeljni cilj dubinske analize stranke steći dovoljno znanja o strankama, što obveznicima omogućuje da utvrde rizike od

¹⁹ Komisija smatra da programi za dodjelu državljanstva ulagateljima, odnosno programi koji nude državljanstvo države članice u zamjenu za prethodno određena plaćanja i ulaganja, nisu u skladu s načelom lojalne suradnje (Članak 4. stavak 3. UFEU-a) i temeljnim statusom građanstva Unije koji je utvrđen u ugovorima (Članak 20. UFEU-a). Posljedično, Komisija ne predlaže reguliranje tih programa.

pranja novca i financiranja terorizma u poslovnim odnosima ili povremenim transakcijama te da odluče o odgovarajućim mjerama za njihovo smanjenje koje moraju primijeniti. Utvrđuju se konkretnije i detaljnije odredbe o identifikaciji stranaka i provjeri identiteta stranke. Pojašnjeni su uvjeti upotrebe sredstava elektroničke identifikacije utvrđeni Uredbom (EU) br. 910/2014²⁰. AMLA je ovlaštena i obvezna izraditi regulatorne tehničke standarde o standardnim skupovima podataka za identificiranje fizičkih i pravnih osoba; ti regulatorni tehnički standardi uključivat će posebne pojednostavnjene mjere dubinske analize stranke koje obveznici mogu provoditi u situacijama nižeg rizika utvrđenima u Nadnacionalnoj procjeni rizika koju je Komisija dužna sastaviti. Detaljno su navedena pravila o pojednostavnjenim i pojačanim mjerama dubinske analize.

Politika u pogledu trećih zemalja

Prilagođava se politika u pogledu trećih zemalja. Komisija će identificirati treće zemlje uzimajući u obzir javnu identifikaciju mjerodavne stručne skupine zadužene za određivanje međunarodnih standarda (FATF) ili na temelju vlastite autonomne procjene. Treće zemlje koje Komisija tako identificira podlijezat će dvama različitim skupovima posljedica, razmjerno riziku koji predstavljaju za financijski sustav Unije: i. treće zemlje koje podliježu svim pojačanim mjerama dubinske analize i dodatnim protumjerama koje su specifične za te zemlje; i ii. treće zemlje podložne pojačanim mjerama dubinske analize koje su specifične za te zemlje. Načelno će Komisija kao visokorizične treće zemlje identificirati zemlje za koje je FATF izdao „poziv na djelovanje”. Zbog trajne prirode ozbiljnih strateških nedostataka u njihovu okviru za SPNFT na njih će se primjenjivati sve pojačane mjere dubinske analize kao i protumjere specifične za te zemlje da bi se ta prijetnja razmjerno smanjila. Komisija će načelno identificirati treće zemlje u čijim sustavima za SPNFT postoje nedostaci u smislu usklađenosti i za koje je prema mišljenju FATF-a „potrebno pojačano praćenje” te će se na njih primjenjivati pojačane mjere dubinske analize specifične za te zemlje koje su razmjerne rizicima. Komisija može identificirati treće zemlje koje FATF nije uvrstio na popis, ali predstavljaju znatnu prijetnju financijskom sustavu Unije i na koje će se zbog te prijetnje primjenjivati pojačane mjere dubinske analize specifične za te zemlje ili, kad je to primjereno, sve pojačane mjere dubinske analize i protumjere. U procjeni razine prijetnje koja proizlazi iz tih trećih zemalja Komisija se može oslanjati na tehničku stručnost AMLA-e. Konačno, AMLA će izraditi smjernice o rizicima, trendovima i metodama pranja novca i financiranja terorizma koji nisu specifični za određene zemlje, a potječu sa zemljopisnih područja izvan Unije, te će obveznike savjetovati o mogućnosti provedbe mjera za njihovo smanjenje. Revidiranim pristupom trećim zemljama želi se osigurati djelotvorno ublažavanje vanjskih prijetnji financijskom sustavu Unije i pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta primjenom ujednačenog pristupa na razini EU-a te osiguravanjem veće detaljnosti i proporcionalnosti u definiranju posljedica povezanih s uvrštavanjem na popis na temelju procjene rizika.

Politički izložene osobe

Odredbe o politički izloženim osobama temelje se na postojećem zakonodavstvu o SPNFT-u, a države članice imaju obvezu sastaviti popise funkcija kojima se na njihovu području pruža status politički izložene osobe te obveza obveznika da politički izložene osobe podvrgnu pojačanoj dubinskoj analizi stranke u skladu s pristupom koji se temelji na procjeni rizika. U zakonodavstvu su utvrđeni zahtjevi primjenjivi na osobe koje više nisu na istaknutim javnim funkcijama.

²⁰ Uključujući amandmane koji se očekuju u skladu s Prijedlogom Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 910/2014 u pogledu uspostavljanja europskog okvira za digitalni identitet, COM(2021) 281 final.

Oslanjanje i eksternalizacija

Na temelju postojeća pravila, u Prijedlogu se pojašnjavaju pojedinačni uvjeti oslanjanja na dubinsku analizu stranke koju su već proveli drugi obveznici i eksternalizacije funkcija drugim subjektima ili pružateljima usluga. U Prijedlogu se zadržava stav da krajnju odgovornost za usklađenost s pravilima u svim situacijama snosi obveznik. Mora se primjenjivati pristup koji se temelji na procjeni rizika, ne smije se oslanjati na pružatelje usluga sa sjedištem u visokorizičnim trećim zemljama, zemljama sa slabostima povezanim s usklađenošću kao ni na ostale zemlje koje predstavljaju prijetnju za financijski sustav Unije te se navedenim zemljama ne smiju eksternalizirati funkcije.

Informacije o stvarnom vlasništvu

Odredbe o informacijama o stvarnom vlasništvu u Prijedlogu temelje se na odredbama postojećeg zakonodavstva EU-a o SPNFT-u, uključujući koncept stvarnog vlasništva i zahtjev da svi korporativni i drugi pravni subjekti dobiju i posjeduju odgovarajuće, točne i aktualne informacije o stvarnom vlasništvu. Navode se detaljnija pravila za identifikaciju stvarnog vlasnika ili stvarnih vlasnika korporativnih i drugih pravnih subjekata te se utvrđuje ujednačen pristup utvrđivanju stvarnog vlasništva. Kad je riječ o trustovima osnovanim izričitom izjavom i sličnim pravnim subjektima ili aranžmanima, navode se odredbe kojima se u sličnim situacijama osigurava dosljedna identifikacija stvarnih vlasnika u državama članicama, uključujući ovlašćivanje za provedbeni akt Komisije. Prijedlog uključuje obveze otkrivanja za nominalne dioničare i nominalne direktore te pravne subjekte izvan EU-a koji ili ulaze u poslovni odnos s obveznikom u EU-u ili stječu nekretninu u Uniji uvodi obveze registriranja njihova stvarnog vlasništva u Uniji.

Obveze prijavljivanja

Odredbe o prijavljivanju sumnjivih transakcija FOJ-evima (ili samoregulatornom tijelu ako država članica tako propiše) temelje se na odredbama iz postojećeg zakonodavstva EU-a o SPNFT-u. Navode se jasnija pravila o prepoznavanju transakcija. Da bi se obveznicima olakšala usklađenost s obvezama prijavljivanja i da bi se omogućilo djelotvornije funkcioniranje analitičkih aktivnosti FOJ-eva i suradnja, AMLA će izraditi nacrt provedbenih tehničkih standarda u kojem će se utvrditi zajednički obrazac za prijavljivanje sumnjivih transakcija koji će se koristiti kao jedinstvena osnova za cijeli EU.

Zaštita podataka

Na obradu osobnih podataka u svrhe ovog Prijedloga primjenjuje se Opća uredba EU-a o zaštiti podataka (Uredba (EU) 2016/679). U Prijedlogu se pojašnjavaju uvjeti koji se primjenjuju na obradu određenih kategorija osjetljivijih osobnih podataka koju izvode obveznici. Evidenciju određenih osobnih podataka obveznici moraju pohranjivati pet godina.

Mjere smanjenja rizika od zloupotrebe instrumenata koji glase na donositelja

Prijedlog sadržava odredbu kojom se trgovcima robom ili uslugama onemogućava prihvaćanje gotovinskih plaćanja čiji iznos premašuje 10 000 EUR u jednoj kupnji, dok državama članicama dozvoljava da na snazi zadrže niže gornje granice za velike gotovinske transakcije. Ta gornja granica ne primjenjuje se na privatne transakcije među pojedincima. Komisija mora procijeniti prednosti i učinke daljnjeg smanjivanja tog praga u roku od tri godine od primjene predložene Uredbe. Zabranjeno je davanje anonimnih novčanika za kriptoimovinu i nadzor nad njima. Društvima koja nisu uvrštena na burzu zabranjeno je izdavanje dionica na donositelja te su dužni registrirati te dionice. Izdavanje isprava o vlasništvu dionica koje glase na donositelja dozvoljeno je samo u posredničkom obliku.

Završne odredbe

Utvrđene su odredbe o Komisijinu donošenju delegiranih akata na temelju članka 290. Ugovora. Uredba će stupiti na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu te će postati važeća tri godina nakon stupanja na snagu. Komisija mora preispitati i ocijeniti ovu Uredbu u roku od pet godina od datuma početka važenja i potom svake tri godine.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
 uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,
 uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
 nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
 uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke¹,
 uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²,
 u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
 budući da:

- (1) Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća³ glavni je pravni instrument za sprečavanje korištenja financijskog sustava Unije u svrhu pranja novca i financiranja terorizma. Tom se direktivom utvrđuje sveobuhvatan pravni okvir, koji se Direktivom (EU) 2018/843 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ dodatno jača rješavanjem pitanja novih rizika i povećanjem transparentnosti stvarnog vlasništva. Ne dovodeći u pitanje njezina postignuća, iskustvo je pokazalo da je potrebno uvesti dodatna poboljšanja da bi se na odgovarajući način smanjili rizici i djelotvorno otkrili pokušaji počinjenja kaznenog djela zloupotrebe financijskog sustava Unije u kriminalne svrhe.
- (2) Glavni izazov utvrđen s obzirom na primjenu odredbi Direktive (EU) 2015/849 kojom se utvrđuju obveze aktera iz privatnog sektora, takozvanih obveznika, čini nedostatak izravne primjenjivosti tih pravila i neusklađenost pristupa na nacionalnoj razini. Iako su ta pravila postojala i razvijala se tijekom triju desetljeća, i dalje se provode na način

¹ SL C [...], [...], str. [...].

² SL C , , str. .

³ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

⁴ Direktiva (EU) 2018/843 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU (SL L 156, 19.6.2018., str. 43.)

koji nije potpuno usklađen sa zahtjevima integriranog unutarnjeg tržišta. Stoga je potrebno novom uredbom obuhvatiti pravila o pitanjima koja su trenutačno obuhvaćena Direktivom (EU) 2015/849 i koja se mogu izravno primjenjivati na predmetne obveznike kako bi se postigla željena ujednačenost primjene.

- (3) Novi instrument dio je sveobuhvatnog paketa usmjerenog na jačanje okvira Unije za SPNFT. Ovaj instrument, Direktiva *[umetnuti upućivanje – prijedlog 6. direktive o sprečavanju pranja novca – COM(2021) 423 final]*, Uredba *[umetnuti upućivanje – prijedlog preinake Uredbe (EU) 2015/847 – COM(2021) 422 final]* i Uredba *[umetnuti upućivanje – prijedlog o osnivanju tijela za sprečavanje pranja novca – COM(2021) 421 final]* zajedno će činiti pravni okvir kojim će se urediti zahtjevi za SPNFT koje moraju ispuniti obveznici i na kojima će se temeljiti institucijski okvir Unije za SPNFT, uključujući osnivanje Tijela za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma („AMLA”).
- (4) Pranje novca i financiranje terorizma često se provode u međunarodnom okruženju. Mjere donesene na razini Unije, ne uzimajući u obzir međunarodnu koordinaciju i suradnju, imale bi vrlo ograničen učinak. Mjere koje Unija donosi u tom području trebale bi stoga biti u skladu s ostalim djelovanjima koja se poduzimaju na međunarodnoj razini i barem jednako stroge. Unija bi u svojem djelovanju trebala nastaviti uzimati u obzir preporuke Stručne skupine za financijsko djelovanje (FATF) i instrumente drugih međunarodnih tijela koja sudjeluju u borbi pranja novca i financiranja terorizma. Radi pojačanja djelotvornosti borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma relevantni pravni akti Unije trebali bi, prema potrebi, biti usklađeni s međunarodnim standardima za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma te širenja oružja koje je donio FATF u veljači 2012. („revidirane preporuke FATF-a”) te naknadnim izmjenama tih standarda.
- (5) Od donošenja Direktive (EU) 2015/849 novije promjene u kaznenopravnom okviru Unije pridonijele su jačanju sprečavanja pranja novca i borbi protiv njega te povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma. Direktiva (EU) 2018/1673 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ rezultirala je zajedničkim razumijevanjem kaznenog djela pranja novca i povezanih predikatnih kaznenih djela. Direktivom (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća⁶ definirana su financijska kaznena djela koja utječu na financijski interes Unije i koja bi se trebala smatrati i predikatnim kaznenim djelima pranja novca. Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ rezultirala je zajedničkim razumijevanjem kaznenog djela financiranja terorizma. Budući da su ti pojmovi sada pojašnjeni u kaznenom pravu Unije, u pravilima Unije o SPNFT-u više nije potrebno definirati pranje novca, povezana predikatna kaznena djela ili financiranje terorizma. Umjesto toga, okvir Unije za SPNFT trebao bi biti u potpunosti usklađen s njezinim kaznenopravnim okvirom.
- (6) Tehnologija se kontinuirano razvija i nudi mogućnosti privatnom sektoru da osmisli nove proizvode i sustave za razmjenu novčanih sredstava ili vrijednosti. Iako je to pozitivan fenomen, može stvoriti nove rizike od pranja novca i financiranja terorizma

⁵ Direktiva (EU) 2018/1673 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima (SL L 284, 12.11.2018., str. 22.).

⁶ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

⁷ Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31.3.2017., str. 6.).

jer kriminalci kontinuirano uspijevaju naći načine iskorištavanja ranjivosti kako bi sakrili nezakonita novčana sredstva i prebacivali ih po cijelom svijetu. Pružatelji usluga povezanih s kriptovalutinom i platforme za skupno financiranje izloženi su zloupotrebi novih kanala za prebacivanje nezakonitog novca te imaju priliku otkriti takva kretanja i smanjiti rizike. Stoga bi trebalo proširiti područje primjene zakonodavstva Unije kako bi u skladu s novim promjenama standarda FATF-a u odnosu na kriptovalutinu ono obuhvatilo i te subjekte.

- (7) Institucije i osobe obuhvaćene ovom Uredbom imaju ključnu ulogu čuvara financijskog sustava Unije te bi stoga trebale poduzeti sve potrebne mjere za provedbu zahtjeva ove Uredbe kako bi spriječile kriminalce u pranju prihoda ostvarenih nezakonitim aktivnostima ili u financiranju terorističkih aktivnosti. Trebalo bi uspostaviti i mjere za smanjenje svakog rizika od neprovođenja ili izbjegavanja ciljanih financijskih sankcija.
- (8) Financijske transakcije mogu se provoditi i unutar iste grupe kao oblik upravljanja financijama grupe. No takve se transakcije ne provode u odnosu na stranke i na njih nije potrebno primijeniti mjere za SPNFT. Da bi se osigurala pravna sigurnost, nužno je uzeti u obzir da se ova Uredba ne primjenjuje na financijske aktivnosti ili druge financijske usluge koje članovi grupe pružaju drugim članovima te grupe.
- (9) Na neovisne pravne stručnjake trebale bi se primjenjivati odredbe ove Uredbe kad sudjeluju u financijskim transakcijama ili poslovnim transakcijama, među ostalim kad pružaju porezne savjete, ako postoji rizik da bi moglo doći do zloupotrebe usluga koje pružaju ti pravni stručnjaci u svrhu pranja prihoda ostvarenih kriminalnim aktivnostima ili u svrhu financiranja terorizma. Međutim, trebala bi postojati izuzeća od bilo kakve obveze prijavljivanja informacija dobivenih prije, tijekom ili nakon sudskog postupka ili tijekom utvrđivanja pravnog položaja stranke koja bi trebala biti obuhvaćena odvjetničkom tajnom. Stoga pravni savjeti i dalje ostaju predmetom obveze čuvanja profesionalne tajne, osim u slučaju kad pravni stručnjak sudjeluje u pranju novca ili financiranju terorizma, kad se pravni savjet daje u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma ili kad pravni stručnjak zna da stranka traži pravni savjet radi pranja novca ili financiranja terorizma.
- (10) Da bi se osiguralo poštovanje prava zajamčenih Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), na revizore, vanjske računovođe i porezne savjetnike, koji u pojedinim državama članicama mogu ovlašteni braniti ili zastupati stranku u kontekstu sudskih postupaka ili utvrđivati pravni položaj stranke, ne bi se trebala primjenjivati obveza prijavljivanja u vezi s informacijama koje oni dobivaju pri obavljanju navedenih zadaća.
- (11) Direktiva (EU) 2018/843 bila je prvi pravni instrument kojim su se rješavali rizici povezani s pranjem novca i financiranjem terorizma koje predstavlja kriptovalutina u Uniji. Područje primjene okvira za SPNFT proširila je na dvije vrste pružatelja usluga povezanih s kriptovalutinom: pružatelje koji se bave uslugama razmjene virtualnih i fiducijarnih valuta te pružatelje skrbničke usluge novčanika. Zbog brzog tehnološkog napretka i unaprjeđenja standarda FATF-a nužno je preispitati taj pristup. Prvi korak na putu do dovršetka i ažuriranja pravnog okvira Unije predstavlja Uredba *[umetnuti upućivanje – Prijedlog uredbe o tržištima kriptovalutine i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 – COM(2020)593 final]* kojom se utvrđuju zahtjevi za pružatelje usluga povezanih s kriptovalutinom koji žele podnijeti zahtjev za odobrenje za pružanje usluga na jedinstvenom tržištu. Njome je uvedena i definicija kriptovalutine i pružatelja usluga povezanih s kriptovalutinom koja obuhvaća širok opseg aktivnosti.

Pružatelji usluga povezanih s kriptovalutama obuhvaćeni Uredbom [umetnuti upućivanje – Prijedlog uredbe o tržištima kriptovaluta i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 – COM(2020) 593 final] trebali bi biti obuhvaćeni i ovom Uredbom da bi se smanjio bilo kakav rizik od zloupotreba kriptovaluta u svrhu pranja novca i financiranja terorizma.

- (12) Ranjivosti platformi za skupno financiranje za rizike od pranja novca i financiranja terorizma horizontalne su i utječu na unutarnje tržište u cjelini. Dosad su u državama članicama razvijeni različiti pristupi upravljanju tim rizicima. Uredbom (EU) 2020/1503 Europskog parlamenta i Vijeća⁸ ujednačava se regulatorni pristup poslovnim ulaganjima i platformama za skupno financiranje koje se temelji na pozajmljivanju u Uniji te se osigurava postojanje odgovarajućih i dosljednih zaštitnih mjera za rješavanje mogućih rizika od pranja novca i financiranja terorizma. Među njima su i zahtjevi za upravljanje sredstvima i plaćanjima u odnosu na sve financijske transakcije izvršene na tim platformama. Pružatelji usluga skupnog financiranja moraju ili zatražiti licenciju ili sklopiti partnerstvo s pružateljem platnih usluga ili kreditom institucijom radi provedbe takvih transakcija. Uredbom se utvrđuju i zaštitne mjere u postupku izdavanja odobrenja za rad, u procjeni dobrog ugleda rukovodstva i postupcima dubinske analize za vlasnike projekta. Komisija je do 10. studenoga 2023. u svojem izvješću o toj uredbi dužna procijeniti jesu li potrebne dodatne mjere zaštite. Stoga je opravdano da platforme za skupno financiranje koje imaju dozvolu na temelju Uredbe (EU) 2020/1503 ne podliježu zakonodavstvu Unije o SPNFT-u.
- (13) Platforme za skupno financiranje koje nemaju dozvolu u skladu s Uredbom (EU) 2020/1503 trenutačno ili nisu regulirane ili su prepuštene različitim regulatornim pristupima, među ostalim i s obzirom na pravila i postupke za rješavanje pitanja rizika od pranja novca i financiranja terorizma. Da bi se osigurala dosljednost i da bi se osiguralo da u tom okruženju nema nekontroliranih rizika, nužno je na sve platforme za skupno financiranje koje nemaju dozvolu na temelju Uredbe (EU) 2020/1503 i koje stoga ne podliježu njezinim zaštitnim mjerama primjenjivati pravila Unije o SPNFT-u da bi se smanjili rizici od pranja novca i financiranja terorizma.
- (14) Cilj je Direktive (EU) 2015/849 bio smanjiti rizike od pranja novca i financiranja terorizma koji proizlaze iz velikih gotovinskih plaćanja uključivanjem osoba koje trguju robom u obveznike kad uplate ili prime gotovinski iznos veći od 10 000 EUR i istodobno omogućiti državama članicama da uvedu i strože mjere. Takav se pristup nije pokazao djelotvornim zbog slabog razumijevanja i primjene zahtjeva za SPNFT, nedostatka nadzora i ograničenog broja sumnjivih transakcija prijavljenih FOJ-u. Za primjereno smanjenje rizika koji proizlaze iz zloupotrebe velikih gotovinskih iznosa u Uniji bi trebalo utvrditi ograničenje velikih gotovinskih transakcija iznad 10 000 EUR. Posljedično, osobe koje trguju robom više ne bi trebale podlijezati obvezama povezanim sa SPNFT-om.
- (15) Neke kategorije trgovaca robom posebno su izložene rizicima od pranja novca i financiranja terorizma zbog visoke vrijednosti male prenosive robe kojom trguju. Stoga bi osobe koje trguju plemenitim metalima i dragim kamenjem trebale podlijezati zahtjevima za SPNFT.
- (16) Posrednici u investicijskim migracijama su privatna društva, tijela ili osobe koji djeluju ili ostvaruju izravnu interakciju s nadležnim tijelima država članica u ime

⁸ Uredba (EU) 2020/1503 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. listopada 2020. o europskim pružateljima usluga skupnog financiranja za poduzeća i izmjeni Uredbe (EU) 2017/1129 i Direktive (EU) 2019/1937 (SL L 347, 20.10.2020., str. 1.).

državljana treće zemlje ili koji pružaju posredničke usluge državljanima treće zemlje koji žele dobiti pravo na boravak u državi članici u zamjenu za neku vrstu ulaganja, uključujući i prijenose kapitala, kupnju ili najam nekretnine, ulaganja u državne obveznice, ulaganja u korporativne subjekte, donaciju ili sredstva za neku aktivnost od interesa za javno dobro te doprinose državnom proračunu. Programi za dodjelu prava boravka ulagateljima predstavljaju rizike i ranjivosti povezane s pranjem novca, korupcijom i utajom poreza. Te rizike pojačavaju prekogranična prava povezana s boravištem u državi članici. Stoga je nužno da se na posrednike u investicijskim migracijama primjenjuju obveze povezane sa SPNFT-om. Ova se Uredba ne bi trebala primjenjivati na programe za dodjelu državljanstva ulagateljima u okviru kojih se dobiva državljanstvo u zamjenu za takva ulaganja jer se takvi programi moraju smatrati ugrozom temeljnog statusa državljanstva Unije i iskrene suradnje među državama članicama.

- (17) Na vjerovnike i posrednike za hipotekarne i potrošačke kredite koji nisu kreditne ili financijske institucije ne primjenjuju se zahtjevi za SPNFT na razini Unije, ali podliježu takvim obvezama u određenim državama članicama zbog njihove izloženosti rizicima od pranja novca i financiranja terorizma. Ovisno o njihovim poslovnim modelima, ti vjerovnici i posrednici za hipoteke i potrošačke kredite mogu biti izloženi značajnim rizicima od pranja novca i financiranja terorizma. Važno je osigurati da se na subjekte koji provode slične aktivnosti i koji su izloženi takvim rizicima primjenjuju zahtjevi za SPNFT, neovisno o tome smatraju li se kreditnim ili financijskim institucijama. Stoga je primjereno uključiti vjerovnike i posrednike za hipotekarne i potrošačke kredite koji nisu kreditne ili financijske institucije, ali su zbog svojih aktivnosti izloženi rizicima od pranja novca i financiranja terorizma.
- (18) Da bi se osigurao dosljedan pristup, nužno je pojasniti na koje se subjekte u sektoru ulaganja primjenjuju zahtjevi za SPNFT. Iako su subjekti za zajednička ulaganja već bili obuhvaćeni područjem primjene Direktive (EU) 2015/849, potrebno je ujednačiti relevantnu terminologiju s postojećim zakonodavstvom Unije o investicijskim fondovima, odnosno s Direktivom 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁹ i Direktivom 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰. S obzirom na to da je fondove moguće osnovati bez pravne osobnosti, nužno je u područje primjene ove Uredbe uključiti i njihove upravitelje. Zahtjevi za SPNFT trebali bi se primjenjivati neovisno o obliku u kojem se udjeli u fondu ili dionice fonda stavljaju na raspolaganje za kupnju u Uniji, uključujući slučajeve u kojima se udjeli ili dionice izravno ili neizravno nude ulagateljima s poslovnim nastanom u Uniji ili plasiraju takvim ulagateljima na inicijativu upravitelja ili u ime upravitelja.
- (19) Važno je da se zahtjevi za SPNFT primjenjuju razmjerno i da je uvođenje svakog zahtjeva razmjerno ulozi koju obveznici mogu imati u sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma. U tom bi kontekstu u skladu s pristupom ove Uredbe koji se temelji na riziku državama članicama trebalo omogućiti da određene gospodarske subjekte izuzmu od zahtjeva za SPNFT ako aktivnosti koje oni provode predstavljaju mali rizik od pranja novca i financiranja terorizma i ako su te aktivnosti ograničene zbog svoje prirode. Da bi se osigurala transparentna i dosljedna primjena takvih

⁹ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

¹⁰ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

iznimaka u cijeloj Uniji, potrebno je uspostaviti mehanizam koji Komisiji omogućuje da potvrdi nužnost odobravanja iznimaka. Komisija bi trebala svake godine objaviti te iznimke u *Službenom listu Europske unije*.

- (20) Dosljedan skup pravila o unutarnjim sustavima i kontrolama koji se primjenjuje na sve obveznike koji posluju na unutarnjem tržištu povećat će usklađenost sa zahtjevima za SPNFT i omogućiti djelotvornija provedba nadzora. Da bi se osiguralo odgovarajuće smanjenje rizika od pranja novca i financiranja terorizma, obveznici bi trebali uspostaviti okvir za unutarnju kontrolu koji se sastoji od politika, kontrola i procedura koje se temelje na riziku te jasnu raspodjelu odgovornosti u organizaciji. U skladu s pristupom ove Uredbe koji se temelji na riziku, te politike, kontrole i procedure trebaju biti razmjerne prirodi i veličini obveznika te trebaju odgovarati rizicima od sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma s kojima se subjekt suočava.
- (21) Odgovarajućim pristupom koji se temelji na riziku od obveznika se zahtijeva da utvrđuju inherentne rizike od pranja novca i financiranja terorizma s kojima se suočavaju na temelju svojeg poslovanja kako bi ih djelotvorno smanjili i da osiguraju da politike, procedure i unutarnje kontrole koje budu primjerene za rješavanje pitanja tih inherentnih rizika. Pritom bi obveznici u obzir trebali uzeti obilježja svojih stranaka, proizvoda, usluga ili transakcija koje nude, predmetnih zemalja ili zemljopisnih područja te distribucijskih kanala kojima se služe. U kontekstu dinamične prirode rizika, takva se procjena rizika treba redovito ažurirati.
- (22) Potrebno je voditi računa o obilježjima i potrebama manjih obveznika te osigurati postupanje koje odgovara njihovim posebnim potrebama te prirodi poslovanja. To može uključivati izuzimanje određenih obveznika od provedbe procjene rizika ako su rizici u sektoru u kojem subjekt posluje jasni.
- (23) FATF je izradio standarde za jurisdikcije s pomoću kojih se mogu utvrditi i procijeniti rizici od moguće neprovedbe ili izbjegavanja ciljanih financijskih sankcija povezanih s financiranjem širenja oružja te poduzeti mjere za smanjenje tih rizika. Ti novi standardi koje je uveo FATF ne zamjenjuju i ne ugrožavaju postojeće stroge zahtjeve prema kojima zemlje moraju primjenjivati ciljne financijske sankcije kako bi se uskladile s odgovarajućim propisima Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda o sprečavanju, suzbijanju i prekidanju širenja oružja za masovno uništenje i njegova financiranja. Te postojeće obveze, koje se na razini Unije provode odlukama Vijeća 2010/413/ZVSP¹¹ i (ZVSP) 2016/849¹² kao i uredbama Vijeća (EU) br. 267/2012¹³ i (EU) 2017/1509¹⁴, ostaju stroge obveze koje se temelje na pravilima i koje su obvezujuće za sve fizičke i pravne osobe u Uniji.
- (24) Da bi se uzeli u obzir najnoviji trendovi na međunarodnoj razini, ovom Uredbom uveden je zahtjev za utvrđivanje, razumijevanje, upravljanje i smanjenje rizika od moguće neprimjene ili izbjegavanja ciljanih financijskih sankcija povezanih s financiranjem širenja oružja na razini obveznika.

¹¹ 2010/413/ZVSP: Odluka Vijeća od 26. srpnja 2010. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Zajedničkog stajališta 2007/140/ZVSP (SL L 195, 27.7.2010., str. 39.).

¹² Odluka Vijeća (ZVSP) 2016/849 od 27. svibnja 2016. o mjerama ograničavanja protiv Demokratske Narodne Republike Koreje i o stavljanju izvan snage Odluke 2013/183/ZVSP (SL L 141, 28.5.2016., str. 79.).

¹³ Uredba Vijeća (EU) br. 267/2012 od 23. ožujka 2012. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 961/2010 (SL L 88, 24.3.2012., str. 1.).

¹⁴ Uredba Vijeća (EU) 2017/1509 od 30. kolovoza 2017. o mjerama ograničavanja protiv Demokratske Narodne Republike Koreje i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 329/2007 (SL L 224, 31.8.2017., str. 1.).

- (25) Važno je da obveznici poduzmu sve mjere na razini svojeg upravljanja kako bi uveli unutarnje politike, kontrole i procedure te provodili zahtjeve za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma. Iako bi na rukovodećoj razini trebalo utvrditi osobu odgovornu za provedbu politika, kontrola i procedura obveznika, odgovornost za usklađenost sa zahtjevima za SPNFT u konačnici bi trebalo snositi upravljačko tijelo subjekta. Zadaće koje se odnose na obveznikovu svakodnevnu provedbu politika, kontrola i procedura povezanih sa SPNFT-om trebale bi se povjeriti službeniku za praćenje usklađenosti.
- (26) Da bi se mjere za SPNFT djelotvorno provodile, ključno je i da zaposlenici obveznika, kao i njihovi zastupnici i distributeri koji imaju ulogu u njihovoj provedbi razumiju zahtjeve te unutarnje politike, kontrole i procedure koje subjekt provodi. Obveznici bi u tu svrhu trebali uspostaviti mjere, uključujući programe za osposobljavanje.
- (27) Pojedinci kojima su povjerene zadaće povezane s usklađenošću obveznika sa zahtjevima za SPNFT trebali bi proći procjenu vještina, znanja, kvalifikacija, integriteta i ponašanja. Ako zaposlenici obavljaju zadaće povezane s usklađenošću obveznika sa zahtjevima za SPNFT u odnosu na stranke s kojima su u bliskom privatnom ili poslovnom odnosu, to može dovesti do sukoba interesa i ugroziti integritet sustava. Stoga bi u takvim situacijama trebalo spriječiti da zaposlenici obavljaju zadaće povezane s usklađenošću obveznika sa zahtjevima za SPNFT u odnosu na takve stranke.
- (28) Dosljedna provedba politika i procedura za SPNFT na razini grupe ključna je za sigurno i djelotvorno upravljanje rizicima od pranja novca i financiranja terorizma u grupi. U tom bi smislu matično društvo trebalo donijeti i provoditi politike, kontrole i procedure na razini grupe. Obveznike u grupi trebalo bi obvezati na razmjenu informacija kad je takvo dijeljenje važno za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma. Pri dijeljenju informacija trebalo bi osigurati dovoljna jamstva u smislu povjerljivosti, zaštite podataka i upotrebe informacija. AMLA bi trebala imati zadaću izraditi nacrt regulatornih standarda kojima se određuju minimalni zahtjevi za procedure i politike na razini grupe, uključujući minimalne standarde za dijeljenje informacija unutar grupe, te uloga i odgovornosti matičnih društava koja sama nisu obveznici.
- (29) Uz grupe postoje i druge strukture, kao što su mreže ili partnerstva, u kojima obveznici mogu dijeliti zajedničko vlasništvo, upravljanje i kontrole usklađenosti. Da bi se osigurali jednaki uvjeti za sve sektore, AMLA bi trebala utvrditi situacije u kojima bi se na te strukture trebale primjenjivati slične politike na razini grupe, uz izbjegavanje njihove preopterećenosti.
- (30) Postoje okolnosti kad se podružnice i društva kćeri obveznika nalaze u trećim zemljama u kojima su minimalni zahtjevi za SPNFT, uključujući obveze zaštite podataka, manje strogi od okvira Unije za SPNFT. U takvim okolnostima i da bi se u potpunosti spriječilo korištenje financijskog sustava Unije u svrhu pranja novca i financiranja terorizma te da bi se osigurao najviši standard zaštite osobnih podataka građana Unije, te podružnice i društva kćeri trebale bi biti usklađene sa zahtjevima za SPNFT utvrđenima na razini Unije. Ako pravo treće zemlje ne dopušta usklađenost s tim zahtjevima, na primjer zbog ograničenja sposobnosti grupe da pristupa informacijama, obrađuje ih ili razmjenjuje zbog nedostatne razine zaštite podataka ili zakona o bankarskoj tajni u toj trećoj zemlji, obveznici bi trebali poduzeti dodatne mjere kako bi osigurali da podružnice i društva kćeri u toj zemlji djelotvorno

postupaju s rizicima. AMLA bi trebala imati zadaću izraditi nacrt tehničkih standarda kojima se pobliže određuje vrsta takvih dodatnih mjera.

- (31) Zahtjevi za dubinsku analizu stranke ključni su kako bi se osiguralo da obveznici utvrde, provjere i prate svoje poslovne odnose sa svojim klijentima u odnosu na rizike od pranja novca i financiranja terorizma koje predstavljaju. Precizno utvrđivanje i provjera podataka o potencijalnim i postojećim strankama ključna je za razumijevanje rizika od pranja novca i financiranja terorizma koji su povezani s klijentima, neovisno o tome jesu li oni fizičke ili pravne osobe.
- (32) Nužno je postići ujednačen i visok standard dubinske analize stranaka u Uniji oslanjajući se na ujednačene zahtjeve za identifikaciju stranaka i provjeru njihova identiteta te smanjivanjem nacionalnih odstupanja da bi se omogućili jednaki uvjeti na cijelom unutarnjem tržištu i dosljedna provedba odredbi u Uniji. Istodobno je ključno da obveznici zahtjeve za dubinsku analizu stranaka primjenjuju na način koji se temelji na riziku. Pristup koji se temelji na procjeni rizika nije neopravdano popustljiva mogućnost za obveznike. Uključuje odlučivanje na temelju dokaza radi usmjerenijeg postupanja s rizicima od pranja novca i financiranja terorizma s kojima se suočava Unija i oni koji u njoj posluju.
- (33) Od obveznika se ne bi trebalo zahtijevati da primjenjuju mjere dubinske analize na stranke koje obavljaju povremene ili povezane transakcije ispod određene vrijednosti ako ne postoji sumnja u pranje novca ili financiranje terorizma. S obzirom na to da se prag od 10 000 EUR primjenjuje na većinu povremenih transakcija, od obveznika koji posluju u sektorima ili obavljaju transakcije koje predstavljaju veći rizik od pranja novca i financiranja terorizma trebala bi se zahtijevati provedba dubinske analize stranke za transakcije s nižim pragovima. Da bi se identificirali ti sektori ili transakcije, kao i odgovarajući pragovi za te sektore ili transakcije, AMLA bi trebala izraditi poseban nacrt regulatornih tehničkih standarda.
- (34) Neki poslovni modeli temelje se na poslovnom odnosu koji obveznik ima s trgovcem radi pružanja usluga iniciranja plaćanja u okviru kojeg se trgovcu plaćaju roba ili usluge, a ne sa strankom trgovca koja pružatelj usluga iniciranja plaćanja ovlašćuje za pokretanje jedne ili jednokratne transakcije trgovcu. U takvom je poslovnom modelu stranka obveznika za potrebe pravila o SPNFT-u trgovac, a ne stranka trgovca. Stoga bi se obveze provedbe dubinske analize stranke obveznika trebale primjenjivati u odnosu na trgovca.
- (35) Iako su se Direktivom (EU) 2015/849 u određenoj mjeri uskladila pravila država članica u području obveza identifikacije stranaka, njome nisu propisana detaljna pravila povezana s postupcima kojih se obveznici trebaju pridržavati. S obzirom na ključnu važnost tog aspekta u sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma, primjereno je, u skladu s pristupom koji se temelji na riziku, uvesti konkretnije i detaljnije odredbe o identifikaciji stranaka i provjeri identiteta stranke, bilo da je riječ o fizičkim ili pravnim osobama, pravnim aranžmanima kao što su trustovi ili subjektima koji imaju pravnu sposobnost na temelju nacionalnog prava.
- (36) Tehnološka dostignuća i napredak u digitalizaciji omogućuju sigurnu daljinsku ili elektroničku identifikaciju i provjeru potencijalnih i postojećih stranaka te mogu olakšati provedbu dubinske analize stranke na daljinu. Rješenja za identifikaciju utvrđena u Uredbi (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te prijedlogu

njezine izmjene u pogledu okvira za europski digitalni identitet¹⁵ omogućuju sigurna i pouzdana sredstva identifikacije i provjere i za potencijalne i za postojeće stranke te mogu olakšati provedbu dubinske analize stranke na daljinu. Obveznici bi u postupku identifikacije stranke u obzir trebali uzeti i prihvatiti elektroničku identifikaciju utvrđenu tom uredbom. Ako se provode odgovarajuće mjere smanjenja rizika, ta sredstva identifikacije mogu predstavljati standardnu ili čak nisku razinu rizika.

- (37) Da bi se okvirom za SPNFT spriječio ulazak nezakonitih sredstava u financijski sustav, obveznici bi trebali provesti dubinsku analizu stranke prije ulaska u poslovni odnos s potencijalnim klijentima u skladu s pristupom koji se temelji na riziku. Međutim, da se uobičajeno poslovanje ne bi nepotrebno odgađalo, obveznici informacije od potencijalnih stranaka mogu prikupiti tijekom uspostavljanja poslovnog odnosa. Kreditne i financijske institucije potrebne informacije od potencijalnih stranaka mogu dobiti nakon što je odnos uspostavljen pod uvjetom da se transakcije ne započinju sve do uspješne provedbe postupka dubinske analize stranke.
- (38) Deponente čija su sredstva imovinska korist ostvarena pranjem novca trebalo bi isključiti iz isplate prema sustavu osiguranja depozita. Da bi se spriječio povrat nezakonito stečenih novčanih sredstava takvim deponentima, kreditne institucije trebale bi pod nadzorom nadzornog tijela provesti dubinsku analizu stranke za svoje klijente ako je utvrđeno da kreditna institucija propada ili da će vjerojatno propasti ili ako su depoziti definirani kao nedostupni. Kreditne institucije trebale bi FOJ-u prijaviti svaku sumnjivu transakciju utvrđenu pri provedbi takve dubinske analize stranke.
- (39) Postupak dubinske analize stranke nije ograničen na identifikaciju i provjeru identiteta stranke. Prije ulaska u poslovne odnose ili obavljanja povremenih transakcija obveznici bi trebali procijeniti i svrhu i prirodu poslovnog odnosa. Predugovorne ili druge informacije o predloženom proizvodu ili usluzi koje se daju potencijalnoj stranci mogu pridonijeti razumijevanju te svrhe. Obveznici bi uvijek trebali moći nedvosmisleno procijeniti svrhu i prirodu potencijalnog poslovnog odnosa. Ako ponuđena usluga ili proizvod strankama omogućuje izvršavanje različitih vrsta transakcija ili aktivnosti, obveznici bi trebali prikupiti dovoljno informacija o namjeri stranke u vezi s korištenjem tog odnosa.
- (40) Da bi se osigurala djelotvornost okvira za SPNFT, obveznici bi trebali redovito preispitivati informacije dobivene od svojih stranaka u skladu s pristupom koji se temelji na riziku. Obveznici bi trebali uspostaviti sustav praćenja za otkrivanje neuobičajenih transakcija koje bi mogle potaknuti sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma. Da bi se osigurala djelotvornost praćenja transakcija, aktivnosti praćenja koje provode obveznici načelno bi trebale obuhvaćati sve usluge i proizvode koji se nude strankama te sve transakcije koje obveznik izvrši u ime stranke ili koje ponudi stranci. No nije potrebno detaljno provjeravati svaku pojedinačnu transakciju. Intenzitet praćenja trebao bi se temeljiti na pristupu temeljenom na riziku i na preciznim i relevantnim kriterijima osobito uzimajući u obzir značajke stranaka i s njima povezanu razinu rizika, ponuđenih proizvoda i usluga te predmetnih zemalja i zemljopisnih područja. AMLA bi trebala razviti smjernice kako bi se osiguralo da je intenzitet praćenja poslovnih odnosa i transakcija primjeren i razmjeran razini rizika.

¹⁵ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.) i Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 910/2014 u pogledu uspostavljanja europskog okvira za digitalni identitet, COM(2021) 281 final.

- (41) Da bi se osigurala dosljedna primjena Uredbe, AMLA bi trebala imati zadaću izrade nacrt regulatornih tehničkih standarda za dubinsku analizu stranke. Tim bi se regulatornim tehničkim standardima trebao utvrditi minimalni skup informacija koje obveznici trebaju prikupiti da bi ušli u novi poslovni odnos sa strankama ili da bi procijenili postojeće poslovne odnose u skladu s razinom rizika koja se povezuje sa svakom strankom. Nadalje, nacrt regulatornih tehničkih standarda trebao bi biti dovoljno jasan da sudionicima na tržištu omogući razvoj sigurnih, pristupačnih i inovativnih sredstava za provjeru identiteta stranaka i provedbu dubinske analize stranke, među ostalim i na daljinu, uz poštivanje načela tehnološke neutralnosti. Komisiju bi trebalo ovlastiti za donošenje tih nacrt regulatornih tehničkih standarda. Te posebne zadaće u skladu su s ulogom i odgovornostima AMLA-e utvrđenima u Uredbi *[umetnuti upućivanje – prijedlog o osnivanju tijela za sprečavanje pranja novca – COM(2021) 421 final]*.
- (42) Usklađivanjem mjera dubinske analize stranke ne bi se trebalo težiti samo postizanju dosljednog i dosljedno djelotvornog razumijevanja rizika povezanih s postojećom ili potencijalnom strankom, neovisno o tome gdje se u Uniji uspostavlja poslovni odnos, iako će njihovo usklađivanje pomoći u ostvarenju tog cilja. Trebalo bi osigurati i da obveznici informacije dobivene provedbom dubinske analize stranke ne upotrebljavaju za provođenje praksi smanjenja rizika, što bi moglo dovesti do izbjegavanja drugih pravnih obveza, osobito onih propisanih Direktivom 2014/92 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶ ili Direktivom 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷, a da se pritom ne ostvare ciljevi Unije u pogledu sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma. Da bi se omogućio odgovarajući nadzor usklađenosti s obvezama dubinske analize stranke, važno je da obveznici vode evidenciju o poduzetim mjerama i informacijama dobivenima u postupku dubinske analize stranke, neovisno o tome uspostavlja li se sa strankama novi poslovni odnos te jesu li nakon odbijanja uspostave poslovnog odnosa dostavili prijavu o sumnjivoj transakciji. Ako obveznik odluči ne uspostaviti poslovni odnos s potencijalnom strankom, evidencija o dubinskoj analizi stranke treba sadržavati i razloge za donošenje takve odluke. To će nadzornim tijelima omogućiti da procijene jesu li obveznici pravilno razradili svoje prakse dubinske analize stranke i kako se razvija izloženost subjekta riziku, a pomoći će i u prikupljanju statističkih dokaza o tome kako obveznici u Uniji primjenjuju pravila o dubinskoj analizi stranke.
- (43) Pristup za preispitivanje postojećih stranaka u postojećem okviru za SPNFT već se temelji na riziku. Međutim, s obzirom na veći rizik od pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma koji je povezan s određenim posredničkim strukturama, taj bi pristup mogao onemogućiti pravodobno otkrivanje i procjenu rizika. Stoga je važno osigurati da se jasno definirane kategorije postojećih stranaka redovito prate.
- (44) Sam rizik po svojoj je prirodi promjenjiv, a varijable, same ili u kombinaciji, mogu povećati ili smanjiti potencijalni rizik i tako utjecati na odgovarajuću razinu preventivnih mjera, kao što su mjere dubinske analize stranke.
- (45) U situacijama niskog rizika obveznici bi trebali moći primjenjivati pojednostavnjene mjere dubinske analize stranke. To se ne izjednačava s izuzimanjem od mjera

¹⁶ Direktiva 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (SL L 257, 28.8.2014., str. 214.).

¹⁷ Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

dubinske analize stranke ili neprimjenom takvih mjera. To podrazumijeva pojednostavnjeni ili smanjeni skup mjera kontrole, koje bi svakako trebale obuhvaćati sve sastavne dijelove standardnog postupka dubinske analize stranke. U skladu s pristupom koji se temelji na riziku, obveznici bi ipak trebali imati mogućnost smanjenja učestalosti ili intenziteta kontrole nad svojim strankama ili transakcijama ili bi se trebali moći osloniti na odgovarajuće pretpostavke s obzirom na svrhu poslovnog odnosa ili upotrebu jednostavnih proizvoda. Regulatornim tehničkim standardima o dubinskoj analizi stranke trebale bi se utvrditi posebne pojednostavnjene mjere dubinske analize stranke koje obveznici mogu provoditi u situacijama nižeg rizika utvrđenima u nadnacionalnoj procjeni rizika Komisije. Pri izradi nacрта regulatornih tehničkih standarda AMLA bi trebala voditi računa o očuvanju socijalne i financijske uključenosti.

- (46) Trebalo bi prepoznati da određene situacije predstavljaju veći rizik od pranja novca i financiranja terorizma. Iako bi redovitim primjenom zahtjeva dubinske analize stranaka trebalo utvrditi identitet i poslovni profil svih stranaka, postoje slučajevi u kojima je potrebno provoditi posebno stroge postupke identifikacije i provjere stranke. Stoga je nužno utvrditi detaljna pravila za takve pojačane mjere dubinske analize, uključujući posebne pojačane mjere dubinske analize za prekogranične korespondentne odnose.
- (47) Prekogranične korespondentne odnose s respondentnom institucijom treće zemlje karakterizira kontinuiranost i repetitivnost. Nadalje, ne predstavljaju sve prekogranične korespondentne bankovne usluge istu razinu rizika od pranja novca i financiranja terorizma, Stoga je intenzitet pojačanih mjera dubinske analize potrebno odrediti primjenom načela pristupa koji se temelji na riziku. Međutim, pristup koji se temelji na riziku ne bi trebalo primjenjivati u interakciji s respondentnim institucijama treće zemlje koje nisu fizički prisutne u zemlji osnivanja. S obzirom na visok rizik od pranja novca i financiranja terorizma inherentnog fiktivnim bankama, kreditne i financijske institucije trebale bi se suzdržati od ulaska u korespondentni odnos s takvim fiktivnim bankama.
- (48) U kontekstu pojačanih mjera dubinske analize, dobivanje odobrenja od višeg rukovodstva za uspostavu poslovnih odnosa ne znači nužno u svim slučajevima dobivanje odobrenja od upravnog odbora. Trebalo bi omogućiti da takvo odobrenje dodjeljuje netko s dovoljno znanja o izloženosti subjekta riziku od pranja novca i financiranja terorizma te odgovarajuće razine za donošenje odluka koje utječu na njegovu izloženost riziku.
- (49) Da bi se zaštitilo pravilno funkcioniranje financijskog sustava Unije i unutarnjeg tržišta od pranja novca i financiranja terorizma, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) za utvrđivanje trećih zemalja čiji nedostaci u njihovim nacionalnim sustavima za SPNFT predstavljaju prijetnju za cjelovitost unutarnjeg tržišta Unije. Zbog promjenjive prirode opasnosti od pranja novca i financiranja terorizma izvan Unije, koje olakšava stalni razvoj tehnologije i sredstava na raspolaganju kriminalcima, potrebno je brzo i kontinuirano prilagođavanje pravnog okvira u odnosu na visokorizične treće zemlje kako bi se učinkovito riješili postojeći rizici i spriječio nastanak novih. Komisija bi trebala uzeti u obzir informacije međunarodnih organizacija i stručnjaka zaduženih za određivanje standarda u području SPNFT-a, kao što su javne izjave FATF-a, uzajamna evaluacija ili detaljna izvješća o procjeni ili objavljena izvješća o daljnjim aktivnostima, te prilagoditi svoje procjene u skladu s promjenama, kad je to potrebno.

- (50) Treće zemlje za koje mjerodavna stručna skupina zadužena za određivanje međunarodnih standarda (FATF) izda „poziv na djelovanje” imaju znatne trajne strateške nedostatke u svojim zakonskim i institucijskim okvirima za SPNFT i u njihovoj provedbi, što će vjerojatno predstavljati visok rizik za financijski sustav Unije. Postojanost znatnih strateških nedostataka, što odražava izostanak predanosti ili kontinuirani neuspjeh treće zemlje u njihovu rješavanju, znak je povećane razine prijetnje koja proizlazi iz tih trećih zemalja te na razini Unije zahtijeva djelotvoran, dosljedan i usklađen odgovor kako bi se smanjila. Stoga bi se od obveznika trebalo zahtijevati da primjenjuju cijeli skup dostupnih pojačanih mjera dubinske analize na povremene transakcije i poslovne odnose koji uključuju te visokorizične treće zemlje kako bi upravljali rizicima temeljne imovine i smanjili ih. Nadalje, visoka razina rizika opravdava primjenu dodatnih posebnih protumjera ili na razini obveznika ili koje provode države članice. Takvim pristupom izbjegla bi se odstupanja u određivanju relevantnih protumjera koje bi riziku izložilo cjelokupan financijski sustav Unije. S obzirom na svoju tehničku stručnost AMLA Komisiji može pružiti korisne informacije pri utvrđivanju odgovarajućih protumjera.
- (51) Slabosti povezane s usklađenošću u pravnim i u institucijskim okvirima za SPNFT i u njihovoj provedbi u trećim zemljama koje „podliježu pojačanom praćenju” FATF-a česta su meta koju iskorištavaju kriminalci. To će vjerojatno predstavljati rizik za financijski sustav Unije kojim treba upravljati i koji treba smanjiti. Predanost tih trećih zemalja rješavanju utvrđenih slabosti, iako se time ne eliminira rizik, opravdava blaže mjere za smanjenje rizika od onih koje se primjenjuju na visokorizične treće zemlje. Obveznici u Uniji u tim bi slučajevima trebali primjenjivati pojačane mjere dubinske analize na povremene transakcije i poslovne odnose s fizičkim osobama ili pravnim subjektima s poslovnim nastanom u tim trećim zemljama, a koje su prilagođene specifičnim slabostima utvrđenima u svakoj trećoj zemlji. Takvim detaljnim utvrđivanjem pojačanih mjera dubinske analize u skladu s pristupom koji se temelji na riziku osigurala bi se razmjernost mjera razini rizika. Da bi se osigurao takav dosljedan i razmjern pristup, Komisija bi trebala moći utvrditi koje su posebne pojačane mjere dubinske analize potrebne za smanjenje specifičnih rizika određenih zemalja. S obzirom na tehničku stručnost AMLA Komisiji može pružiti korisne informacije za utvrđivanje odgovarajućih pojačanih mjera dubinske analize.
- (52) I zemlje koje stručna skupina za određivanje međunarodnih standarda nije javno identificirala kao zemlje koje podliježu pozivima na djelovanje ili pojačanom praćenju mogu predstavljati prijetnju za integritet financijskog sustava Unije. Da bi se smanjili ti rizici, Komisija bi trebala moći poduzimati mjere utvrđivanjem, na temelju jasnog skupa kriterija i uz potporu AMLA-e, trećih zemalja koje ili zbog slabosti povezanih s usklađenošću ili znatnih trajnih strateških nedostataka u njihovu sustavu za SPNFT predstavljaju posebnu i ozbiljnu prijetnju financijskom sustavu Unije te odgovarajućih mjera za njihovo smanjenje. Te treće zemlje treba utvrditi Komisija. U skladu s razinom rizika za financijski sustav Unije, Komisija bi trebala zahtijevati primjenu ili svih pojačanih mjera dubinske analize i protumjera specifičnih za određene zemlje, kao što je to slučaj s visokorizičnim trećim zemljama, ili pojačanih mjera dubinske analize specifičnih za određene zemlje, kao što je to slučaj s trećim zemljama u kojima postoje slabosti povezane s usklađenošću.
- (53) S obzirom na to da može doći do promjena u okvirima za SPNFT tih trećih zemalja ili u njihovoj provedbi, primjerice, kao rezultat predanosti zemlje da riješi utvrđene slabosti ili donošenja relevantnih mjera za SPNFT za njihovo rješavanje, što može dovesti do promjene u prirodi i razini rizika koji iz njih proizlaze, Komisija bi trebala

redovito preispitivati utvrđivanje tih posebnih pojačanih mjera dubinske analize kako bi osigurala da su i dalje razmjerne i odgovarajuće.

- (54) Potencijalne vanjske prijetnje financijskom sustavu Unije ne proizlaze samo iz trećih zemalja, već mogu nastati i u vezi s posebnim čimbenicima rizika stranke ili proizvodima, uslugama, transakcijama ili kanalima dostave uočenima u odnosu na određeno zemljopisno područje izvan Unije. Stoga postoji potreba za utvrđivanjem trendova, rizika i metoda u području pranja novca i financiranja terorizma kojima obveznici Unije mogu biti izloženi. AMLA je u najboljem položaju otkriti sve nove tipologije pranja novca ili financiranja terorizma i pratiti njihov razvoj radi pružanja smjernica obveznicima Unije o potrebi primjene pojačanih mjera dubinske analize usmjerenih smanjenju takvih rizika.
- (55) Odnosi s pojedincima koji obavljaju ili su obavljali istaknute javne funkcije u Uniji ili u međunarodnim okvirima, a posebno s pojedincima iz zemalja u kojima je korupcija široko rasprostranjena, mogu izložiti financijski sektor znatnim reputacijskim i pravnim rizicima. Međunarodni napor u borbi protiv korupcije opravdavaju i potrebu za obraćanjem posebne pozornosti takvim osobama i primjenom odgovarajućih mjera dubinske analize stranke u odnosu na osobe kojima je povjerena ili im je bila povjerena istaknuta javna funkcija te u vezi s višim dužnosnicima u međunarodnim organizacijama. Stoga je nužno odrediti mjere koje bi obveznici trebali primjenjivati s obzirom na transakcije ili poslovne odnose s politički izloženim osobama. Da bi se olakšao pristup koji se temelji na riziku, AMLA bi trebala imati zadaću objaviti smjernice o procjeni razine rizika povezanih s određenom kategorijom politički izloženih osoba, članova njihovih obitelji ili osoba za koje se zna da su im bliski suradnici.
- (56) Kako bi se identificirale politički izložene osobe u Uniji, države članice trebale bi sastaviti popise na kojima se navode posebne funkcije koje se, u skladu s nacionalnim zakonima i drugim propisima, smatraju istaknutim javnim funkcijama. Države članice trebale bi od svake međunarodne organizacije akreditirane na njihovu državnom području zahtijevati da izda i redovito ažurira popis istaknutih javnih funkcija u toj međunarodnoj organizaciji. Komisija bi trebala imati zadaću sastavljanja i objavljivanja popisa osoba kojima je povjerena istaknuta javna funkcija u institucijama ili tijelima Unije koji bi trebao vrijediti u cijeloj Uniji.
- (57) Kad strankama više nije povjerena istaknuta javna funkcija u institucijama, one i dalje mogu predstavljati viši rizik, primjerice, zbog neslužbenog utjecaja koji i dalje mogu imati ili zbog povezanosti njihovih prethodnih i aktualnih funkcija. Ključno je da obveznici uzmu u obzir te kontinuirane rizike te da primjenjuju jednu pojačanu mjeru dubinske analize ili više njih sve dok se za pojedince ne utvrdi da više ne predstavljaju rizik, a u svakom slučaju najmanje 12 mjeseci od trenutka kad više ne obavljaju istaknutu javnu funkciju.
- (58) Osiguravajuća društva s korisnicima osiguranja često ne ostvaruju klijentski odnos. Međutim, trebala bi moći utvrditi situacije višeg rizika, primjerice kad prihod od police idu u korist politički izložene osobe. Da bi se utvrdilo je li riječ o takvom slučaju, polica osiguranja trebala bi sadržavati razumne mjere za identifikaciju korisnika kao da je ta osoba novi klijent. Takve se mjere mogu poduzeti u trenutku isplate ili ustupanja prava iz police osiguranja, ali ne kasnije od toga.
- (59) Bliski privatni i poslovni odnosi mogu se zloupotrijebiti u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma. Iz tog bi se razloga mjere koje se odnose na politički izložene osobe trebale primjenjivati i na članove njihove obitelji i osobe za koje se zna da su im

bliski suradnici. Točna identifikacija članova obitelji i osoba za koje se zna da su bliski suradnici može ovisiti o socioekonomskoj i kulturnoj strukturi zemlje politički izložene osobe. U tom kontekstu AMLA bi trebala imati zadaću izdati smjernice o kriterijima za primjenu pri identifikaciji osoba koje treba smatrati bliskim suradnicima.

- (60) Zahtjevi povezani s politički izloženim osobama, članovima njihove obitelji i bliskim suradnicima preventivne su, a ne kaznene prirode te ih ne bi trebalo tumačiti kao stigmatizaciju politički izloženih osoba kao uključenih u kriminalnu aktivnost. Odbijanje poslovnog odnosa s osobom samo na temelju činjenice da je riječ o politički izloženoj osobi protivno je sadržaju i duhu ove Uredbe.
- (61) Radi izbjegavanja ponavljanja postupaka identifikacije stranke primjereno je, pod uvjetom provedbe odgovarajućih zaštitnih mjera, dopustiti obveznicima da se oslone na informacije o stranci koje su prikupili drugi obveznici. Ako se obveznik oslanja na drugog obveznika, krajnju odgovornost za dubinsku analizu stranke trebao bi snositi obveznik koji odluči osloniti se na dubinsku analizu stranke koju je proveo drugi obveznik. Isto tako, obveznik na kojeg se oslanja trebao bi zadržati vlastitu odgovornost za usklađenost sa zahtjevima povezanim sa SPNFT-om, uključujući zahtjev povezan s prijavljivanjem sumnjivih transakcija i čuvanjem evidencije.
- (62) Obveznici mogu eksternalizirati zadaće koje se odnose na provedbu dubinske analize stranke zastupniku ili vanjskom pružatelju usluga ako nemaju poslovni nastan u trećim zemljama koje su određene kao visokorizične, nemaju slabosti povezane s usklađenošću niti predstavljaju prijetnju financijskom sustavu Unije. U slučaju odnosa zastupanja ili eksternalizacije na ugovornoj osnovi između obveznika i vanjskih pružatelja usluga koji nisu obuhvaćeni zahtjevima za SPNFT, sve obveze tih zastupnika ili pružatelja eksternaliziranih usluga povezane sa SPNFT-om mogu proizlaziti jedino iz ugovora između stranaka, a ne iz ove Uredbe. Stoga bi odgovornost za usklađenost sa zahtjevima za SPNFT trebala u cijelosti ostati na obvezniku. Obveznik bi se osobito trebao pobrinuti da se u slučaju eksternalizacije usluga za potrebe identifikacije stranke na daljinu poštuje pristup koji se temelji na riziku.
- (63) Da bi oslanjanje na treću stranu i odnosi eksternalizacije bili učinkoviti, potrebno je dodatno pojasniti pripadajuće uvjete. AMLA bi trebala bi imati zadaću izraditi smjernice o uvjetima pod kojima se obveznik može osloniti na treću stranu ili eksternalizirati zadaće te ulogama i odgovornostima predmetnih stranaka. Da bi se u Uniji osigurao dosljedan nadzor nad praksom oslanjanja na treće strane i eksternalizacije, smjernicama bi trebalo pojasniti i način na koji bi nadzorna tijela trebala uzeti u obzir takvu praksu i provjeriti usklađenost sa zahtjevima za SPNFT kad obveznici primjenjuju takvu praksu.
- (64) Koncept stvarnog vlasništva uveden je Direktivom (EU) 2015/849 kako bi se povećala transparentnost složenih korporativnih struktura. Potreba za pristupom točnim, ažuriranim i primjerenim informacijama o stvarnom vlasniku ključan je čimbenik za pronalazak kriminalaca koji bi u protivnome svoj identitet mogli sakriti iza takvih netransparentnih struktura. Od država članica trenutačno se zahtijeva da osiguraju da i korporativni i drugi pravni subjekti, kao i trustovi osnovani izričitom izjavom i slični pravni aranžmani pribave i čuvaju odgovarajuće, točne i ažurirane informacije o njihovom stvarnom vlasništvu. No razlikuje se stupanj transparentnosti koji određuju države članice. Pravila su podložna različitim tumačenjima, što dovodi i do različitih metoda za utvrđivanje stvarnih vlasnika određenog subjekta ili aranžmana. To je,

među ostalim, posljedica nedosljednih načina izračuna neizravnog vlasništva subjekta ili aranžmana. Time se otežava postizanje željene transparentnosti. Stoga je nužno pojasniti pravila kako bi se postigla dosljedna definicija stvarnog vlasnika i njezina primjena na cijelom unutarnjem tržištu.

- (65) Trebalo bi utvrditi detaljna pravila za utvrđivanje stvarnih vlasnika korporativnih i drugih pravnih subjekata te za usklađenje definicija stvarnog vlasništva. Iako se na temelju određenog postotka udjela dionica ili vlasničkog udjela ne mogu automatski odrediti stvarni vlasnici, to bi trebao biti jedan od čimbenika koje treba uzeti u obzir. Međutim, državama članicama trebalo bi omogućiti da odluče da postotak niži od 25 % može biti naznaka vlasništva ili kontrole. Kontrola putem vlasničkih udjela na temelju 25 % udjela plus jedna dionica ili pravo glasa ili drugi vlasnički udjel trebala bi se procjenjivati na svakoj razini vlasništva, što znači da bi se prag trebao primjenjivati na svaku vezu u strukturi vlasništva te da bi se svaka veza u strukturi vlasništva i kombinacija veza trebale primjereno ispitati.
- (66) Da bi identifikacija stvarnih vlasnika bila smislena, potrebno je utvrditi provodi li se kontrola drugim sredstvima. Utvrđivanje kontrole vlasničkim udjelom nužno je, ali nije dovoljno i time se ne iscrpljuju potrebne provjere da bi se utvrdili stvarni vlasnici. Test kojim se utvrđuje provodi li bilo koja fizička osoba kontrolu drugim sredstvima nije naknadni test koji se provodi samo kad nije moguće odrediti vlasnički udio. Ta dva testa, tj. test kontrole vlasničkim udjelom i test kontrole drugim sredstvima, trebalo bi povoditi istodobno. Kontrola drugim sredstvima može uključivati pravo imenovanja ili razrješenja više od polovine članova uprave korporativnog subjekta; sposobnost ostvarivanja znatnog utjecaja na odluke koje donosi korporativni subjekt; kontrolu formalnim ili neformalnim sporazumima s vlasnicima, članovima korporativnih subjekata, kao i modalitete glasovanja; veze s članovima obitelji rukovoditelja ili direktora ili osoba koje su vlasnici korporativnog subjekta ili ga kontroliraju; upotrebu službenih ili neslužbenih punomoći.
- (67) Da bi se osigurala djelotvorna transparentnost, pravilima o stvarnom vlasništvu trebalo bi obuhvatiti najširi mogući opseg pravnih subjekata i aranžmana osnovanih ili stvorenih na državnom području država članica. To uključuje pravne subjekte, osim korporativnih subjekata i aranžmana sličnih trustovima. Zbog razlika u pravosudnim sustavima država članica te široke kategorije obuhvaćaju niz različitih organizacijskih struktura. Države članice trebale bi obavijestiti Komisiju o popisu vrsta korporativnih i drugih pravnih subjekata u kojima su stvarni vlasnici utvrđeni u skladu s pravilima za identifikaciju stvarnih vlasnika za korporativne subjekte. Komisija bi državama članicama trebala izdati preporuke o posebnim pravilima i kriterijima za utvrđivanje stvarnih vlasnika pravnih subjekata koji nisu korporativni subjekti,
- (68) Da bi se osiguralo dosljedno utvrđivanje stvarnih vlasnika trustova osnovanih izričitom izjavom i sličnih pravnih subjekata, kao što su zaklade, ili aranžmana, potrebno je utvrditi usklađena pravila o stvarnom vlasništvu. Države članice dužne su dostaviti Komisiji popis vrsta pravnih subjekata i pravnih aranžmana sličnih trustovima osnovanima izričitom izjavom u kojima su stvarni vlasnici utvrđeni u skladu s pravilima za utvrđivanje stvarnih vlasnika za trustove osnovane izričitom izjavom i slične pravne subjekte ili aranžmane. Komisiju bi trebalo ovlastiti da provedbenim aktom donese popis pravnih aranžmana i pravnih subjekata uređenih nacionalnim pravom država članica čija je struktura ili funkcija slična trustovima osnovanima izričitom izjavom.

- (69) Dosljedan pristup sustavu transparentnosti stvarnog vlasništva podrazumijeva i da se na cijelom unutarnjem tržištu prikupljaju iste informacije o stvarnim vlasnicima. Primjereno je uvesti precizne zahtjeve o informacijama koje bi trebalo prikupiti u svakom slučaju. Te informacije uključuju minimalan skup osobnih podataka o stvarnom vlasniku, prirodu i veličinu vlasničkog udjela u pravnom subjektu ili pravnom aranžmanu te informacije o pravnom subjektu ili pravnom aranžmanu.
- (70) Djelotvoran okvir o transparentnosti stvarnog vlasništva temelji se na znanju korporativnih i drugih pravnih subjekata o fizičkim osobama koje su njihovi stvarni vlasnici. Stoga bi svi korporativni i drugi pravni subjekti u Uniji trebali prikupiti i čuvati odgovarajuće, točne i ažurirane informacije o svojem stvarnom vlasništvu. Te bi informacije trebalo čuvati pet godina, a identitet osobe odgovorne za čuvanje informacija trebalo bi unijeti u registre. To razdoblje čuvanja jednako je razdoblju čuvanja informacija dobivenih primjenom zahtjeva za SPNFT, kao što su mjere dubinske analize stranke. Da bi se osigurala mogućnost unakrsne provjere i potvrde informacija, na primjer mehanizmom prijavljivanja neusklađenosti, opravdano je osigurati usklađenost razdoblja čuvanja relevantnih podataka.
- (71) Korporativni i ostali pravni subjekti trebali bi poduzeti sve potrebne mjere kako bi utvrdili svoje stvarne vlasnike. Međutim, mogu postojati slučajevi kad nije moguće identificirati fizičku osobu koja je krajnji vlasnik ili koja kontrolira subjekt. U takvim iznimnim slučajevima, pod uvjetom da su iscrpljena sva sredstva za identifikaciju, pri pružanju informacija obveznicima o stvarnom vlasništvu u postupku dubinske analize stranke ili dostavi informacija u središnji registar mogu se navesti viši rukovoditelji. Korporativni i pravni subjekti trebali bi voditi evidenciju o mjerama poduzetima radi utvrđivanja svojih stvarnih vlasnika, osobito kad se oslanjaju na tu krajnju mjeru, što bi trebalo propisno opravdati i evidentirati.
- (72) Potrebno je osigurati jednake uvjeti među različitim vrstama pravnih oblika i te izbjeći zloupotrebu trustova i pravnih aranžmana, koji često imaju višeslojne složene strukture da bi dodatno prikrili stvarno vlasništvo. Upravitelji trustova osnovanih izričitom izjavom kojima se upravlja u državi članici stoga bi trebali biti odgovorni za prikupljanje i čuvanje odgovarajućih, točnih i ažuriranih informacija o stvarnom vlasništvu nad trustom te za objavu njihova statusa i pružanje tih informacija obveznicima koji provode dubinsku analizu stranke. Svi ostali stvarni vlasnici trusta trebali bi pomoći upravitelju u prikupljanju tih informacija.
- (73) Imajući u vidu posebnu strukturu određenih pravnih subjekata, kao što su zaklade, i potrebu da se osigura dostatna transparentnost o njihovom stvarnom vlasništvu, na takve subjekte i pravne aranžmane slične trustovima trebali bi se primjenjivati zahtjevi o stvarnom vlasništvu koji su jednaki zahtjevima koji se primjenjuju na trustove osnovane izričitom izjavom.
- (74) Dogovori o imenovanju mogu omogućiti skrivanje identiteta stvarnih vlasnika jer imenovana osoba može djelovati u svojstvu direktora ili dioničara pravnog subjekta, a imenovatelj nije uvijek poznat. Ti dogovori mogu prikriti stvarno vlasništvo i strukturu kontrole kad stvarni vlasnici ne žele otkriti svoj identitet ili ulogu u njima. Stoga postoji potreba za uvođenjem zahtjeva za transparentnost da bi se izbjegla zloupotreba tih dogovora i da bi se onemogućilo da se kriminalci skrivaju iza osoba koje djeluju u njihovo ime. Opunomoćeni dioničari i opunomoćeni direktori korporativnih ili drugih pravnih subjekata trebali bi čuvati dovoljno informacija o identitetu svojeg opunomoćitelja i stvarnih vlasnika opunomoćitelja te ih zajedno s njihovim statusom otkriti korporativnim ili drugim pravnim subjektima. Korporativni i drugi pravni

subjekti trebali bi te informacije prijaviti obveznicima kad provode mjere dubinske analize stranke.

- (75) Potrebno je smanjiti rizike stranih korporativnih subjekata i pravnih aranžmana koji se zloupotrebjavaju za usmjeravanje nezakonito ostvarenih prihoda u financijski sustav Unije. Budući da standardi povezani sa stvarnim vlasništvom uspostavljeni u trećim zemljama možda neće biti dostatni da bi se omogućila jednaka razina transparentnosti i pravodobna dostupnost informacija o stvarnom vlasništvu kao u Uniji, postoji potrebno je osigurati odgovarajuća sredstva za utvrđivanje stvarnih vlasnika stranih korporativnih subjekata ili pravnih aranžmana u određenim okolnostima. Stoga bi se od pravnih subjekata osnovanih izvan Unije i trustova osnovanih izričito izjavom ili sličnih pravnih aranžmana kojima se upravlja izvan Unije trebalo zahtijevati da otkriju svoje stvarne vlasnike kad god posluju u Uniji ulaskom u poslovni odnos s obveznikom u Uniji ili stjecanjem nekretnine u Uniji.
- (76) Da bi se potaknula usklađenost i osigurala djelotvorna transparentnost stvarnog vlasništva, potrebno je osigurati provedbu zahtjeva za stvarno vlasništvo. U tom bi smislu države članice trebale primjenjivati sankcije za kršenja tih zahtjeva. Te bi sankcije trebale biti djelotvorne, razmjerne i odvraćajuće te ne bi smjele prelaziti ono što je potrebno da se potakne usklađenost. Sankcije koje uvedu države članice trebale bi imati jednak odvraćajući učinak u pogledu kršenja zahtjeva o stvarnom vlasništvu u cijeloj Uniji.
- (77) Sumnjive transakcije, uključujući pokušaje transakcija, i druge informacije relevantne za pranje novca, povezana predikatna kaznena djela i financiranje terorizma trebalo bi prijaviti FOJ-u, koji bi trebao služiti kao jedinstvena središnja nacionalna jedinica za primanje i analizu informacija o sumnjivim transakcijama te distribuciju rezultata svojih analiza nadležnim tijelima. Sve sumnjive transakcije, uključujući pokušaje transakcija, trebalo bi prijaviti neovisno o iznosu transakcije. Prijavljene informacije mogu uključivati i informacije koje se temelje na pragovima. Ako obveznik ili zaposlenik ili direktor takvog subjekta otkrije informacije FOJ-u u dobroj vjeri, to se ne bi trebalo smatrati kršenjem bilo kakvog ograničenja u pogledu otkrivanja informacija te obveznik i njegovi direktori odnosno zaposlenici ne bi smjeli snositi bilo kakvu odgovornost u tom smislu.
- (78) Razlike u obvezama prijavljivanja sumnjivih transakcija među državama članicama mogu pogoršati poteškoće u usklađivanju sa zahtjevima za SPNFT s kojima se suočavaju obveznici koji posluju prekogranično. Nadalje, struktura i sadržaj izvješća o sumnjivim transakcijama utječu na kapacitet FOJ-a za obavljanje analize i na prirodu te analize te utječu i na sposobnost FOJ-eva da surađuju i razmjenjuju informacije. Da bi se obveznicima olakšala usklađenost s obvezama prijavljivanja i da bi se omogućilo djelotvornije funkcioniranje analitičkih aktivnosti FOJ-eva i suradnja, AMLA bi trebala izraditi nacrt regulatornih standarda u kojem će se odrediti zajednički obrazac za prijavljivanje sumnjivih transakcija koji će se koristiti kao jedinstvena osnova za cijelu Uniju.
- (79) FOJ-evi bi trebali moći od svakog obveznika brzo pribaviti sve potrebne informacije povezane s njihovim funkcijama. Njihov neometan i brz pristup informacijama ključan je za osiguravanje ispravnog praćenja novčanih tokova i otkrivanja nezakonitih mreža i tokova u ranoj fazi. Potreba FOJ-eva za pribavljanjem dodatnih informacija od obveznika zbog sumnje na pranje novca ili financiranje terorizma može biti potaknuta prethodnom prijavom sumnjive transakcije podnesenom FOJ-u, ali i na neki drugi način, na primjer vlastitom analizom FOJ-a, podacima dobivenima od nadležnih tijela

ili informacijama kojima raspolaže drugi FOJ. FOJ-evi bi stoga, u kontekstu svojih funkcija, trebali moći pribaviti informacije od svakog obveznika, čak i ako prethodna prijava nije podnesena. Obveznici bi trebali čim prije odgovoriti na FOJ-ev zahtjev za informacije, a najkasnije u roku od pet dana od primitka takvog zahtjeva. U opravdanim i hitnim slučajevima obveznik bi na FOJ-ev zahtjev trebao moći odgovoriti u roku od 24 sata. Time nisu obuhvaćeni neselektivni zahtjevi za informacije upućeni obveznicima u kontekstu FOJ-eve analize, već samo zahtjevi za informacije koji se temelje na dostatno definiranim uvjetima. Osim toga, FOJ bi trebao moći pribaviti takve informacije na zahtjev drugog FOJ-a iz Unije i razmijeniti ih s FOJ-em koji ih je zatražio.

- (80) Za određene obveznike države članice trebale bi imati mogućnost imenovanja primjerenog samoregulatornog tijela za informiranje u prvom stupnju umjesto FOJ-a. U skladu sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava sustav prvog stupnja prijave samoregulatornom tijelu predstavlja važan mehanizam za potporu zaštiti temeljnih prava u vezi s obvezama prijavljivanja koje se primjenjuju na odvjetnike. Države članice trebale bi osigurati sredstva i način za ostvarivanje zaštite profesionalne tajne, povjerljivosti i privatnosti.
- (81) Kad država članica odluči imenovati takvo samoregulatorno tijelo, ona može dopustiti ili zahtijevati da samoregulatorno tijelo ne prenosi informacije FOJ-u dobivene od osoba koje to tijelo zastupa ako su te informacije dobivene od jedne od njezinih stranaka ili pribavljene u odnosu na stranku u tijeku utvrđivanja pravnog položaja stranke ili prilikom obavljanja njezinih zadaća povezanih s obranom ili zastupanjem stranke u sudskom postupku ili u vezi sa sudskim postupkom, uključujući davanje savjeta o pokretanju ili izbjegavanju takvih postupaka, neovisno o tome jesu li predmetne informacije primljene ili dobivene prije, tijekom ili nakon navedenih postupaka.
- (82) Obveznici bi iznimno trebali moći provesti sumnjive transakcije prije nego što o tome obavijeste nadležno tijelo ako je neprovođenje transakcija nemoguće ili je vjerojatno da će se time omesti naponi u gonjenju korisnika operacije za koju se sumnja da je operacija pranja novca ili financiranja terorizma. No na tu se iznimku ne bi trebalo pozivati u odnosu na transakcije na koje se primjenjuju međunarodne obveze koje su države članice prihvatile, a odnose se na neodgodivo zamrzavanje financijskih sredstava ili druge imovine terorista, terorističkih organizacija ili osoba koje financiraju terorizam u skladu s relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda.
- (83) Povjerljivost s obzirom na prijavljivanje sumnjivih transakcija i pružanje drugih relevantnih informacija FOJ-u ključna je da bi se nadležnim tijelima omogućilo zamrzavanje i oduzimanje imovine koja je potencijalno povezana s pranjem novca, povezanim predikatnim kaznenim djelima ili financiranjem terorizma. Sumnjiva transakcija nije naznaka kriminalne aktivnosti. Otkrivanje prijave o sumnji može naštetiti ugledu osoba uključenih u transakciju te ugroziti provedbu analiza i istraga. Stoga obveznici i njihovi direktori te zaposlenici ne bi smjeli predmetnoj stranci ili drugim trećim osobama otkriti činjenicu da se informacije izravno ili preko samoregulatornog tijela dostavljaju FOJ-u, da će mu se dostaviti ili da mu su već dostavljene ili da je u tijeku ili bi mogla biti provedena analiza o pranju novca ili financiranju terorizma. Zabrana otkrivanja informacija ne bi se trebala primjenjivati u određenim okolnostima, na primjer u odnosu na otkrivanje informacija nadležnim tijelima i samoregulatornim tijelima pri provođenju nadzornih funkcija ili otkrivanje

informacija u svrhu provođenja zakona ili otkrivanje informacija među obveznicima koji pripadaju istoj grupi.

- (84) Kriminalci prebacuju nezakonito stečene prihode preko brojnih posrednika kako bi izbjegli otkrivanje. Stoga je važno obveznicima omogućiti razmjenu informacija ne samo među članovima grupe nego, u određenim slučajevima, i između kreditnih i financijskih institucija i drugih subjekata koji posluju u mrežama vodeći računa o pravilima o zaštiti podataka.
- (85) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸ primjenjuje se na obradu osobnih podataka za potrebe ove Uredbe. Sve države članice prepoznale su borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma kao važan legitiman razlog od javnog interesa.
- (86) Ključno je da se usklađivanje okvira za SPNFT s revidiranim preporukama FATF-a provodi uz puno poštovanje prava Unije, posebno s obzirom na pravo Unije o zaštiti podataka i zaštiti temeljnih prava sadržanih u Povelji. Određeni aspekti provedbe okvira za SPNFT uključuju prikupljanje, analizu, pohranu i dijeljenje podataka. Takva obrada osobnih podataka trebala bi biti dopuštena, uz puno poštovanje temeljnih prava, samo za potrebe utvrđene u ovoj Uredbi i za potrebe provođenja dubinske analize stranke, stalnog praćenja, analize i prijave neobičnih i sumnjivih transakcija, utvrđivanja stvarnog vlasnika pravne osobe ili pravnog aranžmana, utvrđivanja politički izloženih osoba te dijeljenja informacija kreditnih i financijskih institucija i drugih obveznika. Prikupljanje i naknadna obrada osobnih podataka koje provode obveznici trebali bi biti ograničeni na ono što je potrebno za usklađivanje sa zahtjevima okvira za SPNFT i osobne podatke ne bi trebalo dalje obrađivati na način koji nije u skladu s tom svrhom. Daljnju obradu osobnih podataka u komercijalne potrebe trebalo bi strogo zabraniti.
- (87) Revidirane preporuke FATF-a pokazuju da bi obveznici trebali najmanje pet godina čuvati potrebne informacije koje su dobili u okviru mjera dubinske analize stranke i evidencije transakcija kako bi mogli u potpunosti surađivati te brzo odgovoriti na zahtjeve za informacije nadležnih tijela u svrhu sprečavanja, otkrivanja ili istrage slučajeva pranja novca i financiranja terorizma. U cilju izbjegavanja različitih pristupa te kako bi se ispunili zahtjevi za zaštitu osobnih podataka i pravnu sigurnost, to razdoblje čuvanja trebalo bi utvrditi na pet godina nakon završetka poslovnog odnosa ili povremene transakcije.
- (88) Kad se pojam nadležnih tijela odnosi na istražna tijela i tijela za kazneni progon, treba ga tumačiti na način da uključuje središnju razinu i decentralizirane razine Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) s obzirom na države članice koje sudjeluju u pojačanoj suradnji u vezi s osnivanjem EPPO-a.
- (89) Kako bi se osiguralo odgovarajuće i učinkovito funkcioniranje pravosuđa u razdoblju između stupanja ove Uredbe na snagu i početka njezine primjene te kako bi se omogućila njezina nesmetana interakcija s nacionalnim postupovnim pravom, informacije i dokumenti koji se odnose na tekuće pravne postupke za potrebe sprečavanja, otkrivanja ili istrage mogućih slučajeva pranja novca ili financiranja terorizma koji su bili u tijeku u državama članicama na datum stupanja na snagu ove

¹⁸ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1).

Uredbe trebali bi se čuvati pet godina od tog datuma te bi trebalo omogućiti produljenje tog razdoblja za još pet godina.

- (90) Prava ispitanika na pristup podacima primjenjuju se na osobne podatke koji se obrađuju za potrebe ove Uredbe. Međutim, pristup ispitanika informacijama koje se odnose na prijavu sumnjive transakcije ozbiljno bi ugrozio djelotvornost borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma. Iznimke i ograničenja tog prava u skladu s člankom 23. Uredbe (EU) 2016/679 mogla bi stoga biti opravdana. Ispitanik ima pravo zatražiti da nadzorno tijelo iz članka 51. Uredbe 2016/679 provjeri zakonitost obrade te ima pravo zatražiti i pravni lijek iz članka 79. te Uredbe. Nadzorno tijelo može postupati i po službenoj dužnosti. Ne dovodeći u pitanje ograničenja prava pristupa, nadzorno tijelo trebalo bi moći ispitanika obavijestiti da je poduzelo sve potrebne provjere, kao i o rezultatima provjere zakonitosti predmetne obrade.
- (91) Obveznici mogu koristiti usluge drugih privatnih operatera. No okvir za SPNFT trebao bi se primjenjivati samo na obveznike, a obveznici bi trebali zadržati punu odgovornost za usklađenost sa zahtjevima za SPNFT. Da bi se osigurala pravna sigurnost i da bi se izbjeglo nehotično uključivanje određenih usluga u područje primjene ove Uredbe, potrebno je pojasniti da područje primjene ove Uredbe ne obuhvaća osobe koje papirnatu dokumente samo pretvaraju u elektroničke podatke, a postupaju na temelju ugovora sklopljenog s obveznikom te osobe koje kreditnim ili financijskim institucijama samo osiguravaju sustave za razmjenu poruka ili druge sustave podrške za prijenos novčanih sredstava ili sustave kliringa ili namire.
- (92) Obveznici bi trebali prikupiti i čuvati odgovarajuće i točne informacije o stvarnom vlasništvu i kontroli pravnih osoba. Budući da dionice na donositelja osiguravaju vlasništvo osobi koja posjeduje potvrdu o dionicama na donositelja, stvarni vlasnik može ostati anonimn. Kako bi se osiguralo da ne bude zloupotrebe tih dionica u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, društva, osim onih čijim se vrijednosnim papirima trguje na uređenom tržištu ili čije se dionice izdaju kao posredovani vrijednosni papiri, trebala bi sve postojeće dionice na donositelja pretvoriti u dionice koje glase na ime. Dodatno, trebalo bi dopustiti samo isprave o vlasništvu dionica koje glase na donositelja u posredovanom obliku.
- (93) Anonimnost kriptovaluta izlaže riziku od zloupotrebe u kriminalne svrhe. Anonimni novčanici kriptovaluta ne omogućuju sljedivost prijenosa kriptovaluta te otežavaju identificiranje povezanih transakcija koje bi mogle biti sumnjive ili primjenu odgovarajuće razine dubinske analize stranke. Da bi se osigurala djelotvorna primjena zahtjeva za SPNFT na kriptovalutu, potrebno je pružateljima usluga povezanih s kriptovalutom zabraniti pružanje anonimnih novčanika za kriptovalutu i njihovo skrbništvo.
- (94) Upotreba velikih gotovinskih plaćanja vrlo je podložna pranju novca i financiranju terorizma; to nije u dovoljnoj mjeri ublaženo zahtjevom prema kojemu trgovci robom podliježu pravilima za sprečavanje pranja novca kad uplaćuju ili primaju gotovinska plaćanja u iznosu od 10 000 EUR ili više. Istodobno su razlike u pristupima među državama članicama narušile jednake uvjete na unutarnjem tržištu na štetu poduzeća u državama članicama sa strožim kontrolama. Stoga je na razini Unije nužno utvrditi ograničenje velikih gotovinskih plaćanja u iznosu od 10 000 EUR. Države članice trebale bi biti u mogućnosti donijeti niže pragove i dodatne strože odredbe.
- (95) Komisija bi trebala procijeniti troškove, koristi i učinke smanjenja ograničenja velikih gotovinskih plaćanja na razini Unije s ciljem dodatnog ujednačavanja uvjeta za poduzeća i smanjenja prilika za kriminalce da se koriste gotovinom za pranje novca.

Tom bi se procjenom posebno trebala razmotriti najprimjerenija razina usklađenog ograničenja za gotovinska plaćanja na razini Unije, uzimajući u obzir postojeća ograničenja gotovinskih plaćanja koja se primjenjuju u velikom broju država članica, provedivost takvog ograničenja na razini Unije te učinke takvog ograničenja na euro kao zakonsko sredstvo plaćanja.

- (96) Komisija bi isto tako trebala procijeniti troškove, koristi i učinke snižavanja praga za utvrđivanje stvarnih vlasnika kad se kontrola provodi na temelju vlasništva. Tom bi se procjenom posebno trebale razmotriti iskustva država članica ili trećih zemalja koje su uvele niže pragove.
- (97) Da bi se osigurala dosljedna primjena zahtjeva za SPNFT, Komisiji bi trebalo delegirati ovlasti za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije radi dopune ove Uredbe donošenjem delegiranih akata kojima se utvrđuju visokorizične treće zemlje, treće zemlje sa slabostima u pogledu usklađenosti i zemlje koje predstavljaju prijetnju financijskom sustavu Unije te definiraju usklađene i razmjerne pojačane mjere dubinske analize i, prema potrebi, mjere za smanjenje rizika, kao i regulatorni tehnički standardi kojima se utvrđuju minimalni zahtjevi za politike, kontrole i procedure na razini grupe i uvjeti pod kojima strukture koje dijele zajedničko vlasništvo, upravu ili kontrole usklađenosti moraju provoditi politike, kontrole i procedure na razini grupe, mjere koje grupe moraju poduzeti kad zakoni trećih zemalja ne dopuštaju primjenu politika, kontrola i procedura na razini grupe i nadzornih mjera, sektori i transakcije na koje se primjenjuju niži pragovi za provedbu dubinske analize stranke te informacije potrebne za provedbu dubinske analize stranke. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹⁹ Osobito, radi ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kad i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (98) Da bi se osigurali jedinstveni uvjeti za primjenu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za utvrđivanje pravnih aranžmana sličnih trustovima osnovanima izričitom izjavom koji su uređeni nacionalnim pravom država članica te za donošenje provedbenih tehničkih standarda kojima se utvrđuje format za prijavljivanje sumnjivih transakcija. Te bi ovlasti trebalo izvršiti u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća²⁰.
- (99) Ovom Uredbom poštuju se temeljna prava i načela priznata Poveljom, posebno pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života (članak 7. Povelje), pravo na zaštitu osobnih podataka (članak 8. Povelje) i sloboda poduzetništva (članak 16. Povelje).
- (100) U skladu s člankom 21. Povelje kojim se zabranjuje diskriminacija na bilo kojoj osnovi, obveznici bi trebali provoditi procjenu rizika bez diskriminacije u kontekstu dubinske analize stranke.
- (101) Pri sastavljanju izvješća o evaluaciji provedbe ove Uredbe Komisija bi trebala posvetiti dužnu pažnju poštovanju temeljnih prava i načela priznatih Poveljom.

¹⁹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

²⁰ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (102) Budući da države članice cilj ove Uredbe, odnosno sprečavanje korištenja financijskog sustava Unije u svrhu pranja novca i financiranja terorizma, ne mogu postići u dovoljnoj mjeri te da se on zbog razmjera ili učinaka djelovanja može bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere, u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti, utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (103) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. Uredbe (EU) 2018/1725 [te je on dao mišljenje o..²¹.],

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Odjeljak 1.

Predmet i definicije

Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom propisuju se pravila koja se odnose na:

- (a) mjere koje obveznici trebaju primjenjivati radi sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma;
- (b) zahtjeve za transparentnost stvarnog vlasništva za pravne osobe i aranžmane;
- (c) mjere za ograničavanje zloupotrebe instrumenata koji glase na donositelja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „pranje novca” znači postupanje kako je utvrđeno u članku 3. stavcima 1. i 5. Direktive (EU) 2018/1673 koje uključuje pomaganje, poticanje i pokušaj takvog postupanja, neovisno o tome obavljaju li se aktivnosti kojima je stečena imovina koja se pere na državnom području države članice ili treće zemlje. Znanje, namjera ili svrha kao potreban element tog postupanja može se utvrditi na temelju objektivnih činjeničnih okolnosti;
- (2) „financiranje terorizma” znači postupanje iz članka 11. Direktive (EU) 2017/541 koje uključuje pomaganje, poticanje i pokušaj takvog postupanja, neovisno o tome obavljaju li se na državnom području države članice ili treće zemlje. Znanje, namjera ili svrha kao potreban element tog postupanja može se utvrditi na temelju objektivnih činjeničnih okolnosti;
- (3) „kriminalna aktivnost” znači kriminalna aktivnost kako je definirana u članku 2. stavku 1. Direktive (EU) 2018/1673, kao i prijevara koja štetno utječe na financijske interese Unije kako je definirana u članku 3. stavku 2. Direktive (EU) 2017/1371,

²¹

SL C, , str. .

primanje i davanje mita kako je definirano u članku 4. stavku 2. te pronevjera kako je definirana u članku 4. stavku 3. drugom podstavku te direktive;

- (4) „imovina” znači imovina kako je definirana u članku 2. stavku 2. Direktive (EU) 2018/1673;
- (5) „kreditna institucija” znači kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća²², uključujući njezine podružnice, kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 17. te uredbe, koje se nalaze u Uniji, neovisno o tome ima li sjedište u Uniji ili u trećoj zemlji;
- (6) „financijska institucija” znači:
 - (a) društvo koje nije kreditna institucija ni investicijsko društvo, a obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u točkama od 2. do 12. te 14. i 15. Priloga I. Direktivi 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća²³, uključujući mjenjačke poslove, ili čija je glavna djelatnost stjecanje udjela, uključujući financijski holding i mješoviti financijski holding;
 - (b) društvo za osiguranje kako je definirano u članku 13. točki 1. Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁴ ako obavlja djelatnosti životnog osiguranja ili druge djelatnosti osiguranja povezane s ulaganjima obuhvaćene tom direktivom, uključujući osiguravateljni holding i mješoviti osiguravateljni holding kako su definirani u članku 212. stavku 1. točki (f) odnosno točki (g) Direktive 2009/138/EZ;
 - (c) posrednik u osiguranju kako je definiran u članku 2. stavku 1. točki 3. Direktive (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća²⁵ kada obavlja poslove životnog osiguranja i druge usluge povezane s ulaganjima;
 - (d) investicijsko društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća²⁶;
 - (e) subjekt za zajednička ulaganja, a posebno:
 - i. društvo za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire kako je definirano u članku 1. stavku 2. Direktive 2009/65/EZ i njegovo društvo za upravljanje kako je definirano u članku 2. stavku 1. točki (b) te direktive ili investicijsko društvo koje ima odobrenje za rad u skladu s tom direktivom i nije odabralo društvo za upravljanje, a koje omogućuje kupnju udjela UCITS-a u Uniji;
 - ii. alternativni investicijski fond kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (a) Direktive 2011/61/EU i njegov upravitelj alternativnih investicijskih

²² Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

²³ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

²⁴ Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.).

²⁵ Direktiva (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. siječnja 2016. o distribuciji osiguranja (preinačeni tekst) (SL L 26, 2.2.2016., str. 19.).

²⁶ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (preinačena) (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

- fondova kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (b) te direktive koji su obuhvaćeni područjem primjene utvrđenim u članku 2. te direktive;
- (f) podružnice financijskih institucija kako su definirane u točkama od (a) do (e), ako se nalaze u Uniji, neovisno o tome imaju li sjedište u državi članici ili u trećoj zemlji;
- (7) „pružatelj usluga trusta ili trgovačkog društva” znači svaka osoba koja u poslovnom smislu trećim stranama pruža bilo koju od sljedećih usluga:
- (a) osnivanje trgovačkih društava ili drugih pravnih osoba;
 - (b) obavljanje funkcije ili postavljanje druge osobe da obavlja funkciju direktora ili tajnika trgovačkog društva, partnera u partnerstvu ili sličnog položaja u odnosu na druge pravne osobe;
 - (c) pružanje usluga registriranog sjedišta, poslovne, korespondentne ili administrativne adrese i drugih povezanih usluga trgovačkom društvu, partnerstvu ili nekoj drugoj pravnoj osobi ili aranžmanu;
 - (d) obavljanje funkcije ili postavljanje druge osobe da obavlja funkciju upravitelja trusta osnovanog izričitom izjavom (*express trust*) ili sličnog pravnog aranžmana;
 - (e) obavljanje funkcije ili postavljanje druge osobe da obavlja funkciju nominalnog dioničara u ime druge osobe;
- (8) „usluge priređivanja igara na sreću” znači usluge koje uključuju primanje uplata u igrama na sreću, uključujući one s elementom vještine kao što su lutrijske igre, igre u kasinima, pokeraške igre i igre klađenja koje se igraju na fizičkoj lokaciji ili na daljinu bilo kojim sredstvima, elektroničkim putem ili bilo kojom drugom komunikacijskom tehnologijom te na individualni zahtjev primatelja usluga;
- (9) „hipotekarni vjerovnik” znači vjerovnik kako je definiran u članku 4. točki 2. Direktive 2014/17/EU Europskog parlamenta i Vijeća²⁷;
- (10) „posrednik za hipotekarne kredite” znači kreditni posrednik kako je definiran u članku 4. točki 5. Direktive 2014/17/EU;
- (11) „vjerovnik potrošača” znači vjerovnik kako je definiran u članku 3. točki (b) Direktive 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁸;
- (12) „potrošač kreditni posrednik” znači kreditni posrednik kako je definiran u članku 3. točki (f) Direktive 2008/48/EZ;
- (13) „kriptoimovina” znači kriptoimovina kako je definirana u članku 3. stavku 1. točki 2. Uredbe [molimo umetnuti upućivanje – prijedlog Uredbe o tržištima kriptoimovine i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 – COM(2020) 593 final], osim ako je obuhvaćena kategorijama iz članka 2. stavka 2. te uredbe ili se inače ne smatra financijskim sredstvom;
- (14) „pružatelj usluga povezanih s kriptoimovinom” znači pružatelj usluga povezanih s kriptoimovinom kako je definiran u članku 3. stavku 1. točki 8. Uredbe [molimo

²⁷ Direktiva 2014/17/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o ugovorima o potrošačkim kreditima koji se odnose na stambene nekretnine i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2013/36/EU i Uredbe (EU) br. 1093/2010 Tekst značajan za EGP (SL L 60, 28.2.2014., str. 34.).

²⁸ Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ (SL L 133, 22.5.2008, str. 66.).

umetnuti upućivanje – prijedlog Uredbe o tržištima kriptovaluta i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 – COM(2020) 593 final], ako pruža jednu ili više usluga povezanih s kriptovalutom kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki 9. te uredbe;

- (15) „elektronički novac” znači elektronički novac kako je definiran u članku 2. točki 2. Direktive 2009/110/EZ²⁹, ali ne uključuje novčanu vrijednost iz članka 1. stavaka 4. i 5. te direktive;
- (16) „poslovni odnos” znači poslovni, profesionalni ili komercijalni odnos povezan s profesionalnim aktivnostima obveznika i za koji se u trenutku uspostavljanja očekuje da ima element trajnosti, uključujući odnos u kojem se od obveznika traži da osnuje trgovačko društvo ili fond za svoju stranku, neovisno o tome je li osnivanje trgovačkog društva ili trusta jedina transakcija koja se obavlja za tu stranku;
- (17) „povezane transakcije” znači dvije ili više transakcija identičnog ili sličnog polazišta i odredišta u određenom vremenskom razdoblju;
- (18) „treća zemlja” znači svaka jurisdikcija, neovisna država ili autonomno područje koje nije dio Europske unije, ali ima vlastite propise o SPNFT-u ili režim provedbe;
- (19) „korespondentni odnos” znači:
 - (a) da jedna banka kao „korespondent” pruža bankovne usluge drugoj banci kao „respondentu”, uključujući usluge vođenja računa za tekuće ili druge obveze i povezane usluge kao što su upravljanje gotovinom, međunarodni prijenosi novčanih sredstava, obračun čekova, prolazni računi te usluge deviznog poslovanja;
 - (b) odnosi između i unutar kreditnih i financijskih institucija koji uključuju slične usluge koje institucija korespondent pruža instituciji respondentu te uključujući odnose uspostavljene za transakcije vrijednosnim papirima ili prijenos novčanih sredstava;
- (20) „fiktivna banka” znači kreditna ili financijska institucija ili institucija koja obavlja poslove jednakovrijedne poslovima kreditnih i financijskih institucija, koja nije fizički prisutna u jurisdikciji u kojoj je osnovana, nema stvarno vodstvo niti upravu i nije članica uređene financijske grupe;
- (21) „identifikacijska oznaka pravne osobe” znači jedinstvena alfanumerička referentna oznaka u skladu s normom ISO 17442 dodijeljena pravnoj osobi;
- (22) „stvarni vlasnik” znači svaka fizička osoba koja je konačni vlasnik pravne osobe, trusta osnovanog izričitom izjavom ili sličnog pravnog aranžmana, ili nad njima ima kontrolu, kao i svaka fizička osoba u čije se ime ili korist transakcija ili aktivnost obavlja;
- (23) „pravni aranžman” znači trust osnovan izričitom izjavom ili aranžman slične strukture ili funkcije, uključujući *fiducij* i određene vrste aranžmana *Treuhand* i *fideicomiso*;
- (24) „službeni dogovor o imenovanju” znači ugovor ili formalni dogovor jednakovrijedne pravne vrijednosti između imenovane osobe i imenovatelja, pri čemu je imenovatelj pravna ili fizička osoba koja imenovanoj osobi daje upute o djelovanju u njegovo

²⁹ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.).

ime i u određenom svojstvu, među ostalim kao direktor ili dioničar, a imenovana osoba je pravna ili fizička osoba koju je imenovatelj ovlastio da djeluje u njegovo ime;

(25) „politički izložena osoba” znači fizička osoba koja djeluje ili je djelovala na istaknutoj javnoj dužnosti te obuhvaća sljedeće:

(a) u državi članici:

i. predsjednike država, predsjednike vlada, ministre i zamjenike ili pomoćnike ministara;

ii. zastupnike u parlamentima ili sličnim zakonodavnim tijelima;

iii. članove upravnih tijela političkih stranaka;

iv. suce vrhovnih sudova, ustavnih sudova ili drugih visokih pravosudnih tijela, protiv čijih odluka, osim u iznimnim okolnostima, nije moguća žalba;

v. suce revizorskih sudova ili članove savjeta središnjih banaka;

vi. veleposlanike, otpravnike poslova i visoke časnike oružanih snaga;

vii. članove upravnih, upravljačkih ili nadzornih tijela poduzeća u državnom vlasništvu;

(b) u međunarodnoj organizaciji:

i. najviše dužnosnike, njihove zamjenike i članove odbora ili istovrijednog tijela međunarodne organizacije;

ii. predstavnike u državi članici ili Uniji;

(c) na razini Unije:

i. funkcije na razini institucija i tijela Unije koje su jednakovrijedne funkcijama iz točke (a) podtočaka i., ii., iv., v. i vi.;

(d) u trećoj zemlji:

i. funkcije koje su jednakovrijedne funkcijama iz točke (a);

(26) „član obitelji” znači:

(a) bračni drug ili osoba u registriranom ili civilnom partnerstvu ili sličnom aranžmanu;

(b) djeca i bračni drugovi te djece ili osobe u registriranom ili civilnom partnerstvu ili sličnom aranžmanu s tom djecom;

(c) roditelji;

(27) „osobe za koje je poznato da su bliski suradnici” znači:

(a) fizičke osobe za koje je poznato da imaju zajedničko stvarno vlasništvo nad pravnim osobama ili pravnim aranžmanima ili druge bliske poslovne odnose s politički izloženom osobom;

(b) fizičke osobe koje su jedini stvarni vlasnici pravne osobe ili pravnog aranžmana za koji je poznato da je de facto uspostavljen u korist politički izložene osobe;

(28) „više rukovodstvo” znači, osim izvršnih članova upravnog odbora ili, ako ga nema, jednakovrijednog upravljačkog tijela, službenik ili zaposlenik s dostatnim znanjem o

izloženosti institucije rizicima od pranja novca i financiranja terorizma te odgovarajuće razine za donošenje odluka koje utječu na njezinu izloženost rizicima;

- (29) „grupa” znači grupa društava koja se sastoji od matičnog društva, njegovih društava kćeri i subjekata u kojima matično društvo ili njegova društva kćeri sudjeluju, kao i društva koja su međusobno povezana u smislu članka 22. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća³⁰;
- (30) „gotovina” znači gotov novac, prenosivi instrumenti na donositelja, roba koja se upotrebljava kao izrazito likvidna pričuva vrijednosti i kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima, kako je definirano u članku 2. stavku 1. točkama od (c) do (f) Uredbe (EU) 2018/1672 Europskog parlamenta i Vijeća³¹;
- (31) „nadležno tijelo” znači:
- (a) financijsko-obavještajna jedinica;
 - (b) nadležno nadzorno tijelo kako je definirano u točki 33.;
 - (c) javno tijelo koje ima funkciju istrage ili kaznenog progona pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma ili funkciju praćenja, pljenidbe ili zamrzavanja i oduzimanja imovine stečene kaznenim djelom;
 - (d) javno tijelo odgovorno za suzbijanje pranja novca ili financiranja terorizma;
- (32) „nadzorno tijelo” znači tijelo odgovorno za usklađenost obveznika sa zahtjevima iz ove Uredbe, uključujući tijelo za suzbijanje pranja novca i financiranja terorizma (AMLA) pri obavljanju zadaća koje su mu povjerene člankom 5. stavkom 2. Uredbe *[umetnuti upućivanje na Prijedlog uredbe o osnivanju tijela za suzbijanje pranja novca, COM(2021) 421 final]*;
- (33) „nadležno nadzorno tijelo” znači nadzorno tijelo koje je javno tijelo ili javno nadležno tijelo koje nadzire samoregulatorna tijela pri obavljanju njihovih nadzornih funkcija u skladu s člankom 29. Direktive *[umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM(2021) 423 final]*
- (34) „samoregulatorno tijelo” znači tijelo koje predstavlja pripadnike neke profesije i sudjeluje u njihovu zakonskom uređivanju, pri obavljanju određenih funkcija nadzora ili praćenja te u osiguravanju provedbe pravila koja se na njih odnose;
- (35) „ciljane financijske sankcije” znači zamrzavanje imovine i zabrana izravnog ili neizravnog stavljanja na raspolaganje financijskih sredstava ili druge imovine u korist osoba i subjekata uvrštenih na popis u skladu s odlukama Vijeća donesenima na temelju članka 29. Ugovora o Europskoj uniji i uredbama Vijeća donesenima na temelju članka 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
- (36) „ciljane financijske sankcije zbog financiranja širenja oružja” znači ciljane financijske sankcije iz točke 35. koje se uvode na temelju Odluke Vijeća (ZVSP)

³⁰ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 1.).

³¹ Uredba (EU) 2018/1672 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o kontrolama gotovine koja se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1889/2005 (SL L 284, 12.11.2018., str. 6.).

2016/849 i Odluke Vijeća 2010/413/ZVSP te na temelju uredbi Vijeća (EU) 2017/1509 i (EU) 267/2012.

Odjeljak 2.

Područje primjene

Članak 3.

Obveznici

Za potrebe ove Uredbe obveznicima se smatraju sljedeći subjekti:

- (1) kreditne institucije;
- (2) financijske institucije;
- (3) sljedeće fizičke ili pravne osobe u obavljanju njihovih profesionalnih djelatnosti:
 - (a) revizori, vanjski računovođe i porezni savjetnici te druge fizičke ili pravne osobe koje se obvežu da će izravno ili preko drugih osoba s kojima su te druge osobe povezane pružati materijalnu pomoć, pomoć ili savjete o poreznim pitanjima kao glavnu poslovnu djelatnost ili profesionalnu aktivnost;
 - (b) javni bilježnici i drugi neovisni pravni stručnjaci, bilo da djeluju u ime svoje stranke bilo za svoju stranku, ako sudjeluju u financijskoj transakciji ili transakciji nekretninama ili pomažu u planiranju ili izvršenju transakcija za svoje stranke koje se odnose na nešto od sljedećeg:
 - i. kupoprodaju nekretnina ili poslovnih subjekata;
 - ii. upravljanje novcem, vrijednosnim papirima ili drugom imovinom stranaka;
 - iii. otvaranje i vođenje bankovnih, štednih ili računa vrijednosnih papira;
 - iv. prikupljanje doprinosa potrebnih za osnivanje, poslovanje ili upravljanje trgovačkim društvima;
 - v. osnivanje, poslovanje ili upravljanje trustovima, trgovačkim društvima, zakladama ili sličnim strukturama;
 - (c) pružatelji usluga trusta ili trgovačkih društava;
 - (d) posrednici u prometu nekretnina, među ostalim kada djeluju kao posrednici u iznajmljivanju nekretnina u transakcijama u kojima mjesečna najamnina iznosi 10 000 EUR ili više, ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti;
 - (e) osobe koje trguju plemenitim metalima i dragim kamenjem;
 - (f) pružatelji usluga igara na sreću;
 - (g) pružatelji usluga povezanih s kriptoinovinom;
 - (h) pružatelji usluga skupnog financiranja, osim onih uređenih Uredbom (EU) 2020/1503;
 - (i) osobe koje trguju umjetničkim djelima ili posreduju u trgovini umjetničkim djelima, među ostalim kad se time bave umjetničke galerije i aukcijske kuće, ako vrijednost transakcije ili povezanih transakcija iznosi najmanje 10 000 EUR ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti;
 - (j) osobe koje pohranjuju umjetnička djela, trguju ili posreduju u trgovini umjetničkim djelima, kada se to odvija u slobodnim zonama i carinskim skladištima,

ako vrijednost transakcije ili povezanih transakcija iznosi najmanje 10 000 EUR ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti;

(k) vjerovnici za hipotekarne i potrošačke kredite, osim kreditnih institucija definiranih u članku 2. stavku 5. i financijskih institucija definiranih u članku 2. stavku 6., te kreditni posrednici za hipotekarne i potrošačke kredite;

(l) posrednici u investicijskim migracijama kojima je dopušteno zastupati ili nuditi usluge posredovanja državljanima trećih zemalja koji žele ostvariti prava boravka u državi članici u zamjenu za neku vrstu ulaganja, uključujući prijenose kapitala, kupnju ili najam nekretnine, ulaganja u državne obveznice, ulaganja u korporativne subjekte, donaciju ili sredstva za neku aktivnost od interesa za opće dobro i doprinose državnom proračunu.

Članak 4.

Izuzeća za određene pružatelje igara na sreću

1. Države članice mogu u cijelosti ili djelomično izuzeti pružatelje igara na sreću, uz iznimku kasina, od zahtjeva iz ove Uredbe na temelju dokazano niskog rizika takvih usluga zbog njihove prirode i razmjera, ovisno o slučaju.
2. Za potrebe stavka 1., države članice provode procjenu rizika usluga igara na sreću i pritom procjenjuju:
 - (a) izloženost pranju novca i financiranju terorizma i olakotne okolnosti usluga igara na sreću;
 - (b) rizike koji proizlaze iz veličine transakcija i metoda plaćanja;
 - (c) zemljopisno područje na kojem se priređuju igre na sreću.

Prilikom provedbe takvih procjena rizika države članice uzimaju u obzir rezultate procjene rizika koju provede Komisija u skladu s člankom 7. Direktive [umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM(2021) 423 final].

3. Države članice uvode aktivnosti praćenja koje se temelje na procjeni rizika ili poduzimaju druge odgovarajuće mjere kojima se onemogućuje zloupotreba izuzeća odobrenih u skladu s ovim člankom.

Članak 5.

Izuzeća za određene financijske djelatnosti

1. Uz iznimku osoba koje pružaju usluge novčanih pošiljaka kako je definirano u članku 4. točki 22. Direktive (EU) 2015/2366, države članice mogu od zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi izuzeti osobe koje neku financijsku djelatnost iz točaka od 2. do 12., 14. i 15. Priloga I. Direktivi 2013/36/EU obavljaju na povremenoj ili vrlo ograničenoj osnovi i ako je mali rizik od pranja novca ili financiranja terorizma, pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći kriteriji:
 - (a) financijska djelatnost ograničena je u apsolutnom smislu;
 - (b) financijska djelatnost ograničena je na transakcijskoj osnovi;
 - (c) financijska djelatnost nije glavna djelatnost tih osoba;

- (d) financijska djelatnost je sporedna djelatnost, izravno povezana s glavnom djelatnošću tih osoba;
 - (e) glavna djelatnost tih osoba nije djelatnost iz članka 3. točke 3. podtočaka od (a) do (d) ili podtočke (f);
 - (f) financijska djelatnost obavlja se samo u odnosu na osobe koje su stranke povezane s obavljanjem glavne djelatnosti tih osoba i općenito se ne nudi javnosti.
- 2. Za potrebe stavka 1. točke (a), države članice dužne su propisati da ukupni prihodi od financijske djelatnosti ne prelaze prag koji mora biti dovoljno nizak. Taj prag utvrđuje se na nacionalnoj razini, ovisno o vrsti financijske djelatnosti.
 - 3. Za potrebe stavka 1. točke (b), države članice primjenjuju maksimalni prag po stranci i po jednoj transakciji, neovisno o tome je li riječ o jednokratnoj transakciji ili o nekoliko očigledno povezanih transakcija. Taj maksimalni prag utvrđuje se na nacionalnoj razini, ovisno o vrsti financijske djelatnosti. Treba biti dovoljno nizak da bi takve vrste transakcije bile nepraktična i neučinkovita metoda za pranje novca ili financiranje terorizma, a ne smije biti veći od 1 000 EUR ili protuvrijednosti u nacionalnoj valuti.
 - 4. Za potrebe stavka 1. točke (c), države članice dužne su propisati da ukupni prihodi od financijske djelatnosti ne smiju biti viši od 5 % ukupnih prihoda dotične fizičke ili pravne osobe.
 - 5. U procjeni rizika od pranja novca ili financiranja terorizma za potrebe ovoga članka, države članice posebno paze na svaku financijsku djelatnost koja se po svojoj prirodi smatra osobito pogodnom za primjenu ili zloupotrebu u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma.
 - 6. Države članice uvode aktivnosti praćenja koje se temelje na procjeni rizika ili poduzimaju druge odgovarajuće mjere kojima se onemogućuje zloupotreba izuzeća odobrenih u skladu s ovim člankom.

Članak 6.

Prethodna obavijest o izuzećima

- 1. Države članice bez odgode obavješćuju Komisiju o svakom izuzeću koje namjeravaju odobriti u skladu s člancima 4. i 5. Obavijest uključuje obrazloženje koje se temelji na relevantnoj procjeni rizika za to izuzeće.
- 2. Komisija u roku od dva mjeseca od obavijesti iz stavka 2. poduzima jednu od sljedećih mjera:
 - (a) potvrđuje da se izuzeće može odobriti;
 - (b) obrazloženom odlukom utvrđuje da se izuzeće ne može odobriti.
- 3. Nakon primitka odluke Komisije u skladu sa stavkom 2. točkom (a), države članice mogu donijeti odluku o odobrenju izuzeća. U odluci se navode razlozi na kojima se odluka temelji. Države članice redovito preispituju takve odluke, a u svakom slučaju pri ažuriranju svoje nacionalne procjene rizika u skladu s člankom 8. Direktive [umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM(2021) 423 final].

4. Države članice do [tri mjeseca od datuma primjene ove Uredbe] obavješćuju Komisiju o izuzećima odobrenima u skladu s člankom 2. stavcima 2. i 3. Direktive (EU) 2015/849 koja su na snazi na datum primjene ove Uredbe.
5. Komisija svake godine u *Službenom listu Europske unije* objavljuje popis izuzeća odobrenih u skladu s ovim člankom.

POGLAVLJE II.

UNUTARNJE POLITIKE, KONTROLE I PROCEDURE OBVEZNIKA

ODJELJAK 1.

Unutarnje procedure, procjena rizika i zaposlenici

Članak 7.

Područje primjene unutarnjih politika, kontrola i procedura

1. Obveznici su dužni uspostaviti politike, kontrole i procedure kojima se osigurava usklađenost s ovom Uredbom, a osobito:
 - (a) djelotvorno smanjenje i upravljanje rizicima od pranja novca i financiranja terorizma utvrđenih na razini Unije, države članice i obveznika;
 - (b) uz obvezu primjene ciljanih financijskih sankcija, smanjenje i upravljanje rizicima od izbjegavanja provedbe i plaćanja ciljanih financijskih sankcija zbog financiranja širenja oružja.
- Te politike, kontrole i procedure razmjerne su prirodi i veličini obveznika.
2. Politike, kontrole i procedure iz stavka 1. uključuju:
 - (a) razvoj unutarnjih politika, kontrola i procedura, uključujući postupke upravljanja rizicima, dubinsku analizu stranaka, izvještavanje, pouzdanost i vođenje evidencije, praćenje i postupanje u skladu s tim politikama, kontrolama i procedurama, kao i politike obrade osobnih podataka u skladu s člankom 55.;
 - (b) politike, kontrole i procedure za utvrđivanje, provjeru i upravljanje poslovnim odnosima ili povremenim transakcijama koje predstavljaju veći ili manji rizik od pranja novca i financiranja terorizma;
 - (c) neovisnu revizorsku funkciju za ispitivanje unutarnjih politika, kontrola i procedura iz točke (a);
 - (d) provjeru, pri zapošljavanju i raspoređivanju osoblja na određene poslove i funkcije te pri imenovanju svojih zastupnika i distributera, imaju li te osobe dobar ugled razmjeran rizičnosti poslova i funkcija koje su im dodijeljene;
 - (e) unutarnju komunikaciju o unutarnjim politikama, kontrolama i procedurama obveznika, među ostalim s njegovim zastupnicima i distributerima;
 - (f) politiku osposobljavanja zaposlenika i, prema potrebi, njegovih zastupnika i distributera o mjerama koje obveznik provodi radi usklađenja sa zahtjevima iz ove Uredbe.

Unutarnje politike, kontrole i procedure iz prvog podstavka, točaka od (a) do (f) sastavljaju se u pisanom obliku. Više rukovodstvo odobrava te kontrole, politike i procedure.

3. Obveznici su dužni ažurirati politike, kontrole i procedure i poboljšavati ih utvrde li se nedostaci.
4. AMLA do *[dvije godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe]* objavljuje smjernice o elementima koje bi obveznici trebali uzeti u obzir pri odlučivanju o opsegu svojih unutarnjih politika, kontrola i procedura.

Članak 8.

Procjena rizika

1. Obveznici su dužni poduzeti odgovarajuće mjere, razmjerne njihovoj prirodi i veličini, za utvrđivanje i procjenu rizika od pranja novca i financiranja terorizma kojima su izloženi, kao i rizika od izbjegavanja provedbe i plaćanja ciljanih financijskih sankcija zbog financiranja širenja oružja, uzimajući pritom u obzir:
 - (a) varijable rizika iz Priloga I. i čimbenike rizika iz priloga II. i III.;
 - (b) rezultate nadnacionalne procjene rizika koju provede Komisija u skladu s člankom 7. Direktive *[umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM(2021) 423 final]*;
 - (c) rezultate nacionalnih procjena rizika koje provedu države članice u skladu s člankom 8. Direktive *[umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM(2021) 423 final]*.
2. Procjena rizika koju provede obveznik u skladu sa stavkom 1. dokumentira se, ažurira i stavlja na raspolaganje nadzornim tijelima.
3. Nadzorna tijela mogu odlučiti da pojedinačne dokumentirane procjene rizika nisu potrebne ako su specifični rizici, karakteristični za sektor, jasni i shvaćeni.

Članak 9.

Funkcija praćenja usklađenosti

1. Obveznici imenuju jednog izvršnog člana svojeg upravnog odbora ili, ako ga nema, jednakovrijednog upravljačkog tijela koji je odgovoran za provedbu mjera kojima se osigurava usklađenost s ovom Uredbom („voditelj praćenja usklađenosti”). Ako subjekt nema upravljačko tijelo, tu bi funkciju trebao obavljati član njegova višeg rukovodstva.
2. Voditelj praćenja usklađenosti odgovoran je za provedbu politika, kontrola i procedura obveznika te za primanje informacija o značajnim ili materijalnim nedostacima tih politika, kontrola i procedura. Voditelj praćenja usklađenosti o tim pitanjima redovito izvještava upravni odbor ili jednakovrijedno upravljačko tijelo. U matičnim društvima je ta osoba odgovorna i za nadzor politika, kontrola i procedura grupe.
3. Obveznici imaju službenika za praćenje usklađenosti kojeg imenuje upravni odbor ili upravljačko tijelo, koji je zadužen za svakodnevnu provedbu obveznikovih politika suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma (SPNFT). Ta je osoba odgovorna i za prijavljivanje sumnjivih transakcija financijsko-obavještajnoj jedinici (FOJ) u skladu s člankom 50. stavkom 6.

U slučaju obveznika čije više rukovodstvo ili krajnji korisnici podliježu provjerama u skladu s člankom 6. Direktive *[umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o*

suzbijanju pranja novca, COM(2021) 423 final] ili s drugim aktima Unije, službenik za praćenje usklađenosti provjerava i usklađenost sa tim zahtjevima.

Obveznik koji je dio grupe može kao svojeg službenika za praćenje usklađenosti imenovati osobu koja tu funkciju obavlja u nekom drugom subjektu iste grupe.

4. Obveznici su se dužni pobrinuti da funkcije praćenja usklađenosti imaju odgovarajuće resurse, uključujući osoblje i tehnologiju, razmjerno obveznikovoj veličini, prirodi i rizicima, potrebne za izvršenje funkcija praćenja usklađenosti i osigurati da osobe koje izvršavaju te funkcije imaju ovlasti za predlaganje mjera potrebnih za učinkovitost obveznikovih unutarnjih politika, kontrola i procedura.
5. Voditelj praćenja usklađenosti jednom godišnje, a prema potrebi i češće, upravljačkom tijelu podnosi izvještaj o provedbi obveznikovih unutarnjih politika, kontrola i procedura i obavještava ga o ishodu svakog preispitivanja. Upravljačko tijelo poduzima mjere potrebne za pravodobno otklanjanje utvrđenih nedostataka.
6. Funkcije iz stavaka 1. i 3. može obavljati ista fizička osoba ako je to opravdano veličinom obveznika.

Ako je obveznik fizička ili pravna osoba čiju djelatnost obavlja samo jedna fizička osoba, ta je osoba odgovorna za obavljanje poslova u skladu s ovim člankom.

Članak 10.

Poznavanje zahtjeva

Obveznici su dužni poduzeti mjere kojima se omogućuje da njihovi zaposlenici za čije je funkcije to neophodno, kao i njihovi zastupnici i distributeri, budu upoznati sa zahtjevima koji proizlaze iz ove Uredbe i obveznikovim unutarnjim politikama, kontrolama i procedurama, među ostalim u vezi s obradom osobnih podataka za potrebe ove Uredbe.

Mjere iz prvog podstavka uključuju sudjelovanje zaposlenika u posebnim kontinuiranim programima obuke koji bi im olakšali prepoznavanje operacija koje bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma i postupanje u takvim situacijama. Takvi programi osposobljavanja propisno se dokumentiraju.

Članak 11.

Integritet zaposlenika

1. Zaposlenik obveznika kojem su povjereni poslovi koji se odnose na obveznikovu usklađenost s ovom Uredbom i Uredbom *[umetnuti upućivanje na preinačenu Uredbu (EU) 2015/847, COM(2021) 422 final]* mora proći procjenu koju odobrava službenik za praćenje usklađenosti, pri čemu se procjenjuje sljedeće:
 - (a) individualne vještine, znanje i stručnost za učinkovito obavljanje svojih funkcija;
 - (b) dobar ugled, poštenje i integritet.
2. Zaposlenici kojima su povjereni poslovi koji se odnose na obveznikovu usklađenost s ovom Uredbom dužni su službenika za praćenje usklađenosti obavijestiti o svojim bliskim privatnim ili profesionalnim odnosima s klijentima ili potencijalnim klijentima obveznika i u odnosu na te klijente ne smiju obavljati poslove koji se odnose na obveznikovu usklađenost.

3. Obveznici su dužni uvesti odgovarajuće procedure kako bi njihovi zaposlenici, ili osobe u sličnom položaju, mogli interno prijavljivati povrede ove Uredbe posredstvom posebnog, neovisnog i anonimnog kanala, razmjerno prirodi i veličini dotičnog obveznika.

Obveznici su dužni poduzeti mjere kojima se zaposlenicima, rukovoditeljima ili zastupnicima koji prijave povrede u skladu s prvim podstavkom jamči zaštita od osвете, diskriminacije i svakog drugog nepoštenog postupanja.

4. Ovaj se članak ne primjenjuje na obveznike koji samostalno obavljaju djelatnost.

Članak 12.

Specifični zaposlenici

Ako fizička osoba iz neke od kategorija iz članka 3. točke 3. svoju profesionalnu djelatnost obavlja kao zaposlenik pravne osobe, zahtjevi iz ovog odjeljka ne primjenjuju se na nju, nego na tu pravnu osobu.

ODJELJAK 2.

Odredbe koje se primjenjuju na grupe

Članak 13.

Zahtjevi na razini grupe

1. Matično društvo dužno je pobrinuti se da se zahtjevi o unutarnjim procedurama, procjeni rizika i osoblju iz odjeljka 1. ovog poglavlja primjenjuju u svim podružnicama i društvima kćerima grupe u državama članicama, odnosno u trećim zemljama za grupe čije matično društvo ima poslovni nastan u Uniji. Politike, kontrole i procedure na razini grupe uključuju i politike zaštite podataka te politike, kontrole i procedure za razmjenu informacija unutar grupe za potrebe SPNFT-a.
2. Politikama, kontrolama i procedurama koje se odnose na razmjenu informacija iz stavka 1. propisuje se da obveznici unutar grupe razmjenjuju informacije kada je to važno za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma. Razmjena informacija unutar grupe osobito se odnosi na identitet i obilježja stranke, njezinih stvarnih vlasnika ili osobe u čije ime stranka djeluje, prirodu i svrhu poslovnog odnosa te sumnje da su sredstva imovinska korist ostvarena kriminalnom aktivnošću ili da su povezana s financiranjem terorizma, što se u skladu s člankom 50. prijavljuje FOJ-u, osim ako FOJ ne naloži drukčije.

Grupe uspostavljaju politike, kontrole i procedure na razini grupe kojima se za informacije razmijenjene u skladu s prvim podstavkom osiguravaju dovoljna jamstva u smislu povjerljivosti, zaštite podataka i korištenja informacija, među ostalim kako bi se spriječilo njihovo otkrivanje.

3. AMLA je dužna do [dvije godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe] izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda i dostaviti ga Komisiji na donošenje. U tom nacrtu regulatornih tehničkih standarda određuju se minimalni zahtjevi za politike na razini grupe, uključujući minimalne standarde za razmjenu informacija unutar grupe, uloge i odgovornosti matičnih društava koja sama nisu obveznici u smislu osiguravanja usklađenosti na razini grupe sa zahtjevima SPNFT-a te uvjeti pod kojima se odredbe ovog članka primjenjuju na subjekte koji su dio struktura koje imaju zajedničko vlasništvo, upravljanje ili kontrolu usklađenosti, uključujući mreže ili partnerstva.

4. Komisija je ovlaštena dopuniti ovu Uredbu donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz stavka 3. ovog članka u skladu s člancima od 38. do 41. Uredbe *[umetnuti upućivanje na Prijedlog uredbe o osnivanju tijela za suzbijanje pranja novca, COM(2021) 421 final]*.

Članak 14.

Podružnice i društva kćeri u trećim zemljama

1. Ako se podružnice ili društva kćeri obveznika nalaze u trećim zemljama u kojima su minimalni zahtjevi za SPNFT manje strogi od zahtjeva iz ove Uredbe, dotični obveznik dužan je pobrinuti se da te podružnice ili društva kćeri ispunjavaju zahtjeve iz ove Uredbe, uključujući zahtjeve koji se odnose na zaštitu podataka ili jednakovrijedne zahtjeve.
2. Ako pravom treće zemlje nije dopušteno usklađenje sa zahtjevima iz ove Uredbe, obveznici su dužni poduzeti dodatne mjere kojima se podružnicama i društvima kćerima u toj trećoj zemlji omogućuje učinkovita obrada rizika od pranja novca ili financiranja terorizma, a sjedište je dužno obavijestiti nadzorna tijela svoje matične države članice. Ako nadzorna tijela matične države članice smatraju da dodatne mjere nisu dovoljne, dužna su provesti dodatne nadzorne mjere, uključujući zahtjev grupi da ne uspostavlja poslovni odnos, da prekine postojeće ili ne preuzima nove transakcije ili da obustavi svoje poslovanje u trećoj zemlji.
3. AMLA je dužna do *[dvije godine nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe]* izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda i dostaviti ga Komisiji na donošenje. U tom nacrtu regulatornih tehničkih standarda utvrđuje se vrsta dodatnih mjera iz stavka 2., uključujući minimalne mjere koje obveznici trebaju poduzeti ako pravom treće zemlje nije dopuštena provedba mjera iz članka 13. ni dodatnih nadzornih mjera propisanih u takvim slučajevima.
4. Komisija je ovlaštena dopuniti ovu Uredbu donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz stavka 3. ovog članka u skladu s člancima od 38. do 41. Uredbe *[umetnuti upućivanje na Prijedlog uredbe o osnivanju tijela za suzbijanje pranja novca, COM(2021) 421 final]*.

POGLAVLJE III.

DUBINSKA ANALIZA STRANAKA

ODJELJAK 1.

Opće odredbe

Članak 15.

Primjena dubinske analize stranke

1. Obveznici primjenjuju mjere dubinske analize stranke u svim sljedećim okolnostima:
 - (a) pri uspostavljanju poslovnog odnosa;
 - (b) kad sudjeluju u izvršavanju ili izvršavaju povremenu transakciju u vrijednosti od najmanje 10 000 EUR ili protuvrijednosti u nacionalnoj valuti, neovisno o tome je li riječ o jednoj transakciji ili o povezanim transakcijama, ili povremenu transakciju nižeg praga vrijednosti utvrđenog na temelju stavka 5.;

- (c) u slučaju sumnje na pranje novca ili financiranje terorizma, neovisno o eventualnim odstupanjima, izuzećima ili pragovima;
 - (d) u slučaju sumnje u istinitost ili primjerenost prethodno dobivenih identifikacijskih podataka o stranci.
2. Osim u okolnostima iz stavka 1. kreditne i financijske institucije i pružatelji usluga povezanih s kriptoomovinom provode dubinsku analizu stranke kad iniciraju ili izvršavaju povremenu transakciju koja čini prijenos novčanih sredstava kako je definiran u članku 3. točki 9. Uredbe *[umetnuti upućivanje na Prijedlog preinake Uredbe (EU) 2015/847, COM/2021/422 final]* ili prijenos kriptoomovine kako je definiran u članku 3. točki 10. te uredbe, u vrijednosti većoj od 1 000 EUR ili protuvrijednosti u nacionalnoj valuti.
3. Pružatelji usluga igara na sreću provode dubinsku analizu stranke pri preuzimanju dobitaka, stavljanju uloga ili u oba slučaja, kad izvršavaju transakcije u vrijednosti od najmanje 2 000 EUR ili protuvrijednosti u nacionalnoj valuti, neovisno o tome je li riječ o jednoj transakciji ili o povezanim transakcijama.
4. U slučaju kreditnih institucija, dubinska analiza stranke provodi se, pod nadzorom nadzornih tijela, i u trenutku kad se na temelju članka 32. stavka 1. Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća³² utvrdi da institucija propada ili će vjerojatno propasti ili kad su nedostupni depoziti u smislu članka 2. stavka 1. točke 8. Direktive 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća³³. Nadzorna tijela odlučuju o intenzitetu i opsegu tih mjera dubinske analize stranke uzimajući u obzir konkretne okolnosti u kojima se nalazi kreditna institucija.
5. AMLA do *[dvije godine od datuma stupanja na snagu ove Uredbe]* izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda i dostavlja ga Komisiji na donošenje. U tom nacrtu regulatornih tehničkih standarda utvrđuju se:
- (a) obveznici, sektori ili transakcije povezani s većim rizikom od pranja novca i financiranja terorizma i za koje vrijede pragovi niži od onih utvrđenih u stavku 1. točki (b);
 - (b) povezani pragovi za povremene transakcije;
 - (c) kriteriji za identificiranje povezanih transakcija.
- Pri izradi nacrta regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka AMLA vodi računa o sljedećem:
- (a) inherentnim razinama rizika poslovnih modela različitih vrsta obveznika;
 - (b) nadnacionalnoj procjeni rizika koju je izradila Komisija u skladu s člankom 7. Direktive *[umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM/2021/423 final]*.
6. Komisija je ovlaštena dopuniti ovu Uredbu donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz stavka 5. ovog članka u skladu s člancima od 38. do 41. *[umetnuti*

³² Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190.).

³³ Direktiva 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o sustavima osiguranja depozita (Tekst značajan za EGP) (SL L 173, 12.6.2014., str. 149.).

Članak 16.

Mjere dubinske analize stranke

1. Za potrebe dubinske analize stranke obveznici primjenjuju sve sljedeće mjere:
 - (a) identifikaciju stranke i provjeru identiteta stranke;
 - (b) identifikaciju stvarnog vlasnika na temelju članka 42. i 43. i provjeru njegova identiteta kako bi sa sigurnošću znali tko je stvarni vlasnik i razumjeli vlasničku i kontrolnu strukturu stranke;
 - (c) procjenjivanje i, kad je potrebno, prikupljanje informacija o svrsi i predviđenoj vrsti poslovnog odnosa;
 - (d) stalno praćenje poslovnog odnosa, uključujući kontrolu transakcija izvršenih tijekom poslovnog odnosa, kako bi se osiguralo da su transakcije koje se izvršavaju usklađene s saznanjima obveznika o stranci, poslovnom profilu i profilu rizika te, prema potrebi, izvoru novčanih sredstava.

Pri primjeni mjera iz prvog podstavka točaka (a) i (b) obveznici provjeravaju i je li svaka osoba koja tvrdi da djeluje u ime stranke za to i ovlaštena te utvrđuju i provjeravaju identitet te osobe u skladu s člankom 18.

2. Obveznici utvrđuju opseg mjera iz stavka 1. na temelju pojedinačne analize rizika od pranja novca i financiranja terorizma, vodeći računa o posebnim obilježjima stranke i poslovnog odnosa ili povremene transakcije te uzimajući u obzir procjenu rizika koju je obveznik proveo na temelju članka 8., varijable povezane s pranjem novca i financiranjem terorizma iz Priloga I. i čimbenike rizika iz priloga II. i III.

Ako obveznici utvrde povećan rizik od pranja novca i financiranja terorizma, provode pojačane mjere dubinske analize u skladu s odjeljkom 4. ovog poglavlja. Ako se utvrdi situacija manjeg rizika, obveznici mogu primijeniti pojednostavnjene mjere dubinske analize u skladu s poglavljem 3. ovog poglavlja.

3. AMLA do *[dvije godine od stupanja na snagu ove Uredbe]* izdaje smjernice o varijablama i čimbenicima rizika koje su obveznici dužni uzeti u obzir pri uspostavljanju poslovnog odnosa ili izvršavanju povremenih transakcija.
4. Obveznici u svakom trenutku moraju moći svojim nadzornim tijelima dokazati da su provedene mjere primjerene s obzirom na utvrđene rizike od pranja novca i financiranja terorizma.

Članak 17.

Nesposobnost ispunjavanja obveze primjene mjera dubinske analize stranke

1. Obveznik koji ne može provesti mjere dubinske analize stranke iz članka 16. stavka 1. ne izvršava transakcije, ne uspostavlja poslovne odnose te prekida poslovni odnos i razmatra prijavljivanje sumnjive transakcije povezane s dotičnom strankom FOJ-u u skladu s člankom 50.

Prvi podstavak ne primjenjuje se na javne bilježnike, odvjetnike i druge neovisne pravne stručnjake, revizore, vanjske računovođe i porezne savjetnike isključivo u mjeri u kojoj te osobe utvrđuju pravni položaj svojih stranaka ili obavljaju zadaće

obrane ili zastupanja tih stranaka u sudskim postupcima ili u vezi sa sudskim postupcima, uključujući davanje savjeta o pokretanju ili izbjegavanju takvih postupaka.

2. Radi ispunjavanja obveze provedbe mjera dubinske analize stranke obveznici vode evidenciju o prihvatanju ili odbijanju stupanja u poslovni odnos, uključujući evidenciju donesenih odluka i relevantnu popratnu dokumentaciju. Dokumentacija, podaci i informacije kojima raspolažu obveznici ažuriraju se pri svakom preispitivanju dubinske analize stranke na temelju članka 21.

Članak 18.

Identifikacija i provjera identiteta stranke

1. Uz iznimku slučajeva manjeg rizika na koje se primjenjuju mjere iz odjeljka 3. i neovisno o primjeni dodatnih mjera u slučajevima većeg rizika iz odjeljka 4., obveznici su radi identifikacije stranke i osobe koja djeluje u ime stranke dužni pribaviti barem sljedeće informacije:
 - (a) za fizičku osobu:
 - i. ime i prezime;
 - ii. mjesto i datum rođenja;
 - iii. državljanstvo ili državljanstva odnosno bezdržavljanstvo i status izbjeglice ili status supsidijarne zaštite, ovisno o slučaju, te nacionalni identifikacijski broj, ako je primjenjivo;
 - iv. uobičajeno boravište ili, ako nema stalne adrese legitimnog boravišta u Uniji, poštanska adresa za kontakt fizičke osobe i, ako je moguće, zanimanje, struka ili radni status te porezni identifikacijski broj;
 - (b) za pravnu osobu;
 - i. pravni oblik i naziv pravne osobe;
 - ii. adresa registriranog ili službenog sjedišta i, ako se razlikuje, glavnog mjesta poslovanja, te zemlja osnivanja;
 - iii. imena pravnih zastupnika i, ako su dostupni, registarski broj, porezni identifikacijski broj i identifikacijska oznaka pravne osobe. Obveznici na temelju računovodstvene dokumentacije za posljednju financijsku godinu ili drugih relevantnih informacija provjeravaju i obavlja li pravna osoba djelatnosti;
 - (c) za upravitelje trusta osnovanog izričitom izjavom (*express trust*) ili osobe s jednakovrijednim položajem u sličnom pravnom aranžmanu:
 - i. informacije iz članka 44. stavka 1. točaka (a) i (b) i iz točke (b) ovog stavka za sve identificirane stvarne vlasnike;
 - ii. adresa boravišta upravitelja trusta ili osobe s jednakovrijednim položajem u sličnom pravnom aranžmanu i ovlasti kojima su uređeni i kojima obvezuju ti pravni aranžmani te, ako su dostupni, porezni identifikacijski broj i identifikacijska oznaka pravne osobe;
 - (d) za druge organizacije koje imaju pravnu sposobnost na temelju nacionalnog prava:

- i. ime, adresa registriranog sjedišta ili ekvivalenta registriranog sjedišta;
 - ii. imena osoba ovlaštenih za zastupanje organizacije te, ako je primjenjivo, pravni oblik, porezni identifikacijski broj, registarski broj, identifikacijska oznaka pravne osobe i statut ili jednakovrijedan dokument.
2. Radi identificiranja stvarnog vlasnika pravne osobe obveznici prikupljaju informacije iz članka 44. stavka 1. točke (a) i informacije iz stavka 1. točke (b) ovog članka.

Ako nakon iscrpljivanja svih mogućih načina identifikacije u skladu s prvim podstavkom nijedna osoba nije identificirana kao stvarni vlasnik ili ako postoji ikakva sumnja da je identificirana osoba stvarni vlasnik, obveznici kao stvarnog vlasnika identificiraju fizičku osobu koja je na položaju višeg rukovoditelja u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi i provjeravaju njezin identitet. Obveznici vode evidenciju o poduzetim mjerama i poteškoćama na koje su naišli tijekom procesa identifikacije i zbog kojih su pribjegli identificiranju višeg rukovoditelja.
3. U slučaju korisnika trustova ili sličnih pravnih osoba ili aranžmana koji su određeni specifičnim karakteristikama ili skupinom, obveznik pribavlja dovoljno informacija o korisniku kako bi mogao utvrditi identitet korisnika u vrijeme isplate ili u trenutku kad korisnik odluči iskoristiti dodijeljena prava.
4. Obveznici pribavljaju informacije, dokumente i potrebne podatke za provjeru identiteta stranke i stvarnog vlasnika na bilo koji od sljedećih načina:
 - (a) podnošenje identifikacijske isprave, putovnice ili jednakovrijednog dokumenta ili pribavljanje informacija iz pouzdanih i neovisnih izvora, neovisno o tome jesu li pribavljene izravno ili ih je dostavila stranka;
 - (b) upotreba sredstava elektroničke identifikacije i relevantnih usluga povjerenja iz Uredbe (EU) 910/2014.

Za potrebe provjere informacija o stvarnom vlasniku obveznici se služe i središnjim registrom iz članka 10. Direktive *[umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM/2021/423 final]* i dodatnim informacijama. Obveznici utvrđuju opseg dodatnih informacija koje treba provjeriti, uzimajući u obzir rizike povezane s transakcijom ili poslovnim odnosom i stvarnim vlasnikom.

Članak 19.

Vrijeme provjere identiteta stranke i stvarnog vlasnika

1. Provjera identiteta stranke i stvarnog vlasnika obavlja se prije uspostave poslovnog odnosa ili izvršavanja povremene transakcije. Ta se obveza ne primjenjuje na situacije manjeg rizika iz odjeljka 3. ovog poglavlja ako je zbog manjeg rizika opravdana odgoda takve provjere.
2. Odstupajući od stavka 1., provjera identiteta stranke i stvarnog vlasnika može se obaviti tijekom uspostave poslovnog odnosa ako je to potrebno kako ne bi došlo do prekida uobičajenog poslovanja i ako je rizik od pranja novca i financiranja terorizma nizak. U takvim situacijama spomenuti postupci provode se što je prije moguće nakon prvog kontakta.
3. Odstupajući od stavka 1., kreditna ili financijska institucija može, ako to zahtijeva stranka, otvoriti račun, uključujući račune koji omogućuju transakcije prenosivim vrijednosnim papirima, pod uvjetom da postoje odgovarajući zaštitni mehanizmi

kojima se sprječava da stranke ili netko u njihovo ime izvršava transakcije dok se ne postigne potpuna usklađenost sa zahtjevima za dubinsku analizu stranke utvrđenima u članku 16. stavku 1. prvom podstavku točkama (a) i (b).

4. Svaki put kad stupaju u novi poslovni odnos s pravnom osobom ili upraviteljem trusta osnovanog izričitom izjavom (*express trust*) ili osobom s jednakovrijednim položajem u sličnom pravnom aranžmanu iz članaka 42., 43. i 48. za koje postoji obveza registracije informacija o stvarnom vlasništvu na temelju članka 10. Direktive [umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM/2021/423 final], obveznici pribavljaju dokaz o registraciji ili izvadak iz registra.

Članak 20.

Utvrđivanje svrhe i predviđene vrste poslovnog odnosa ili povremene transakcije

Prije stupanja u poslovni odnos ili izvršavanja povremene transakcije obveznik radi razumijevanja njihove svrhe i predviđene vrste pribavlja barem informacije o sljedećem:

- (a) svrsi predviđenog računa, transakcije ili poslovnog odnosa;
- (b) procijenjenoj vrijednosti i ekonomskoj opravdanosti predviđene transakcije ili aktivnosti;
- (c) izvoru novčanih sredstava;
- (d) namjeni novčanih sredstava.

Članak 21.

Stalno praćenje poslovnog odnosa i praćenje transakcija stranaka

1. Obveznici stalno prate poslovni odnos, uključujući transakcije koje stranka izvršava tijekom tog odnosa, kako bi provjerili da su te transakcije u skladu s njihovim saznanjima o stranci, poslovanju i profilu rizika stranke te, prema potrebi, s informacijama o izvoru novčanih sredstava i kako bi utvrdili za koje transakcije treba provesti temeljitiju analizu na temelju članka 50.
2. U okviru stalnog praćenja iz stavka 1. obveznici osiguravaju da se relevantni dokumenti, podaci i informacije o strankama redovito ažuriraju.
Učestalost ažuriranja informacija o strankama u skladu s prvim podstavkom temelji se na riziku koji proizlazi iz poslovnog odnosa. Informacije o strankama ne ažuriraju se češće od svakih pet godina.
3. Uz ispunjavanje zahtjeva iz stavka 2. obveznici preispituju i, ako je relevantno, ažuriraju informacije o strankama u sljedećim slučajevima:
 - (a) ako su se promijenile relevantne okolnosti stranke;
 - (b) ako imaju pravnu obvezu da tijekom relevantne kalendarske godine kontaktiraju sa strankom u svrhu provjere svih relevantnih informacija o stvarnim vlasnicima ili ispunjavanja zahtjeva iz Direktive Vijeća 2011/16/EU³⁴;
 - (c) ako saznaju za relevantnu činjenicu koja se odnosi na stranku.

³⁴ Direktiva Vijeća 2011/16/EU od 15. veljače 2011. o administrativnoj suradnji u području oporezivanja i stavljanju izvan snage Direktive 77/799/EEZ (SL L 64, 11.3.2011., str. 1.).

4. AMLA do [dvije godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe] izdaje smjernice o stalnom praćenju poslovnog odnosa i o praćenju transakcija izvršenih u kontekstu tog odnosa.

Članak 22.

Regulatorni tehnički standardi o informacijama potrebnima za dubinsku analizu stranke

1. AMLA do [dvije godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe] izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda i dostavlja ga Komisiji na donošenje. U tom nacrtu regulatornih tehničkih standarda utvrđuju se:
- (a) zahtjevi koji se primjenjuju na obveznike u skladu s člankom 16. i informacije koje se prikupljaju radi provedbe standardne, pojednostavnjene i pojačane dubinske analize stranke u skladu s člancima 18. i 20., člankom 27. stavkom 1. i člankom 28. stavkom 4., uključujući minimalne zahtjeve u situacijama manjeg rizika;
 - (b) vrsta pojednostavnjenih mjera dubinske analize koje obveznici mogu primjenjivati u situacijama manjeg rizika u skladu s člankom 27. stavkom 1., uključujući mjere koje se primjenjuju na posebne kategorije obveznika i proizvoda ili usluga, uzimajući u obzir rezultate nadnacionalne procjene rizika koju je Komisija izradila na temelju članka 7. [umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM/2021/423 final];
 - (c) pouzdani i neovisni izvori informacija koji se mogu upotrijebiti za provjeru podataka o identitetu fizičkih ili pravnih osoba za potrebe članka 18. stavka 4.;
 - (d) popis obilježja sredstava elektroničke identifikacije i relevantnih usluga povjerenja iz članka 18. stavka 4. točke (b) koja su obvezna radi ispunjavanja zahtjeva iz članka 16. točaka (a), (b) i (c) u slučaju standardne, pojednostavnjene i pojačane dubinske analize stranke.
2. Zahtjevi i mjere iz stavka 1. točaka (a) i (b) temelje se na sljedećim kriterijima:
- (a) razini rizika svojstvenoj pruženoj usluzi;
 - (b) vrsti, iznosu i ponavljanju transakcije;
 - (c) kanalima za realizaciju poslovnog odnosa ili povremene transakcije.
3. AMLA redovito preispituje regulatorne tehničke standarde i prema potrebi priprema i Komisiji dostavlja nacrt za ažuriranje tih standarda kako bi se, među ostalim, uzeli u obzir inovacije i tehnološki razvoj.
4. Komisija je ovlaštena dopuniti ovu Uredbu donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz stavaka 1. i 3. ovog članka u skladu s člancima od 38. do 41. Uredbe [umetnuti upućivanje na Prijedlog uredbe o osnivanju tijela za suzbijanje pranja novca, COM(2021) 421 final].

ODJELJAK 2.

Politika u pogledu trećih zemalja i rizici od pranja novca i financiranja terorizma iz zemalja izvan Unije

Članak 23.

Identifikacija trećih zemalja sa znatnim strateškim nedostacima u sustavima SPNFT-a

1. Komisija identificira treće zemlje sa znatnim strateškim nedostacima u nacionalnim sustavima SPNFT-a i smatra ih „visokorizičnim zemljama”.
2. Kako bi identificirala zemlje iz stavka 1., Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 60. radi dopune ove Uredbe, u sljedećim slučajevima:
 - (a) ako su identificirani znatni strateški nedostaci u pravnom i institucijskom okviru SPNFT-a treće zemlje;
 - (b) ako su identificirani znatni strateški nedostaci u djelotvornosti sustava SPNFT-a treće zemlje u rješavanju rizika od pranja novca ili financiranja terorizma;
 - (c) ako su identificirani znatni strateški nedostaci iz točaka (a) i (b) trajne prirode i nisu poduzete niti se poduzimaju mjere za njihovo smanjenje.Ti delegirani akti donose se u roku od mjesec dana nakon što Komisija utvrdi da su ispunjeni kriteriji iz točke (a), (b) ili (c).
3. Za potrebe stavka 2. Komisija uzima u obzir pozive na primjenu pojačanih mjera dubinske analize i dodatnih mjera za smanjenje rizika („protumjere”) koje joj upute međunarodne organizacije i stručnjaci zaduženi za određivanje standarda nadležni u području sprečavanja pranja novca i suzbijanja financiranja terorizma te relevantne evaluacije, procjene, izvještaje ili javne izjave koje su oni sastavili.
4. Ako se identificira treća zemlja prema kriterijima iz stavka 3., obveznici primjenjuju pojačane mjere dubinske analize iz članka 28. stavka 4. točaka od (a) do (g) u vezi s poslovnim odnosima ili povremenim transakcijama u kojima sudjeluju fizičke ili pravne osobe iz te treće zemlje.
5. U delegiranom aktu iz stavka 2. među protumjerama iz članka 29. utvrđuju se posebne protumjere za smanjenje rizika specifičnih za visokorizične treće zemlje.
6. Komisija redovito preispituje delegirane akte iz stavka 2. kako bi osigurala da se u posebnim protumjerama utvrđenima na temelju stavka 5. uzimaju u obzir promjene okvira SPNFT-a treće zemlje i da su te mjere proporcionalne i primjerene rizicima.

Članak 24.

Utvrđivanje trećih zemalja čiji nacionalni sustavi SPNFT-a imaju nedostatke u smislu usklađenosti

1. Komisija utvrđuje treće zemlje čiji nacionalni sustavi SPNFT-a imaju nedostatke u smislu usklađenosti.
2. Kako bi identificirala zemlje iz stavka 1., Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 60. radi dopune ove Uredbe, u sljedećim slučajevima:
 - (a) ako su za pravni i institucijski okvir SPNFT-a treće zemlje utvrđeni nedostaci u smislu usklađenosti;
 - (b) ako su utvrđeni nedostaci u smislu usklađenosti u pogledu djelotvornosti sustava SPNFT-a treće zemlje u rješavanju rizika od pranja novca ili financiranja terorizma.

Ti delegirani akti donose se u roku od mjesec dana nakon što Komisija utvrdi da su ispunjeni kriteriji iz točke (a) ili (b).

3. Komisija pri izradi delegiranih akata iz stavka 2. uzima u obzir informacije o jurisdikcijama koje su predmet pojačanog praćenja koje provode međunarodne organizacije i stručnjaci zaduženi za određivanje standarda nadležni u području sprečavanja pranja novca i suzbijanja financiranja terorizma te relevantne evaluacije, procjene, izvještaje ili javne izjave koje su oni sastavili.
4. U delegiranom aktu iz stavka 2. među mjerama navedenima u članku 28. stavku 4. točkama od (a) do (g) utvrđuju se posebne pojačane mjere dubinske analize koje su obveznici dužni primijeniti u svrhu smanjenja rizika povezanih s poslovnim odnosima ili povremenim transakcijama u kojima sudjeluju fizičke ili pravne osobe iz dotične treće zemlje.
5. Komisija redovito preispituje delegirane akte iz stavka 2. kako bi osigurala da se u posebnim pojačanim mjerama dubinske analize utvrđenima na temelju stavka 4. uzimaju u obzir promjene okvira SPNFT-a treće zemlje i da su te mjere proporcionalne i primjerene rizicima.

Članak 25.

Utvrđivanje trećih zemalja koje su prijetnja financijskom sustavu Unije

1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 60. radi identificiranja trećih zemalja koje su posebna i ozbiljna prijetnja financijskom sustavu Unije i pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta, uz zemlje obuhvaćene člancima 23. i 24.
2. Pri izradi delegiranih akata iz stavka 1. Komisija posebno uzima u obzir sljedeće kriterije:
 - (a) pravni i institucijski okvir SPNFT-a treće zemlje, posebno:
 - i. inkriminiranje pranja novca i financiranja terorizma;
 - ii. mjere povezane s dubinskom analizom stranke;
 - iii. zahtjeve povezane s vođenjem evidencije;
 - iv. zahtjeve za prijavljivanje sumnjivih transakcija;
 - v. dostupnost točnih i pravodobnih informacija o stvarnom vlasništvu pravnih osoba i aranžmana nadležnim tijelima;
 - (b) ovlasti i procedure nadležnih tijela treće zemlje namijenjene suzbijanju pranja novca i financiranja terorizma, uključujući odgovarajuće učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije, te praksa treće zemlje u pogledu suradnje i razmjene informacija s nadležnim tijelima država članica;
 - (c) djelotvornost sustava SPNFT-a treće zemlje u rješavanju rizika od pranja novca ili financiranja terorizma.
3. Za potrebe utvrđivanja razine prijetnje iz stavka 1. Komisija može zatražiti od AMLA-e da donese mišljenje o procjeni konkretnog utjecaja prijetnje koju predstavlja treća zemlja na integritet financijskog sustava Unije.
4. Pri izradi delegiranih akata iz stavka 1. Komisija posebno uzima u obzir relevantne evaluacije, procjene ili izvještaje koje su sastavile međunarodne organizacije i stručnjaci zaduženi za određivanje standarda nadležni u području sprečavanja pranja novca i suzbijanja financiranja terorizma.

5. Ako se utvrđena posebna i ozbiljna prijetnja koju predstavlja dotična treća zemlja smatra znatnim strateškim nedostatkom, primjenjuje se članak 23. stavak 4. i u delegiranom aktu iz stavka 2. utvrđuju posebne protumjere iz članka 23. stavka 5.
6. Ako se utvrđena posebna i ozbiljna prijetnja koju predstavlja dotična treća zemlja smatra nedostatkom u smislu usklađenosti, u delegiranom aktu iz stavka 2. utvrđuju se posebne pojačane mjere dubinske analize iz članka 24. stavka 4.
7. Komisija redovito preispituje delegirane akte iz stavka 2. kako bi osigurala da se u mjerama utvrđenima na temelju stavaka 5. i 6. uzimaju u obzir promjene okvira SPNFT-a treće zemlje i da su te mjere proporcionalne i primjerene rizicima.

Članak 26.

Smjernice o rizicima, trendovima i metodama povezanim s pranjem novca i financiranjem terorizma

1. AMLA do [tri godine nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe] donosi smjernice u kojima se utvrđuju trendovi, rizici i metode povezani s pranjem novca i financiranjem terorizma kojima su izloženi obveznici, među ostalim za geografska područja izvan Unije. AMLA posebno uzima u obzir čimbenike rizika iz Priloga III. Ako se utvrde situacije većeg rizika, u smjernicama se navode pojačane mjere dubinske analize čiju su primjenu obveznici dužni razmotriti u svrhu smanjenja takvih rizika.
2. AMLA preispituje smjernice iz stavka 1. najmanje svake dvije godine.
3. Pri izdavanju i preispitivanju smjernica iz stavka 1. AMLA uzima u obzir evaluacije, procjene ili izvještaje koje su sastavile međunarodne organizacije i stručnjaci zaduženi za određivanje standarda nadležni u području sprečavanja pranja novca i suzbijanja financiranja terorizma.

ODJELJAK 3.

Pojednostavnjena dubinska analiza stranke

Članak 27.

Pojednostavnjene mjere dubinske analize stranke

1. Ako je na temelju čimbenika rizika iz priloga II. i III. utvrđeno da je stupanj rizika poslovnog odnosa ili transakcije nizak, obveznici mogu primijeniti jednu od sljedećih pojednostavnjenih mjera dubinske analize stranke:
 - (a) ako je zbog konkretnog utvrđenog manjeg rizika opravdana takva odgoda, provjeriti identitet stranke i stvarnog vlasnika nakon uspostave poslovnog odnosa, ali u svakom slučaju najkasnije 30 dana od uspostave tog odnosa;
 - (a) smanjiti učestalost ažuriranja identifikacije stranke;
 - (b) smanjiti količinu informacija koje se prikupljaju radi utvrđivanja svrhe i predviđene vrste poslovnog odnosa ili izvesti te informacije iz vrste transakcije ili uspostavljenog poslovnog odnosa;
 - (c) smanjiti učestalost ili razinu kontrole transakcija stranke;
 - (d) primijeniti drugu relevantnu pojednostavnjenu mjeru dubinske analize koju AMLA utvrdi na temelju članka 22.

Mjere iz prvog podstavka razmjernu su vrsti i veličini poslovanja i utvrđenim konkretnim elementima manjeg rizika. Međutim, praćenje transakcija i poslovnih odnosa koje provode obveznici mora biti dostatno za otkrivanje neuobičajenih ili sumnjivih transakcija.

2. Obveznici osiguravaju da interne procedure uspostavljene na temelju članka 7. sadržavaju posebne mjere pojednostavnjene provjere koje se poduzimaju za razne manje rizične vrste stranaka. Obveznici dokumentiraju odluke o uzimanju u obzir dodatnih čimbenika manjeg rizika.
3. Za potrebe primjene pojednostavnjenih mjera dubinske analize iz stavka 1. točke (a) obveznici utvrđuju interne procedure za upravljanje rizicima u pogledu uvjeta pod kojima mogu pružati usluge ili obavljati transakcije za stranku prije provjere, primjerice ograničavanja iznosa, broja ili vrste transakcija koje se mogu obaviti ili praćenja transakcija kako bi se osigurala njihova usklađenost sa standardima koji su uobičajeni za dotični poslovni odnos.
4. Obveznici redovito provjeravaju jesu li i dalje ispunjeni uvjeti za primjenu pojednostavnjene dubinske analize. Učestalost takvih provjera proporcionalna je vrsti i veličini poslovanja i rizicima koji proizlaze iz konkretnog odnosa.
5. Obveznici ne primjenjuju pojednostavnjene mjere dubinske analize ni u jednoj od sljedećih situacija:
 - (a) ako sumnjaju u istinitost informacija koje su stranka ili stvarni vlasnik dostavili u fazi identifikacije ili ako su utvrdili nedosljednosti u tim informacijama;
 - (b) ako čimbenici koji su upućivali na manji rizik više nisu prisutni;
 - (c) ako je na temelju praćenja transakcija stranke i informacija prikupljenih u kontekstu poslovnog odnosa isključen scenarij manjeg rizika;
 - (d) ako sumnjaju na pranje novca ili financiranje terorizma.

ODJELJAK 4.

Pojačana dubinska analiza stranaka

Članak 28.

Područje primjene pojačanih mjera dubinske analize stranke

1. U slučajevima iz članaka 23., 24., 25. i članaka od 30. do 36. te u drugim slučajevima većeg rizika koje obveznici utvrde na temelju članka 16. stavka 2. drugog podstavka („slučajevi većeg rizika”) obveznici primjenjuju pojačane mjere dubinske analize stranke radi odgovarajućeg upravljanja tim rizicima i njihova smanjenja.
2. Obveznici provjeravaju podrijetlo i namjenu sredstava uključenih u sve transakcije koje ispunjavaju barem jedan od sljedećih uvjeta te provjeravaju svrhu tih transakcija:
 - (a) transakcije su složene;
 - (b) transakcije su neuobičajeno velike;
 - (c) transakcije se provode prema neuobičajenom uzorku;
 - (d) transakcije nemaju očitu ekonomsku ili zakonitu svrhu.

3. Uz iznimku slučajeva iz odjeljka 2. ovog poglavlja, kad procjenjuju rizike od pranja novca i financiranja terorizma koji proizlaze iz poslovnog odnosa ili povremene transakcije, obveznici uzimaju u obzir barem čimbenike potencijalnog većeg rizika iz Priloga III. i smjernice koje je AMLA donijela na temelju članka 26.
4. Uz iznimku slučajeva iz odjeljka 2. ovog poglavlja, u slučajevima većeg rizika obveznici mogu primijeniti jednu od sljedećih pojačanih mjera dubinske analize stranke, razmjerno utvrđenim većim rizicima:
- (a) prikupiti dodatne informacije o stranci i stvarnom vlasniku odnosno stvarnim vlasnicima;
 - (b) prikupiti dodatne informacije o predviđenoj vrsti poslovnog odnosa;
 - (c) prikupiti dodatne informacije o izvoru novčanih sredstava i izvoru bogatstva stranke i stvarnog vlasnika odnosno stvarnih vlasnika;
 - (d) prikupiti informacije o razlozima za planirane ili izvršene transakcije i njihovoj usklađenosti s poslovnim odnosom;
 - (e) pribaviti odobrenje višeg rukovodstva za uspostavu ili nastavak poslovnog odnosa;
 - (f) pojačati praćenje poslovnog odnosa povećanjem broja i učestalosti primijenjenih kontrola te odabirom uzoraka transakcija koji iziskuju daljnje ispitivanje;
 - (g) zatražiti da se prvo plaćanje provede preko računa na ime stranke pri kreditnoj instituciji koja podliježe standardima dubinske analize stranke koji nisu blaži od standarda utvrđenih u ovoj Uredbi.
5. Uz iznimku slučajeva iz odjeljka 2. ovog poglavlja, ako države članice na temelju članka 8. Direktive *[umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM/2021/423 final]* utvrde slučajeve većeg rizika, mogu od obveznika zatražiti da primijene pojačane mjere dubinske analize stranke i prema potrebi odrediti te mjere. Države članice obavješćuju Komisiju i AMLA-u o zahtjevima za pojačanu dubinsku analizu stranke nametnutima obveznicima s poslovnim nastanom na njihovu državnom području u roku od mjesec dana od donošenja takvih mjera, uz obrazloženje rizika od pranja novca i financiranja terorizma na kojima se temelji takva odluka.
- Ako je vjerojatno da će rizici koje su države članice utvrdile u skladu s prvim podstavkom utjecati na financijski sustav Unije, AMLA na zahtjev Komisije ili na vlastitu inicijativu razmatra ažuriranje smjernica donesenih na temelju članka 26.
6. Pojačane mjere dubinske analize stranke ne primjenjuju se automatski na podružnice i društva kćeri obveznika s poslovnim nastanom u Uniji koja se nalaze u trećim zemljama iz članaka 23., 24. i 25. ako su te podružnice ili društva kćeri potpuno usklađeni s politikama, kontrolama i procedurama na razini grupe u skladu s člankom 14.

Članak 29.

Protumjere za smanjenje rizika od pranja novca i financiranja terorizma iz zemalja izvan Unije

Za potrebe članaka 23. i 25. Komisija može odabrati među sljedećim protumjerama:

- (a) protumjere koje su obveznici dužni primijeniti na fizičke i pravne osobe povezane s visokorizičnim trećim zemljama i, ako je primjenjivo, drugim zemljama koje su prijetnja financijskom sustavu Unije, a koje se sastoje od:
 - i. primjene dodatnih elemenata pojačane dubinske analize;
 - ii. uvođenja pojačanih relevantnih mehanizama prijavljivanja ili sustavnog prijavljivanja financijskih transakcija;
 - iii. ograničavanja poslovnog odnosa ili transakcija s fizičkim ili pravnim osobama iz tih trećih zemalja;
- (b) protumjere koje su države članice dužne primijeniti u vezi s visokorizičnim trećim zemljama i, ako je primjenjivo, drugim zemljama koje su prijetnja financijskom sustavu Unije, a koje se sastoje od:
 - i. odbijanja osnivanja društava kćeri, podružnica ili predstavništava obveznika iz dotične zemlje ili uzimanja u obzir, na drugi način, činjenice da relevantni obveznik potječe iz treće zemlje koja nema odgovarajuće sustave SPNFT-a;
 - ii. zabrane obveznicima da osnivaju podružnice ili predstavništva u dotičnoj zemlji, ili uzimanja u obzir, na drugi način, činjenice da bi se relevantna podružnica ili relevantno predstavništvo nalazili u trećoj zemlji koja nema odgovarajuće sustave SPNFT-a;
 - iii. propisivanja pojačanih zahtjeva u vezi s nadzornim pregledom ili vanjskom revizijom za podružnice i društva kćeri obveznika koja se nalaze u dotičnoj trećoj zemlji;
 - iv. propisivanja pojačanih zahtjeva u vezi s vanjskom revizijom za financijske grupacije u odnosu na sve njihove podružnice i društva kćeri koji se nalaze u dotičnoj zemlji;
 - v. propisivanja kreditnim i financijskim institucijama da preispitaju i izmijene te, ako je potrebno, prekinu korespondentne odnose s respondentnim institucijama u dotičnoj trećoj zemlji.

Članak 30.

Posebne pojačane mjere dubinske analize stranke za prekogranične korespondentne odnose

Kad je riječ o prekograničnim korespondentnim odnosima, među ostalim odnosima uspostavljenima radi transakcija vrijednosnim papirima ili prijenosa novčanih sredstava, koji uključuju izvršavanje plaćanja s respondentnim institucijama iz trećih zemalja, kreditne i financijske institucije, uz mjere dubinske analize stranke iz članka 16., pri uspostavljanju poslovnog odnosa:

- (a) prikupljaju dovoljno informacija o respondentnoj instituciji radi potpunog razumijevanja prirode njezina poslovanja i radi određivanja ugleda institucije i kvalitete nadzora poslovanja na temelju javno dostupnih informacija;
- (b) procjenjuju kontrole SPNFT-a respondentne institucije;
- (c) prije uspostave novih korespondentnih odnosa pribavljaju odobrenje višeg rukovodstva;
- (d) dokumentiraju odgovornosti svake pojedine institucije;

- (e) u vezi s prolaznim računima utvrđuju je li respondentna institucija provjerila identitet stranaka te provodi li kontinuirano dubinsku analizu stranaka koje imaju izravan pristup računima korespondentne institucije i može li na zahtjev korespondentnoj instituciji dostaviti relevantne podatke o dubinskoj analizi stranke.

Kreditne i financijske institucije koje odluče prekinuti prekogranične korespondentne odnose zbog razloga povezanih s politikom suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma tu odluku dokumentiraju.

Članak 31.

Zabrana korespondentnih odnosa s fiktivnim bankama

Kreditne i financijske institucije ne smiju uspostaviti ili održavati korespondentni odnos s fiktivnom bankom. Kreditne i financijske institucije poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da ne uspostavljaju i ne održavaju korespondentni odnos s kreditnom ili financijskom institucijom za koju se zna da dopušta da se njezinim računima koristi fiktivna banka.

Članak 32.

Posebne odredbe o politički izloženim osobama

1. Uz mjere dubinske analize stranke iz članka 16. obveznici su dužni primjenjivati odgovarajuće sustave za upravljanje rizicima, uključujući procedure temeljene na procjeni rizika, kako bi utvrdili je li stranka ili stvarni vlasnik stranke politički izložena osoba.
2. U pogledu transakcija ili poslovnih odnosa s politički izloženim osobama obveznici primjenjuju sljedeće mjere:
 - (a) pribavljaju odobrenje višeg rukovodstva za uspostavu ili nastavak poslovnih odnosa s politički izloženim osobama;
 - (b) poduzimaju odgovarajuće mjere za utvrđivanje izvora bogatstva i izvora novčanih sredstava povezanih s poslovnim odnosom ili transakcijom s politički izloženim osobama;
 - (c) pojačano i stalno prate te poslovne odnose.
3. AMLA do [tri godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe] izdaje smjernice o sljedećim pitanjima:
 - (a) kriteriji za identifikaciju osoba obuhvaćenih definicijom osoba za koje je poznato da su bliski suradnici;
 - (b) razina rizika povezana s konkretnom kategorijom politički izložene osobe, njezinim članovima obitelji ili osobama za koje je poznato da su njezini bliski suradnici, uključujući smjernice o tome kako treba procjenjivati te rizike nakon što osoba prestane obavljati istaknutu javnu funkciju za potrebe članka 35.

Članak 33.

Popis istaknutih javnih funkcija

1. Svaka država članica izdaje i redovito ažurira popis točnih funkcija koje se prema nacionalnim zakonima i drugim propisima smatraju istaknutim javnim funkcijama za potrebe članka 25. točke 2. Države članice od svake međunarodne organizacije

akreditirane na njihovom državnom području zahtijevaju da izda i redovito ažurira popis istaknutih javnih funkcija u toj međunarodnoj organizaciji za potrebe članka 2. točke 25. Taj popis uključuje i sve funkcije koje mogu biti povjerene predstavnicima trećih zemalja i međunarodnih tijela akreditiranim na razini države članice. Države članice dostavljaju Komisiji i AMLA-i te popise i sve njihove izmjene.

2. Komisija sastavlja i redovito ažurira popis točnih funkcija koje se smatraju istaknutim javnim funkcijama na razini Unije. Taj popis uključuje i sve funkcije koje mogu biti povjerene predstavnicima trećih zemalja i međunarodnih tijela akreditiranim na razini Unije.
3. Komisija na temelju popisa iz stavaka 1. i 2. ovog članka sastavlja jedinstven popis svih istaknutih javnih funkcija za potrebe članka 2. točke 25. Komisija objavljuje taj jedinstveni popis u *Službenom listu Europske unije*. AMLA objavljuje popis na svojim internetskim stranicama.

Članak 34.

Politički izložene osobe koje su korisnici polica osiguranja

Obveznici poduzimaju razumne mjere da utvrde jesu li korisnici polica životnog osiguranja ili drugih polica osiguranja povezanih s ulaganjem i, ako je primjereno, stvarni vlasnik korisnika, politički izložene osobe. Te se mjere poduzimaju najkasnije u trenutku isplate ili u trenutku potpunog ili djelomičnog ustupanja prava iz police osiguranja. Ako se utvrde veći rizici, obveznici uz primjenu mjera dubinske analize stranke iz članka 16.:

- (a) obavještavaju više rukovodstvo prije isplate prihoda police;
- (b) temeljito proučavaju cijeli poslovni odnos s ugovarateljem osiguranja.

Članak 35.

Mjere za osobe koje više nisu politički izložene

1. Ako politički izloženoj osobi više nije povjerena istaknuta javna funkcija u Uniji, državi članici, trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji, obveznici u svojoj procjeni rizika od pranja novca i financiranja terorizma u skladu s člankom 16. uzimaju u obzir kontinuirani rizik koji predstavlja ta osoba.
2. Obveznici primjenjuju jednu ili više mjera iz članka 28. stavka 4. kako bi se smanjili rizici koje predstavlja poslovni odnos dok se ne bude smatralo da ta osoba predstavlja daljnji rizik, ali ni u kojem slučaju kraće od 12 mjeseci nakon što joj više nije povjerena istaknuta javna funkcija.
3. Obveza iz stavka 2. primjenjuje se na odgovarajući način ako obveznik uđe u poslovni odnos s osobom kojoj je u prošlosti bila povjerena istaknuta javna funkcija u Uniji, državi članici, trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji.

Članak 36.

Članovi obitelji i bliski suradnici politički izloženih osoba

Mjere iz članaka 32., 34. i 35. primjenjuju se i na članove obitelji ili na osobe za koje je poznato da su bliski suradnici politički izloženih osoba.

ODJELJAK 5.

Posebne odredbe o dubinskoj analizi stranke

Članak 37.

Specifikacije za sektor životnog osiguranja i drugih osiguranja povezanih s ulaganjima

Za životno osiguranje ili druge usluge osiguranja povezane s ulaganjima, uz mjere dubinske analize stranke koje su propisane za stranku i stvarnog vlasnika, obveznici primjenjuju sljedeće mjere dubinske analize stranke na korisnicima životnog osiguranja i drugih polica osiguranja povezanih s ulaganjima, čim su korisnici identificirani ili imenovani:

- (a) u slučaju korisnika koji su identificirani kao posebno imenovane osobe ili pravni aranžmani, preuzimanje imena osobe ili aranžmana;
- (b) u slučaju korisnika koji su određeni karakteristikama ili skupinom ili na drugi način, dobivanje dovoljno informacija koje se tiču tih korisnika kako bi mogli utvrditi identitet korisnika u vrijeme isplate.

Za potrebe prvog podstavka točaka (a) i (b) provjera identiteta korisnika i, prema potrebi, njihovih stvarnih vlasnika obavlja se u vrijeme isplate. U slučaju potpunog ili djelomičnog ustupanja prava iz police životnog osiguranja ili drugih usluga povezanih s ulaganjem trećoj osobi, obveznici svjesni ustupanja identificiraju stvarnog vlasnika u vrijeme ustupanja fizičkoj ili pravnoj osobi ili pravnom aranžmanu koji u vlastitu korist prima vrijednost ustupljenih prava iz police.

ODJELJAK 6.

Obavljanje zadaća od strane trećih osoba

Članak 38.

Opće odredbe o oslanjanju na druge obveznike

1. Obveznici se mogu osloniti na druge obveznike, neovisno o tome nalaze li se u državi članici ili trećoj zemlji, kako bi ispunili zahtjeve dubinske analize stranaka iz članka 16. stavka 1. prvog podstavka točaka (a), (b) i (c), pod sljedećim uvjetima:
 - (a) da drugi obveznici primjenjuju zahtjeve dubinske analize stranaka i zahtjeve vođenja evidencije iz ove Uredbe ili jednakovrijedne zahtjeve ako ti drugi obveznici imaju poslovni nastan ili boravište u trećoj zemlji;
 - (b) da se usklađenost drugih obveznika sa zahtjevima SPNFT-a nadzire na način koji je u skladu s poglavljem IV. Direktive *[umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM/2021/423 final]*.

Krajnju odgovornost za ispunjavanje zahtjeva dubinske analize stranaka i dalje snosi obveznik koji se oslanja na drugog obveznika.

2. Kada odlučuju o tome hoće li se osloniti na druge obveznike koji se nalaze u trećim zemljama obveznici uzimaju u obzir čimbenike geografskog rizika navedene na popisu u Prilozima II. i III. te sve relevantne informacije ili smjernice koje pruži Komisija, AMLA ili druga nadležna tijela.
3. U slučaju obveznika koji su dio grupe, usklađenost sa zahtjevima iz ovog članka i s člankom 39. može se osigurati putem politika, kontrola i procedura na razini grupe ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) obveznik se oslanja na informacije koje pruža isključivo obveznik koji je dio iste grupe;

- (b) grupa primjenjuje politike i procedure SPNFT-a, mjere dubinske analize stranke i pravila o vođenju evidencije koji su potpuno u skladu s ovom Uredbom ili jednakovrijednim pravilima u trećim zemljama;
 - (c) djelotvornu provedbu zahtjeva iz točke (b) nadzire na razini grupe nadzorno tijelo matične države članice u skladu s poglavljem IV. Direktive [umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM/2021/423 final] ili treće zemlje u skladu s njezinim pravilima.
4. Obveznici se ne oslanjaju na obveznike s poslovnim nastanom u trećim zemljama utvrđenima u skladu s odjeljkom 2. ovog poglavlja. Međutim, obveznici s poslovnim nastanom u Uniji čije podružnice i društva kćeri imaju poslovni nastan u tim trećim zemljama mogu se osloniti na te podružnice i društva kćeri ako su ispunjeni svi uvjeti iz stavka 3. točaka od (a) do (c).

Članak 39.

Postupak oslanjanja na drugog obveznika

1. Obveznici od obveznika na koji se oslanjaju dobivaju sve potrebne informacije koje se tiču zahtjeva dubinske analize stranke iz članka 16. stavka 1. prvog podstavka točaka (a), (b) i (c).
2. Obveznici koji se oslanjaju na druge obveznike poduzimaju sve potrebne korake kako bi osigurali da obveznik na kojeg se oslanjaju na zahtjev dostavi:
 - (a) preslike informacija prikupljenih za identifikaciju stranke;
 - (b) svu popratnu dokumentaciju ili pouzdane izvore informacija upotrijebljene u provjeri identiteta stranke i, prema potrebi, stvarnih vlasnika stranke ili osobe u čije ime stranka djeluje, uključujući podatke dobivene putem sredstava elektroničke identifikacije i relevantnih usluga povjerenja iz Uredbe (EU) br. 910/2014; i
 - (c) sve informacije prikupljene o svrsi i namjeni poslovnog odnosa.
3. Obveznik na kojeg se oslanja dostavlja informacije iz stavaka 1. i 2. bez odgode i u svakom slučaju u roku od pet radnih dana.
4. Uvjeti za dostavu informacija i dokumenata iz stavaka 1. i 2. utvrdit će se u pisanom sporazumu između obveznika.
5. Ako se obveznik oslanja na obveznika koji je dio njegove grupe, pisani sporazum može se zamijeniti internom procedurom uspostavljenom na razini grupe, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 2.

Članak 40.

Eksternalizacija

1. Obveznici mogu eksternalizirati zadaće koje proizlaze iz zahtjeva na temelju ove Uredbe za potrebe provedbe dubinske analize stranke zastupniku ili vanjskom pružatelju usluga, neovisno o tome radi li se o fizičkoj ili pravnoj osobi, uz iznimku fizičkih ili pravnih osoba koje imaju boravište odnosno poslovni nastan u trećim zemljama utvrđenima u skladu s odjeljkom 2. ovog poglavlja.

Obveznik ostaje u potpunosti odgovoran za sva djelovanja zastupnika ili vanjskih pružatelja usluga kojima su aktivnosti eksternalizirane.

2. Zadaće eksternalizirane u skladu sa stavkom 1. provode se na način kojim se bitno ne narušava kvaliteta mjera i procedura obveznika za usklađivanje sa zahtjevima iz ove Uredbe i Uredbe *[umetnuti upućivanje na preinačenu Uredbu (EU) 2015/847, COM(2021) 422 final]*. Sljedeće zadaće ne eksternaliziraju se ni u kojim okolnostima:
- (a) odobravanje procjene rizika obveznika;
 - (b) unutarnje kontrole uspostavljene u skladu s člankom 7.;
 - (c) izrada i odobravanje politika, kontrola i procedura obveznika radi usklađivanja sa zahtjevima iz ove Uredbe;
 - (d) dodjela profila rizičnosti potencijalnoj stranci i ulazak u poslovni odnos s tom strankom;
 - (e) utvrđivanje kriterija za otkrivanje sumnjivih ili neobičnih transakcija i aktivnosti;
 - (f) prijavljivanje sumnjivih aktivnosti ili izjava koje se temelje na pragovima FOJ-u u skladu s člankom 50.
3. Ako obveznik eksternalizira zadaću u skladu sa stavkom 1., dužan je osigurati da zastupnik ili vanjski pružatelj usluga primjenjuje mjere i procedure koje je donio obveznik. Uvjeti za obavljanje takvih zadaća utvrđuju se u pisanom sporazumu između obveznika i vanjskog pružatelja usluga. Obveznik provodi redovite kontrole kako bi se uvjerio da vanjski pružatelj usluga djelotvorno provodi takve mjere i procedure. Učestalost takvih kontrola utvrđuje se na temelju važnosti eksternaliziranih zadaća.
4. Obveznici osiguravaju da se eksternalizacija ne provodi na način da se bitno narušava sposobnost nadzornih tijela da prate i nadziru usklađenost obveznika sa svim zahtjevima iz ove Uredbe.

Članak 41.

Smjernice za obavljanje zadaća od strane trećih osoba

AMLA do *[tri godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe]* izdaje smjernice namijenjene obveznicima koje se odnose na:

- (a) uvjete u kojima se obveznici mogu osloniti na informacije koje je prikupio drugi obveznik, uključujući u slučaju dubinske analize stranke s udaljenosti;
- (b) uspostavu odnosa eksternalizacije u skladu s člankom 40., upravljanje tim odnosima i procedurama za praćenje načina na koji vanjski pružatelji usluga obavljaju funkcije, a posebno funkcije koje se smatraju važnima;
- (c) uloge i odgovornosti svakog dionika, neovisno o tome radi li se o oslanjanju na drugog obveznika ili o eksternalizaciji;
- (d) nadzorne pristupe oslanjanju na druge obveznike i eksternalizaciji.

POGLAVLJE IV.

TRANSPARENTNOST STVARNOG VLASNIŠTVA

Članak 42.

Identifikacija stvarnih vlasnika korporativnih i drugih pravnih subjekata

1. U slučaju korporativnih subjekata, stvarni vlasnici kako su definirani u članku 2. točki 22. fizičke su osobe koje izravno ili neizravno imaju kontrolu nad korporativnim subjektom, putem vlasničkih udjela ili kontrole drugim sredstvima.

Za potrebe ovog članka, „kontrola putem vlasničkih udjela” znači vlasništvo nad 25 % dionica ili prava glasa plus jedna dionica ili pravo glasa ili drugi vlasnički udjeli u korporativnom subjektu, uključujući putem udjela dionica koje glase na donositelja, na svakoj razini vlasništva.

Za potrebe ovog članka, „kontrola drugim sredstvima” uključuje barem jedno od sljedećeg:

- (a) pravo imenovanja ili smjenjivanja više od polovine članova odbora ili sličnih dužnosnika u korporativnom subjektu;
- (b) sposobnost znatnog utjecanja na odluke koje donosi korporativni subjekt, uključujući prava veta, prava odlučivanja i bilo kakve odluke o raspodjeli dobiti ili odluke koje dovode do promjene u imovini;
- (c) zajedničku ili isključivu kontrolu putem službenih ili neslužbenih sporazuma s vlasnicima, članovima ili korporativnim subjektima, odredaba u statutu društva, sporazuma o partnerstvu, sporazuma o sindiciranju ili jednakovrijednih dokumenata ovisno o konkretnim karakteristikama korporativnog subjekta, kao i sporazuma o glasanju;
- (d) veze s članovima obitelji rukovoditelja ili direktora odnosno osoba koje su vlasnici korporativnog subjekta ili ga kontroliraju;
- (e) upotrebu službenih ili neslužbenih punomoći.

Kontrola drugim sredstvima može se utvrditi i u skladu s kriterijima iz članka 22. stavaka od 1. do 5. Direktive 2013/34/EU.

2. U slučaju pravnih subjekata koji nisu korporativni, stvarni vlasnici kako su definirani u članku 2. točki 22. fizičke su osobe utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovog članka, osim ako se primjenjuje članak 43. stavak 2.
3. Države članice do *[tri mjeseca od datuma početka primjene ove Uredbe]* Komisiji dostavljaju popis vrsta korporativnih i drugih pravnih subjekata koji postoje u njihovim nacionalnim pravnim sustavima sa stvarnim vlasnicima utvrđenima u skladu sa stavkom 1. Taj popis uključuje konkretne kategorije subjekata, opis karakteristika, imena i, prema potrebi, pravnu osnovu u nacionalnim pravnim sustavima država članica. Osim toga, uključuje informacije o tome primjenjuje li se mehanizam iz članka 45. stavka 3. zbog posebnog oblika i strukture korporativnih subjekata koji nisu poslovni, uz detaljna obrazloženja.
4. Komisija do *[godina dana od datuma početka primjene ove Uredbe]* državama članicama daje preporuke o posebnim pravilima i kriterijima za utvrđivanje stvarnih korisnika pravnih subjekata koji nisu korporativni. Ako države članice odluče ne primijeniti bilo koju od preporuka, o tome obavješćuju Komisiju i dostavljaju obrazloženje za takvu odluku.
5. Odredbe ovog poglavlja ne primjenjuju se na sljedeće:

- (a) društva uvrštena na uređena tržišta koja podliježu zahtjevima za otkrivanje informacija u skladu sa zakonodavstvom Unije ili jednakovrijednim međunarodnim standardima; i
- (b) javnopravna tijela kako su definirana u članku 2. stavku 1. točki 4. Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća³⁵;

Članak 43.

Identifikacija stvarnih vlasnika trustova osnovanih izričitom izjavom i sličnih pravnih subjekata ili aranžmana

1. U slučaju trustova osnovanih izričitom izjavom, stvarni vlasnici uključuju sve sljedeće fizičke osobe:
 - (a) jednog ili više osnivača;
 - (b) jednog ili više upravitelja;
 - (c) jednog ili više zaštitnika;
 - (d) korisnike ili, u slučaju skupine korisnika, pojedince u toj skupini koji imaju korist od pravnog aranžmana ili subjekta, neovisno o bilo kakvom pragu, kao i skupine korisnika. Međutim, u slučaju mirovinskih programa u okviru područja primjene Direktive (EU) 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća³⁶ kojima se predviđaju skupine korisnika, korisnik je samo skupina korisnika;
 - (e) svaku drugu fizičku osobu koja u konačnici provodi kontrolu nad trustom osnovanim izričitom izjavom izravnim ili neizravnim vlasništvom ili drugim sredstvima, uključujući lanac kontrole ili vlasništva.
2. U slučaju pravnih subjekata i pravnih aranžmana koji su slični trustovima osnovanim izričitom izjavom, stvarni vlasnici su fizičke osobe koje su na jednakovrijednom ili sličnom položaju onima iz stavka 1.

Države članice do [tri mjeseca od datuma početka primjene ove Uredbe] Komisiji dostavljaju popis pravnih aranžmana i pravnih subjekata, koji su slični trustovima osnovanim izričitom izjavom, ako su stvarni vlasnici utvrđeni u skladu sa stavkom 1.
3. Komisija je ovlaštena provedbenim aktom donijeti popis pravnih aranžmana i pravnih subjekata uređenih pravom država članica na koje bi se trebali primjenjivati isti zahtjevi za transparentnost stvarnog vlasništva kao i na trustove osnovane izričitom izjavom. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s procedurom ispitivanja iz članka 61. stavka 2. ove Uredbe.

Članak 44.

Informacije o stvarnom vlasništvu

1. Za potrebe ove Uredbe informacije o stvarnom vlasništvu odgovarajuće su, točne i ažurirane te uključuju sljedeće:
 - (a) ime i prezime, puno mjesto i datum rođenja, adresu boravišta, zemlju boravišta i državljanstvo ili državljanstva stvarnog vlasnika, nacionalni identifikacijski

³⁵ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

³⁶ Direktiva (EU) 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 354, 23.12.2016., str. 37.).

broj i gdje je naveden, npr. na putovnici ili nacionalnom identifikacijskom dokumentu, i, prema potrebi, porezni identifikacijski broj ili drugi jednakovrijedni broj koju je toj osobi izdala zemlja njezina uobičajenog boravišta;

- (b) prirodu i opseg vlasničkog udjela koji drži pravni subjekt ili pravni aranžman, putem vlasničkih udjela ili kontrole drugim sredstvima, kao i datum stjecanja vlasničkog udjela koji drži;
 - (c) informacije o pravnom subjektu ili pravnom aranžmanu čiji je stvarni vlasnik fizička osoba u skladu s člankom 16. stavkom 1. točkom (b), kao i opis kontrolne i vlasničke strukture.
2. Informacije o stvarnom vlasništvu dobivaju se u roku od 14 kalendarskih dana od osnivanja pravnih subjekata ili pravnih aranžmana. Ažuriraju se redovito, a u svakom slučaju najkasnije 14 kalendarskih dana nakon bilo kakve promjene stvarnih vlasnika, i jednom godišnje.

Članak 45.

Obveze pravnih subjekata

1. Svi korporativni i drugi pravni subjekti osnovani u Uniji pribavljaju i čuvaju odgovarajuće, točne i ažurirane informacije o stvarnom vlasništvu.
- Pravni subjekti obveznicima pružaju, osim informacija o svojem pravnom vlasniku, informacije o stvarnom vlasniku kada obveznici poduzimaju mjere dubinske analize stranke u skladu s poglavljem III.
- Stvarni vlasnici korporativnih ili drugih pravnih subjekata pružaju tim subjektima sve informacije koje su im potrebne.
2. Ako nakon što su iscrpljeni svi mogući načini identifikacije u skladu s člancima 42. i 43. nijedna osoba nije identificirana kao stvarni vlasnik ili ako postoji sumnja da je identificirana osoba stvarni vlasnik, korporativni ili drugi pravni subjekti vode evidenciju o mjerama koje su poduzete kako bi se identificirao stvarni vlasnik.
3. U slučajevima iz stavka 2., kada pružaju informacije o stvarnom vlasništvu u skladu s člankom 16. ove Uredbe i člankom 10. Direktive *[umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM/2021/423 final]*, korporativni ili drugi pravni subjekti dostavljaju sljedeće:
- (a) izjavu s obrazloženjem da stvarni vlasnik ne postoji ili da se stvarni vlasnik ili vlasnici nisu mogli utvrditi ni provjeriti;
 - (b) detalje o fizičkoj osobi ili osobama koje su na položaju višeg rukovoditelja u trgovačkom društvu ili pravnoj osobi koji su jednakovrijedni informacijama propisanim u članku 44. stavku 1. točki (a) Uredbe.
4. Pravni subjekti na zahtjev i bez odgode stavljaju nadležnim tijelima na raspolaganje informacije prikupljene u skladu s ovim člankom.
5. Informacije iz stavka 4. čuvaju se pet godina nakon datuma prestanka društva, a čuvaju ih osobe koje je subjekt zadužio za čuvanje dokumenata odnosno upravitelji ili likvidatori ili druge osobe uključene u prestanak subjekta. Ime i podaci za kontakt osobe odgovorne za čuvanje informacija prijavljuju se registrima iz članka 10. Direktive *[umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM(2021) 423 final]*.

Članak 46.

Obveze upravitelja trusta

1. Upravitelji svakog trusta osnovanog izričitom izjavom kojim se upravlja u državi članici i osobe na jednakovrijednom položaju u sličnom pravnom aranžmanu dobivaju i čuvaju odgovarajuće, točne i ažurirane informacije o stvarnom vlasništvu nad pravnim aranžmanom. Takve se informacije čuvaju pet godina nakon što prestanu biti uključeni u trust osnovan izričitom izjavom ili sličan pravni aranžman.
2. Osobe iz stavka 1. otkrivaju svoj status i pružaju informacije o stvarnom vlasniku kada obveznici poduzimaju mjere dubinske analize stranke u skladu s poglavljem III.
3. Stvarni vlasnik trusta osnovanog izričitom izjavom ili sličnog pravnog aranžmana koji nije upravitelj ili osoba na jednakovrijednom položaju dostavlja upravitelju ili osobi na jednakovrijednom položaju u sličnom pravnom aranžmanu sve informacije potrebne za ispunjavanje zahtjeva iz ovog poglavlja.
4. Upravitelji trusta osnovanog izričitom izjavom i osobe na jednakovrijednom položaju u sličnom pravnom aranžmanu na zahtjev i bez odgode stavljaju nadležnim tijelima na raspolaganje informacije prikupljene u skladu s ovim člankom.

Članak 47.

Obveze opunomoćenika

Opunomoćeni dioničari i opunomoćeni direktori korporativnih ili drugih pravnih subjekata čuvaju odgovarajuće, točne i ažurirane informacije o identitetu svojih opunomoćitelja i stvarnog vlasnika ili stvarnih vlasnika opunomoćitelja te ih zajedno s njihovim statusom otkrivaju korporativnim ili drugim pravnim subjektima. Korporativni ili drugi pravni subjekti prijavljuju te informacije registrima uspostavljenima u skladu s člankom 10. Direktive *[umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM/2021/423 final]*.

Korporativni ili drugi pravni subjekti te informacije priopćavaju i obveznicima kada obveznici poduzimaju mjere dubinske analize stranke u skladu s poglavljem III.

Članak 48.

Strani pravni subjekti i aranžmani

1. Informacije o stvarnom vlasništvu nad pravnim subjektima osnovanima izvan Unije ili trustovima osnovanima izričitom izjavom ili sličnim pravnim aranžmanima kojima se upravlja izvan Unije čuvaju se u središnjem registru iz članka 10. Direktive *[umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM/2021/423 final]* koji je uspostavila država članica u kojoj takvi subjekti ili upravitelji trustova osnovanih izričitom izjavom ili osobe na jednakovrijednim položajima u sličnim pravnim aranžmanima:
 - (a) ulaze u poslovni odnos s obveznikom;
 - (b) stječu nekretninu na svojem državnom području.
2. Ako pravni subjekt, upravitelj trusta osnovanog izričitom izjavom ili osoba na jednakovrijednom položaju u sličnom pravnom aranžmanu ulazi u višestruke poslovne odnose ili stječe nekretninu u različitim državama članicama, potvrda kao

dokaz o registraciji informacija o stvarnom vlasništvu u središnjem registru koji vodi jedna od država članica smatra se dovoljnim dokazom o registraciji.

Članak 49.

Sankcije

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koja se primjenjuju na povrede odredaba ovog poglavlja i poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale njihovu provedbu. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Države članice do *[šest mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe]* Komisiji priopćavaju ta pravila o sankcijama zajedno s njihovom pravnom osnovom te joj bez odgode priopćavaju sve naknadne izmjene koje utječu na ta pravila.

POGLAVLJE V. OBVEZE PRIJAVLJIVANJA

Članak 50.

Prijavljivanje sumnjivih transakcija

1. Obveznici izvještavaju FOJ o svim sumnjivim transakcijama, kao i o pokušajima takvih transakcija.

Obveznici i, kada je to primjenjivo, njihovi direktori i zaposlenici u potpunosti surađuju na način da odmah:

- (a) prijave FOJ-u, na vlastitu inicijativu, kada obveznik zna, sumnja ili ima opravdane razloge za sumnju da novčana sredstva, bez obzira na njihov iznos, predstavljaju imovinsku korist ostvarenu kriminalnom aktivnošću ili su povezana s financiranjem terorizma te odgovore na zahtjeve FOJ-a za dodatne informacije u takvim slučajevima;
- (b) dostave sve potrebne informacije izravno FOJ-u, na njegov zahtjev.

Za potrebe točaka (a) i (b) obveznici na zahtjev za informacije FOJ-a odgovaraju u roku od pet dana. U opravdanim i hitnim slučajevima FOJ-evi taj rok mogu skratiti na 24 sata.

2. Za potrebe stavka 1. obveznici ocjenjuju transakcije utvrđene u skladu s člankom 20. kao atipične kako bi otkrili one za koje se može sumnjati da su povezane s pranjem novca i financiranjem terorizma.

Sumnja se temelji na karakteristikama stranke, veličini i vrsti transakcije ili aktivnosti, povezanosti između nekoliko transakcija ili aktivnosti i svih drugih okolnosti za koje obveznik zna, uključujući usklađenost transakcije ili aktivnosti s profilom rizičnosti stranke.

3. AMLA do *[dvije godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe]* izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda i dostavlja ga Komisiji na donošenje. Tim nacrtom provedbenih tehničkih standarda treba utvrditi format za prijavljivanje sumnjivih transakcija u skladu sa stavkom 1.
4. Komisija je ovlaštena donijeti provedbene tehničke standarde iz stavka 3. ovog članka u skladu s člankom 42. Uredbe *[umetnuti upućivanje na Prijedlog uredbe o osnivanju tijela za suzbijanje pranja novca, COM(2021) 421 final]*.

5. AMLA izdaje i redovito ažurira smjernice o pokazateljima neuobičajene ili sumnjive aktivnosti ili ponašanja.
6. Osoba imenovana u skladu s člankom 9. stavkom 3. prosljeđuje informacije iz stavka 1. ovog članka FOJ-u države članice na čijem državnom području obveznik koji prosljeđuje informaciju ima poslovni nastan.

Članak 51.

Posebne odredbe u pogledu prijavljivanja sumnjivih transakcija po određenim kategorijama obveznika

1. Odstupajući od članka 50. stavka 1., države članice mogu obveznicima iz članka 3. točke 3. podtočaka (a), (b) i (d) dopustiti da informacije iz članka 50. stavka 1. prenesu samoregulatornom tijelu koje je imenovala država članica.
Imenovano samoregulatorno tijelo nepročišćene informacije iz prvog podstavka odmah prosljeđuje FOJ-u.
2. Javni bilježnici, odvjetnici i drugi neovisni pravni stručnjaci, revizori, vanjski računovođe i porezni savjetnici izuzimaju se od zahtjeva iz članka 50. stavka 1. u mjeri u kojoj se takvo izuzeće odnosi na informacije koje primaju od jedne od svojih stranaka li informacije koje dobivaju u vezi sa strankama tijekom utvrđivanja pravnog položaja svojih stranaka ili prilikom obavljanja svojih zadaća povezanih s obranom ili zastupanjem tih stranaka u sudskim postupcima ili u vezi sa sudskim postupcima, uključujući davanje savjeta o pokretanju ili izbjegavanju takvih postupaka, neovisno o tome jesu li predmetne informacije primljene ili dobivene prije, tijekom ili nakon navedenih postupaka.

Članak 52.

Suglasnost FOJ-a za izvršenje transakcije

1. Obveznici se suzdržavaju od izvršavanja transakcija za koje znaju ili sumnjaju da su povezane s imovinskom koristi ostvarenom kriminalnom aktivnošću ili su povezane s financiranjem terorizma dok ne obave potrebne radnje u skladu s člankom 50. stavkom 1. drugim podstavkom točkom (a) i dok se ne usklade sa svim dodatnim posebnim uputama od FOJ-a ili drugog nadležnog tijela u skladu s mjerodavnim pravom.
2. Ako je neizvršavanje transakcija iz stavka 1. nemoguće ili je vjerojatno da će se time otežati gonjenje korisnikâ sumnjive transakcije, dotični obveznici odmah nakon izvršavanja transakcije obavješćuju FOJ.

Članak 53.

Otkrivanje informacija FOJ-u

Kada obveznik ili zaposlenik ili direktor takvog obveznika otkriva informacije u dobroj vjeri u skladu s člancima 50. i 51. to se ne smatra kršenjem ograničenja u pogledu otkrivanja informacija utvrđenog u ugovoru ili u bilo kojoj zakonodavnoj, regulatornoj ili administrativnoj odredbi te se time obveznik ili njegovi direktori ili zaposlenici ne izlažu nikakvoj odgovornosti, čak i ako nisu točno znali o kojoj se povezanoj kriminalnoj aktivnosti radilo i bez obzira na to je li se nezakonita aktivnost uistinu dogodila.

Članak 54.

Zabrana otkrivanja

1. Obveznici i njihovi direktori te zaposlenici ne otkrivaju dotičnoj stranci ili drugim trećim osobama činjenicu da dolazi, da će doći ili da je došlo do prosljeđivanja informacija u skladu s člankom 50. ili 51. odnosno da je u tijeku ili da je moguća analiza o pranju novca ili financiranju terorizma.
2. Stavak 1. ne primjenjuje se na otkrivanja nadležnim tijelima i samoregulatornim tijelima kada obavljaju nadzorne funkcije ili na otkrivanje za potrebe istrage ili progona zbog pranja novca, financiranja terorizma i drugih kriminalnih aktivnosti.
3. Odstupajući od stavka 1., otkrivanje informacija moguće je među obveznicima koji pripadaju istoj grupi ili između tih subjekata i njihovih podružnica i društava kćeri s poslovnim nastanom u trećim zemljama, pod uvjetom da te podružnice i ta društva kćeri u potpunosti poštuju politike i procedure na razini grupe, među ostalim procedure za razmjenu informacija unutar grupe, u skladu s člankom 13., te pod uvjetom da politike i procedure na razini grupe ispunjavaju zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi.
4. Odstupajući od stavka 1., otkrivanje informacija moguće je među obveznicima iz članka 3. točke 3. podtočaka (a) i (b) ili subjektima iz trećih zemalja koje propisuju zahtjeve istovjetne onima utvrđenima ovom Uredbom, a koji obavljaju svoju profesionalnu djelatnost, neovisno o tome jesu li zaposlenici ili nisu, u okviru iste pravne osobe ili veće strukture kojoj osoba pripada i koja ima zajedničko vlasništvo, upravu ili nadzor usklađenosti, uključujući mreže ili partnerstva.
5. Za obveznike iz članka 3. točaka 1. i 2. te točke 3. podtočaka (a) i (b), u slučajevima koji se odnose na istu stranku i istu transakciju koja uključuje dva ili više obveznika i odstupajući od stavka 1., otkrivanje informacija moguće je među relevantnim obveznicima pod uvjetom da se nalaze u Uniji ili subjektima u trećoj zemlji koja propisuje zahtjeve istovjetne onima utvrđenima ovom Uredbom te pod uvjetom da pripadaju istoj kategoriji obveznika i podliježu zahtjevima u pogledu čuvanja poslovne tajne i zaštite osobnih podataka.
6. Pokušaj obveznika iz članka 3. točke 3. podtočaka (a) i (b) da odvrate stranku od upuštanja u nezakonitu aktivnost ne smatra se otkrivanjem u smislu stavka 1.

POGLAVLJE VI.

ZAŠTITA PODATAKA I ČUVANJE EVIDENCIJE

Članak 55.

Obrada određenih kategorija osobnih podataka

1. U mjeri u kojoj je nužno za potrebe sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma obveznici mogu obrađivati posebne kategorije osobnih podataka iz članka 9. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/679 i osobne podatke koji se odnose na kaznene osude i kažnjiva djela iz članka 10. te uredbe podložno zaštitnim mjerama iz stavaka 2. i 3.
2. Obveznici mogu obrađivati osobne podatke obuhvaćene člankom 9. Uredbe (EU) 2016/679 pod sljedećim uvjetima:
 - (a) obveznici obavijeste svoje stranke ili potencijalne stranke o tome da se takve kategorije podataka mogu obrađivati za potrebe usklađivanja sa zahtjevima iz ove Uredbe;
 - (b) podaci proizlaze iz pouzdanih izvora te da su točni i ažurirani;

- (c) obveznici poduzimaju mjere za osiguravanje visoke razine sigurnosti u skladu s člankom 32. Uredbe (EU) 2016/679, posebno u pogledu povjerljivosti.
3. Dodatno uz stavak 2., obveznici mogu obrađivati osobne podatke obuhvaćene člankom 10. Uredbe (EU) 2016/679 pod sljedećim uvjetima:
- (a) da se takvi osobni podaci odnose na pranje novca, predikatna kaznena djela ili financiranja terorizma;
- (b) da obveznici imaju uspostavljene procedure kojima se omogućuje da se u obradi takvih podataka razlikuju navodi, istrage, postupci i osude, uzimajući u obzir temeljno pravo na pošteno suđenje, pravo na obranu i pretpostavku nedužnosti.
4. Osobne podatke obveznici na temelju ove Uredbe obrađuju isključivo za potrebe sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma te se oni dodatno ne obrađuju na način koji nije u skladu s tim potrebama. Zabranjuje se obrada osobnih podataka na temelju ove Uredbe u komercijalne svrhe.

Članak 56.

Čuvanje evidencije

1. Obveznici čuvaju sljedeću dokumentaciju i informacije u skladu s nacionalnim pravom za potrebe sprečavanja, otkrivanja i istraživanja, koje provodi FOJ ili druga nadležna tijela, mogućih slučajeva pranja novca ili financiranja terorizma:
- (a) presliku dokumentacije i informacija prikupljenih pri provedbi dubinske analize stranke u skladu s poglavljem III., uključujući informacije prikupljene elektroničkom identifikacijom, te rezultate analiza provedenih u skladu s člankom 50.;
- (b) prateću dokumentaciju i evidenciju o transakcijama, uključujući izvorne dokumente ili preslike dokumenata koji su prihvatljivi u sudskim postupcima na temelju primjenjivog nacionalnog prava i koji su potrebni za identificiranje transakcija.
2. Odstupajući od stavka 1., obveznici mogu odlučiti da će umjesto preslika informacija čuvati upućivanja na takve informacije, pod uvjetom da se vrstom i metodom čuvanja takvih informacija osigurava da subjekti mogu nadležnim tijelima neposredno pružiti informacije i da se te informacije ne mogu mijenjati.
- Obveznici koji primjenjuju odstupanje iz prvog podstavka u svojim internim procedurama uspostavljenima u skladu s člankom 7. utvrđuju kategorije informacija za koje će čuvati upućivanje umjesto preslike izvornika, kao i procedure za dohvaćanje informacija kako bi se mogle dostaviti nadležnim tijelima na njihov zahtjev.
3. Informacije iz stavaka 1. i 2. čuvaju se u razdoblju od pet godina nakon završetka poslovnog odnosa s vlastitom strankom ili nakon datuma povremene transakcije. Nakon isteka tog razdoblja čuvanja obveznici brišu osobne podatke.
- Razdoblje čuvanja iz prvog podstavka primjenjuje se i na podatke kojima se može pristupiti putem centraliziranih mehanizama iz članka 14. Direktive *[umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM(2021) 423 final]*.

4. Ako je na *[datum početka primjene ove Uredbe]* u državi članici u tijeku pravni postupak u vezi sa sprečavanjem, otkrivanjem, istragom ili progonom pranja novca ili financiranja terorizma na koje se sumnja te ako obveznik posjeduje informacije ili dokumente u vezi s tim postupkom koji je u tijeku, obveznik može u skladu s nacionalnim pravom čuvati te informacije ili dokumente u razdoblju od pet godina od *[datum početka primjene ove Uredbe]*.

Ne dovodeći u pitanje nacionalno kazneno pravo o dokazima primjenjivima na tekuće kaznene istrage i sudske postupke, države članice mogu dopustiti ili zahtijevati čuvanje takvih informacija ili dokumenata u dodatnom razdoblju od pet godina ako je utvrđena nužnost i proporcionalnost takvog daljnjeg čuvanja u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona pranja novca ili financiranja terorizma na koje se sumnja.

Članak 57.

Dostavljanje evidencije nadležnim tijelima

Obveznici imaju uspostavljene sustave koji im omogućuju da, u skladu s njihovim nacionalnim pravom, u potpunosti i brzo odgovaraju na upite njihovih FOJ-eva ili drugih nadležnih tijela o tome održavaju li odnosno jesu li u pet godina koje prethode tom upitu održavali poslovni odnos s određenim osobama te o prirodi tog odnosa, što se obavlja sigurnim kanalima i na način kojim se osigurava potpuna povjerljivost upita.

POGLAVLJE VII.

Mjere za smanjenje rizika koji proizlaze iz anonimnih instrumenata

Članak 58.

Anonimni računi, dionice koje glase na donositelja i isprave o vlasništvu dionica koje glase na donositelja

1. Kreditnim institucijama, financijskim institucijama i pružateljima usluga povezanih s kryptoimovinom zabranjeno je vođenje anonimnih računa, anonimnih štednih knjižica, anonimnih sefova ili anonimnih novčanika kryptoimovine, kao i svih računa kojima se na drugi način omogućuje anonimizacija stranke koja je imatelj računa.
Na vlasnike i korisnike postojećih anonimnih računa, anonimnih štednih knjižica, anonimnih sefova ili novčanika kryptoimovine primjenjuju se mjere dubinske analize stranke prije nego što se ti računi, štedne knjižice, sefovi ili novčanici kryptoimovine na bilo koji način upotrijebe.
2. Kreditne i financijske institucije koje u svojstvu stjecatelja ne prihvaćaju plaćanja izvršena anonimnim karticama s unaprijed uplaćenim sredstvima koje su izdane u trećim zemljama, osim ako je u regulatornim tehničkim standardima koje je donijela Komisija drukčije propisano u skladu s člankom 22. na temelju dokazanog niskog rizika.
3. Trgovačkim društvima zabranjeno je izdavanje dionica koje glase na donositelja te su dužna sve postojeće dionice koje glase na donositelja konvertirati u dionice koje glase na ime do *[dvije godine od datuma početka primjene ove Uredbe]*. Međutim, trgovačka društva čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređenom tržištu ili čije su dionice izdane kao posredovani vrijednosni papiri mogu posjedovati dionice koje glase na donositelja.

Trgovačkim društvima zabranjeno je izdavanje isprava o vlasništvu dionica koje glase na donositelja koje nisu posredovane.

Članak 59.

Ograničenja za velika gotovinska plaćanja

1. Osobe koje trguju robom ili pružaju usluge mogu primiti ili uplatiti gotovinski iznos do 10 000 EUR ili jednakovrijedan iznos u nacionalnoj ili stranoj valuti, neovisno o tome provodi li se transakcija kao jedna operacija ili u nekoliko operacija koje se čine povezanimima.
2. Države članice mogu utvrditi niža ograničenja nakon savjetovanja s Europskom središnjom bankom u skladu s člankom 2. stavkom 1. Odluke Vijeća 98/415/EZ³⁷. Ta niža ograničenja prijavljuju se Komisiji u roku od tri mjeseca od poduzimanja mjera na nacionalnoj razini.
3. Kada su ograničenja koja već postoje na nacionalnoj razini niža od ograničenja utvrđenih u stavku 1., nastavljaju se primjenjivati. Države članice priopćavaju ta ograničenja u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ove Uredbe.
4. Ograničenje iz stavka 1. ne primjenjuje se na:
 - (a) plaćanja između fizičkih osoba koje nemaju poslovnu funkciju;
 - (b) plaćanja ili depozite izvršene u prostorima kreditnih institucija. U takvim slučajevima kreditne institucije izvještavaju FOJ o plaćanju ili depozitu čiji iznos prekoračuje to ograničenje.
5. Države članice osiguravaju da su odgovarajuće mjere, uključujući sankcije, poduzete protiv fizičkih ili pravnih osoba u njihovu profesionalnom svojstvu za koje se sumnja da su prekršile ograničenje iz stavka 1. ili niže ograničenje koje su utvrdile države članice.
6. Ukupna razina sankcija izračunava se, u skladu s relevantnim odredbama nacionalnog prava, tako da učinak sankcije bude proporcionalan težini povrede i da učinkovito odvraća od daljnjeg počinjenja takvog kaznenog djela iste vrste.

POGLAVLJE VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 60.

Delegirani akti

1. Ovlašt za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članaka 23., 24. i 25. dodjeljuju se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od *[datum stupanja na snagu ove Uredbe]*.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članaka 23., 24. i 25. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlašti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan

³⁷ Odluka Vijeća od 29. lipnja 1998. o savjetovanju nacionalnih tijela s Europskom središnjom bankom u pogledu nacrtu propisa (SL L 189, 3.7.1998., str. 42.).

naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članaka 23., 24. i 25. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od mjesec dana od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za mjesec dana na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 61.

Odbor

1. Komisiji pomaže Odbor za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma uspostavljen člankom 28. Uredbe *[umetnuti upućivanje na preinačenu Uredbu (EU) 2015/847, COM/2021/422 final]*. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 62.

Preispitivanje

Komisija do *[pet godina od datuma početka primjene ove Uredbe]*, a nakon toga svake tri godine podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni ove Uredbe.

Članak 63.

Izvješća

Komisija do *[tri godine od datuma početka primjene ove Uredbe]* podnosi izvješća Europskom parlamentu i Vijeću procjenjujući nužnost i proporcionalnost:

- (a) smanjenja postotka za utvrđivanje stvarnog vlasništva nad pravnim subjektima;
- (b) daljnjeg smanjenja ograničenja za velika gotovinska plaćanja.

Članak 64.

Povezanost s Direktivom 2015/849

Upućivanja na Direktivu (EU) 2015/849 smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i Direktivu *[umetnuti upućivanje na Prijedlog šeste direktive o suzbijanju pranja novca, COM/2021/423 final]* i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga IV.

Članak 65.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od *[tri godine od datuma stupanja na snagu]*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*